

30.9.2025, päivitetty 13.3.2026

SÖDERKULLAN VIHERALUESUUNNITELMA

wsp

SÖDERKULLAN VIHERALUESUUNNITELMA

30.9.2025, PÄIVITETTY 13.3.2026

SUUNNITELMAN TEKIJÄT

Viheraluesuunnitelman on laatinut konsulttityönä WSP Finland Sipoon kunnan toimesta.

WSP Finlandin työryhmä:

Tuulikki Peltomäki, maisema-arkkitehti, pääsuunnittelija

Tiina Falck, maisema-arkkitehti, projektipäällikkö

Arto Kaituri, maisema-arkkitehti, laadunvarmistus

Vera Rantalainen, maisema-arkkitehti

Miira Virtanen, maisema-arkkitehti yo.

Sara Caetano, biologi

Sipoon kunnan ohjausryhmä:

Henna Malinen, Sipoo

Kari Ojamies, Sipoo

Anna-Riikka Karhunen, Sipoo

Antti Nousiainen, Sipoo

Dennis Söderholm, Sipoo

Emeliina Kortnesniemi, Sipoo

Eric Roselius, Sipoo

Jukka Juntunen, Sipoo

Katriina Sahala, Sipoo

Miika Norppa, Sipoo

Nele Korhonen, Sipoo

Niina Tiittanen, Sipoo

Kaikki valokuvat ja kartat: Sipoon kunta ja WSP Finland Oy.

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	4
1 VIHERVERKOSTON MERKITYS JA MITOITUS	
1.1 Viheralueiden merkitys kaupunkirakenteessa	6
1.2 Pihojen rooli kaupunkirakenteessa	6
1.3 Viherverkoston mitoittaminen	7
2 SUUNNITTELUALUEEN NYKYTILA	
2.1 Nykytilan kuvaus	9
2.2 Muut tarkastelut	19
2.3 Johtopäätökset	21
3 VIHERALUESUUNNITELMA	
3.1 Söderkullan viheraluesuunnitelman tavoitteet	22
3.2 Viheraluesuunnitelma, synteesikartta	24
3.3 Viherverkosto	25
3.4 Ekologiset verkostot	27
3.5 Reitistö	29
3.6 Palvelut	30
3.7 Ideoita keskeisimpien viheralueiden suunnitteluun	33
3.8 Vaiheistus ja investointitarpeet	44
LÄHTEET	45

Työn tausta, tehtävät ja tavoitteet

Työn tavoitteena oli päivittää Söderkullan kaavarunkoalueelle ajantasainen ja yleispiirteinen viheralue-suunnitelma, joka ohjaa osayleiskaavatasoisesti alueen viherverkoston sekä sen reitistön ja virkistyspalveluiden kehittämistä, sijoittumista ja mitoitusta. Viheraluesuunnitelma tulee palvelemaan vuosien 2024-2025 aikana laadittavaa Söderkullan kaavarunkotyötä sekä alueen asemakaavoja ja muuta tarkempaa suunnittelua. Yleispiirteisen viheraluesuunnitelman aluevaraukset ja palveluiden sijainnit tarkennetaan asemakaavoitusvaiheessa. Suunnitelman pohjana hyödynnettiin WSPn laatimaa Sibbesborgin viheraluesuunnitelmaa vuodelta 2015.

Viheraluesuunnitelman osana laadittiin tavoitteita ja toimenpiteitä toimivan, elämyksellisen ja oikein mitoitettun viherverkoston kehittämiseksi, huomioiden Söderkullan kasvava asukasmäärä ja kehittyvä taajamarakenne. Työ määrittää myös yleispiirteisen kokonaiskuvan virkistyspalveluiden ja viheralueiden tulevaisuuden investoinneista ja toteuttamisjärjestyksestä.

Työssä viherverkostoa tarkasteltiin ensisijaisesti virkistykseen kannalta, painottaen toiminnallisia kohteita ja reittejä, joten erilaiset virkistyspalvelut viheralueilla ovat työn keskiössä.

Suunnittelussa huomioitiin paikalliset arvot ja ominaispiirteet sekä hyödynnettiin alueen luontaisia vahvuuksia. Virkistysarvojen lisäksi suunnitelmassa huomioitiin tiedossa olevat luonto- ja kulttuuriympäristöarvot. Tämä tarkoittaa mm. luonnonläheisyyden ja maisemaarvojen vaalimista sekä paikallisen sosiaalisen pääoman ja kulttuurin huomioimista.

Työn aikana tehtiin maastokäyntejä alueelle hyvän yleiskuvan saamiseksi suunnittelualueesta. Työn laajuuteen ei kuulunut kohdekohtaisia inventointeja eikä työssä arvioitu palvelujen teknistä kuntoa, vaan palvelujen kehittämistarpeita tarkasteltiin yleisellä tasolla.

Työ toteutettiin tiiviissä yhteistyössä kunnan ohjausryhmän ja kaavoittajakonsultin kanssa.

Työn raportti jakautuu kolmeen osaan. Ensimmäisessä osassa käydään läpi lyhyesti viheraluesuunnitelman taustaa. Työn toisessa osassa esitellään suunnittelualueen historiaa ja nykytilaa. Työn kolmas osa keskittyy varsinaiseen työssä laadittuun viheraluesuunnitelmaan.

Työn kolme päätavoitetta:

1. VIHER- JA VIRKISTYSPALVELUIDEN MITOITUKSEN MÄÄRITTELY

Työn avulla haluttiin luoda käsitys siitä, millaisille viher- ja virkistyspalveluille tulevaisuuden Söderkullassa on tarvetta. Suunnittelussa huomioitiin käynnissä olevan kaavarunkotyön suunnitteluperiaatteet ja kokonaistavoitteet.

2. TAVOITTEELLISEN VIHERVERKOSTON JA PÄÄREITISTÖN MÄÄRITTELY

Työssä laadittiin yleissuunnitelma viherverkostosta ja siihen liittyvästä reittiverkostosta, joka tarkoittaa kaavarungossa esiteltyä viherverkostoa. Viheralueiden lisäksi työssä huomioitiin myös tärkeimpien teiden ja katujen varrella sijaitsevat reitit, jotka täydentävät virkistysreitistöä.

Suunnittelussa tarkasteltiin kaavarungon viherverkoston tarkoituksenmukaisuutta, kytkeytyneisyyttä ja riittävyttä. Suunnittelutyön aikana kaavarungon viheralueiden tilavaroiksiin ja yhteyksiin esitettiin tarpeen mukaan täydennyksiä ja muita muutoksia.

3. VIHERALUEIDEN LUONTEEN JA TOIMINTOJEN MÄÄRITTELY

Viherverkoston osa-alueille määriteltiin tavoitteellinen luonne ja toiminnot. Huomiota kiinnitettiin erityisesti viheralueiden tarjoamiin toimintamahdollisuuksiin ja elämyksiin.

Lähtötiedot ja työprosessi

Söderkullan viheraluesuunnitelman lähtökohtana oli päivittää aiempi Sibbesborgin viheraluesuunnitelma vuodelta 2015 huomioimaan tuore Söderkullan kaavarunkoluonnos (2025).

Tämän työn kannalta keskeisimpiä lähtötieja olivat:

- Sibbesborgin viheraluesuunnitelma (Sipoon kunta ja WSP Finland Oy 2015)
- Diplomityö ”Sibbesborgin uusi kaupunki. Maalaismaiseman arvoista uuden kaupunkimaiseman piirteiksi”, joka kokoaa yhteen tiedon alueen kulttuurihistoriallisista ja maisemallisista arvoista (Rosqvist 2014)
- Söderkullan kaavarungon aineistot (Sipoon kunta ja Ramboll 2025)
- Suunnittelualueelle sijoittuvat ajantasa-asemakaavat sekä vireillä olevat asemakaavat
- Rekisteritieto Sipoon viheralueista, reiteistä ja virkistyspalveluista
- Maanomistus
- Muut paikkatiedot (MML maastotietokanta, korkeusmalli ja ortokuva, Lipas-aineistot)

Työ laadittiin 03/2025-09/2025 välisenä aikana. Suunnittelun aikana järjestettiin kaksi ohjausryhmän kokousta ja kaksi kaavakokousta, joihin osallistui myös kaavakonsultin edustajat. Näiden lisäksi järjestettiin kaksi erillistä työkokousta, jotka keskittyivät liikuntapalvelujen ja muiden viher- ja virkistyspalveluiden kehittämiseen.

Kokousten lisäksi työn aikana toteutettiin kunnan eri yksiköiden asiantuntijoille suunnattu työpaja, jossa kommentoitiin ja ideoitiin viheraluesuunnitelman tavoitetilaa ja luonnoksia. Työpajan tavoitteena oli erityisesti yhteensovittaa kaavoituksen, liikuntapalveluiden sekä katu- ja viheryksikön tavoitteita ja näkökulmia viherverkoston suunnittelussa.

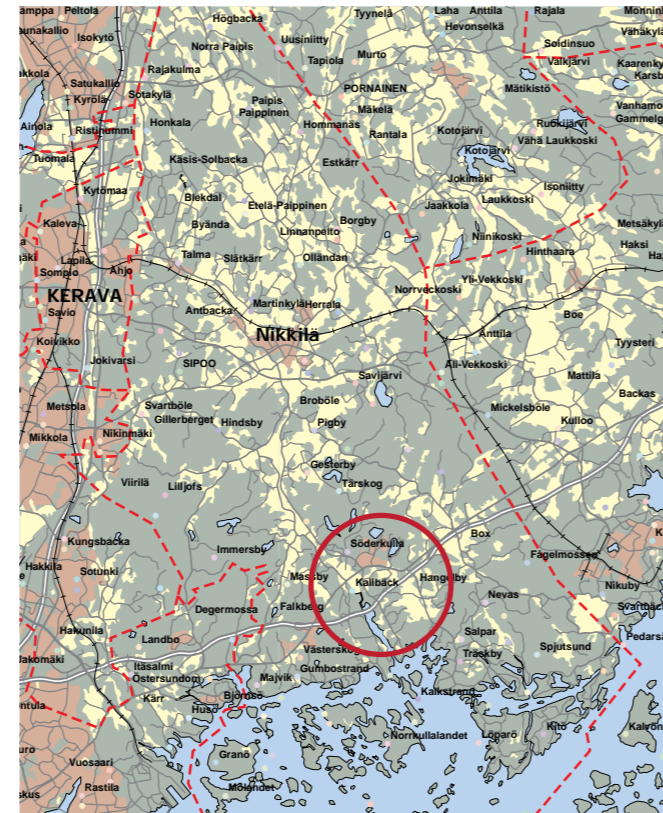
Konsultti osallistui myös kaavarungon asukastilaisuuteen, jossa asukkaat pääsivät kommentoimaan kaavarunkoalueen viherverkostoa ja alueen virkistyspalveluita.

Söderkullan kaavarungon suunnitteluperiaatteet

Söderkullan kaavarunkotyön yhteydessä on luotu selkeä visio tulevaisuuden Söderkullasta. Tavoitteet on kuvattu kattavasti kaavarungon aineistoissa. Tässä viheraluesuunnitelmassa pyritään toteuttamaan tätä visiota ja esittämään kaavarunkoa tarkempi viherverkostosuunnitelma.

Söderkullan kaavarungon suunnitteluperiaatteisiin kuuluu mm. Sipoonjokilaakson ja siihen kytkeytyvien sini- ja viherverkostojen muodostama virkistysverkoston runko sekä kulttuuriomaiseman huomiointi suunnittelussa.

Viheraluesuunnitelman tavoitteet täydentävät kaavarungon viherverkostoon liittyviä tavoitteita. Viheraluesuunnitelman tavoitteet liittyvät erityisesti viherverkoston saavutettavuuteen ja kytkeytyneisyyteen, verkoston eri luonteesiin viheralueisiin ja palveluihin sekä kulttuuriympäristöihin ja luontoarvoihin. Tavoitteet on esitelty tarkemmin luvussa 3.

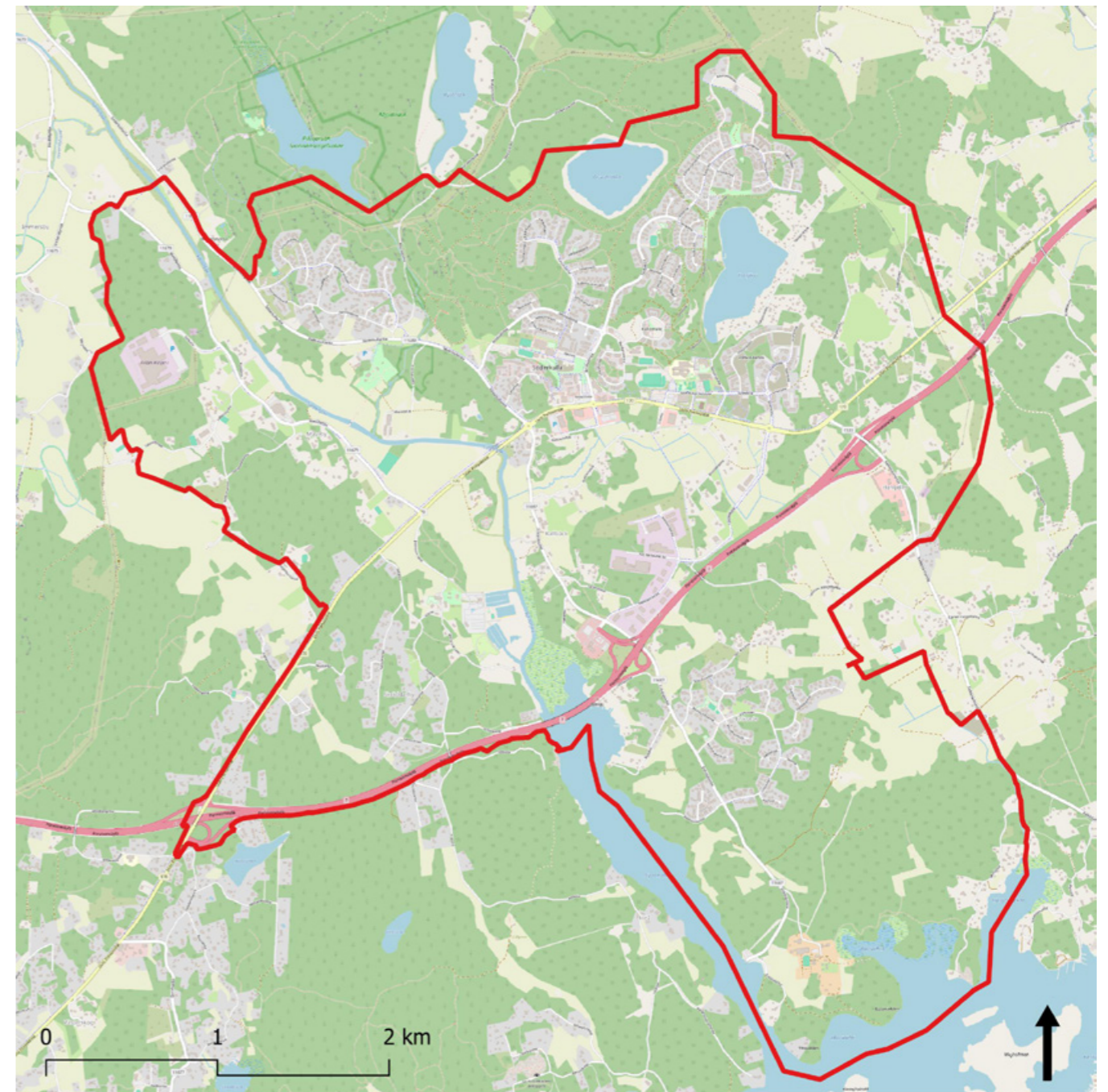
Kuva 1. Suunnittelualueen viitteellinen sijainti Sipoossa

Kuva 2. Söderkullan kaavarungon ja viheraluesuunnitelman aluerajaus

Suunnittelualueen rajaus

Viheraluesuunnitelma laadittiin samalla aluerajauksella, jota on käytetty käynnissä olevassa Söderkullan kaavarungon työssä. Suunnittelualueen pinta-ala on n. 18 neliökilometriä.

Suunnittelualueelle kuuluvat Söderkullan keskustan lisäksi Eriksnäs, Sipoonlahden itäpuoli. Sipoonjokivarretta ja Skräddarbyn alue. Suunnittelualueen rajaus on esitetty alla olevalla kartalla, punaisella viivalla.

1

VIHERVERKOSTON MERKITYS JA MITOITUS

1.1 Viheralueiden merkityksestä

Kaupunkien ja kuntien viheralueisiin liittyy useita merkityksiä ja arvoja. Viheralueet ovat tärkeitä virkistyneen ja liikunnan kannalta. Viheralueisiin liittyy myös luontoarvoja. Lisäksi viheralueilla on kulttuurinen ja esteettinen ulottuvuus, ja niihin liittyy maisemakuvallisia, kulttuurihistoriallisia, puutarhataiteellisia ja kaupunkitaiteellisia arvoja. Viheralueille on myös merkittävä rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa.

Kaupunkiympäristössä viheralueilla korostuvat asukkaiden viihtyvyyteen ja yhteisöllisyyteen liittyvät arvot. Viheralueet ovat kohtaamis- ja harrastuspaikkoja, joissa oleskellaan ystävien kanssa ja törmätään tuttuihin. Viheralueet myös mahdollistavat erilaisten yleisötapahtumien järjestämisen. Ihmisvilskeen ja toimintojen lisäksi viheralueet tarjoavat kauneuselämyksiä, mahdollisuuden seurata vuodenaikojen vaihtelua sekä mahdollisuuden rauhoittumiseen. Lähiluonnolla on myös tutkitusti positiivisia terveysvaikutuksia. Luken tutkimusraportti luontoympäristöjen terveysvaikutuksista ja niiden taloudellisesta merkityksestä suosittaakin luontoympäristöjen säästämistä ja viherrakenteen lisäämistä fyysisen aktiivisuuden ja mielen hyvinvoinnin lisäämiseksi (Tyrväinen ym., 2024).

Viheralueiden reitistö on keskeinen viheralueiden käytettävyyden kannalta. Sopiva reitistö mahdollistaa ulkoilun, liikunnan ja luonnosta nauttimisen. Viheralueilla sijaitseville reiteille on paljon kysyntää, sillä kansallisen liikuntatutkimuksen (Suomen kuntoliikuntaliitto ym. 2010) mukaan kävely, pyöräily, hiihto, juoksulenkkeily ja uinti ovat kuntosaliharjoittelun ohella suomalaisten eniten suosimia liikuntamuotoja. Ulkoilureitit, puistokäytävät, kuntoradat, pyörätiet sekä ladut ovat näin ollen liikunnan kannalta yksi kuntien merkittävimmistä palvelumuodoista. Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen tukee valtakunnallisia tavoitteita kestävien liikennemuotojen käytön lisäämisestä, kasvihuonekaasujen vähentämisestä sekä kansanterveyden edistämisestä. Reitistön toimivuuden kannalta viherverkoston jatkuvuus ovat tärkeää. Viheralueita yhdistävät reitit voivat paikoin olla myös katuyhteyksiä, jolloin katuvihreän merkitys osana viherverkostoa korostuu.

Viherverkostolla on merkitystä kaupunkien ja kuntien toimivuuden kannalta myös muilla tavoin kuin osana

liikenneverkostoa. Monipuolinen kasvillisuus säätelee pienilmastoa ja viheralueet myös pidättävät ja puhdistavat hulevesiä. Hulevesijärjestelmän toimivuuden kannalta riittävän laajat viheralueet ovat olennainen tekijä.

Laajoilla ja keskustasta etäisemmällä viheralueilla korostuvat luontoarvot. Luontokokemusten tarjoamisen ohella niiden tavoitteena on olemassa olevien arvokohdeiden säilyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen. Hoitotoimenpiteiden ja rakenteiden toteuttaminen tulee tällaisia alueilla tapahtua luontoarvojen ehdoilla. Luontoarvojen säilymisen kannalta on keskeistä viher- ja siniverkoston toimivuus. Viherverkoston toimivuus riippuu potentiaalisista laajenemissuunnista, viherkäytävien leveydestä sekä verkoston mahdollisten katkosten määrästä ja sijainnista. Kaupunkien ekologisessa kokonaisuudessa tärkeitä osa-alueita ovat esimerkiksi joutomaat, niityt, pienvedet ja rannat.

Viherverkoston tulee palvella tasapuolisesti kaikenikäisiä asukkaita ja heidän tarpeitaan. Viherverkoston tulee muun muassa palvella leikkiä ja liikuntaa, oleskelua ja yhdessäoloa, rauhoittumista ja yksinoloa sekä toimia tapahtumapaikkana. Sen tulee palvella niin ikään niitä, jotka liikkuvat kauas kuin niitä, jotka vaivoin liikkuvat kotona – lähipuisto voi olla ikkunasta katsottuna tärkeä osa elämänlaatua.

1.2 Pihojen rooli kaupunki- ja kuntarakenteessa

Asuinpihoilla voi olla merkittävä rooli viherverkostossa julkisten viheralueiden täydentäjänä. Piholla on merkitystä niin asukkaiden virkistyneen, ekologisen verkoston kuin ekosysteemipalveluidenkin tarjoajana, esimerkiksi hulevesien hallinnan kannalta. Piholla korostuvat esteettiset arvot. Parhaimmillaan kaunis, vuodenaikojen mukaan muuttuva piha ilahduttaa asukkaita päivittäin näkyminä ikkunoista sekä asukkaiden kulkiessa pihan läpi. Asuinpihat palvelevat erityisesti niitä, joiden on hankala liikkua kauas, kuten vanhuksia ja lapsia. Erityisesti

siksi pihojen tulisi tarjota hyvät mahdollisuudet oleskeluun ja leikkiin.

Haasteena pihojen suunnittelussa tiivistä rakennetussa ympäristössä, on usein tilanpuute. Erityisesti pysäköinnin ja pelustusreittien sijoittaminen saattaa vaikeuttaa pihasuunnittelua. Tilavaraukset tulisi huomioida jo kaavoitusvaiheessa, jotta voidaan varmistaa, että pihoista tulee sekä toiminnallisia että vehreitä. Myös kustannuspaineet saattavat johtaa siihen, ettei pihoista tule niin vehreitä, kuin niiden olisi mahdollista olla. Kasvillisuuden on kuitenkin todettu parantavan kaupunkitilan esteettisyyttä, viihtyisyyttä ja terveellisyttä sekä vähentävän ilmastomuutoksen vaikutuksia. Siksi on tärkeä edistää monipuolista kasvillisuuden käyttöä pihoilla.

Yksi työkalu pihojen kasvillisuuden lisäämiseksi on viherkerroin-menettelyn käyttö. Se on taulukkolaskenta työkalu, jossa lasketaan tontin viherpinta-alan suhdetta tontin kokonaispinta-alaan. Viherkerroin-työkalulla on tarkoitus varmistaa, että riittävä osuus pihasta jätetään kasvillisuuden peittoon ja että kasvillisuuden käyttö on monipuolista. Sen avulla voidaan myös seurata pihojen suunnittelua sekä arvioida ja kehittää pihaympäristöjen rakentamistapoja.

Viherkerroinmenettelyn etuna on suunnittelun vapaus. Samaan viherkerroimen tavoitearvoon on mahdollista päästä usealla suunnitteluratkaisulla, sillä käytettävät viherementit ovat vapaasti valittavissa ja yhdisteltävissä kohdekohtaisesti.

Työkalua voidaan käyttää sitovana osana kaavamääräyksiä tai tontinluovutusehtoja tai ohjeellisena osana kaavaselostusta tai rakentamistapaohjetta. Viherkerrointa-voitteeseen pääsyä valvoo rakennusvalvonta.

Menetelmä on kehitetty Berliinissä 1980-luvun lopulla, ja sitä on sovellettu useissa kaupungeissa eri puolilla maailmaa. Suomessa menetelmää käytetään laajasti eri kaupungeissa ja kunnissa, mm. Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Jyväskylässä ja Turussa. Sipolla on myös oma viherkerrointyökalu, jota hyödynnetään mm. asemakaavoissa tonttien riittävän viherpinta-alan takaamiseksi, hulevesien hallitsemiseksi ja kaupunkikuvan parantamiseksi.

1.3 Viherverkoston mitoittaminen

Viheralueiden riittävyttä ja viherverkoston tarkoituksenmukaisuutta voidaan tarkastella neljästä eri näkökulmasta.

Toiminnot ja elämykset

- *Mitä toimintoja (esim. viljely, pallo- peli, uinti, piknik) tai elämyksiä (esim. rauha, ihmisvilinä, luontoelämys) viheralueet tarjoavat?*

Etäisyys ja saavutettavuus

- *Millä etäisyydellä erityyppiset viheralueet sijaitsevat asukkaista?*
- *Onko reitti viheralueelle turvallinen ja helppokulkuinen?*

Pinta-ala

- *Minkä kokoisia viheralueet ovat?*
- *Kuinka paljon viheraluetta on asukasta kohden?*

Kaupunkirakenteen luonne

- *Miten tiivis kaupunkirakenne on?*
- *Onko asuinalueella paljon yksityisiä pihoja (joko taloyhtiöillä tai omakotitaloilla)?*

Nämä kaikki neljä ylhäällä mainittua tekijää vaikuttavat kokemukseen viheralueiden riittävydestä. Käyttäjän ikä, kunto ja käytettävissä oleva aika vaikuttavat siihen, miten kauas hän on valmis ja pystyy liikkumaan saavuttaakseen viheralueen. Varsinkin vanhuksille ja lapsille kodin lähietäisyydellä sijaitsevat viheralueet ovat tärkeitä. Usein käytettävät toiminnot, kuten leikki- tai koirapuistot, tulisi sijoittaa lähellä kotia, kun taas harvemmin käytettävät toiminnot, kuten uimarannat, voivat sijaita kauempana kotoa.

Käyttäjä hakee ensisijaisesti viheralueelta elämyksiä ja toimintamahdollisuuksia, ei esimerkiksi tietyn kokoista

viheraluetta. Pinta-ala ei lähtökohtaisesti takaa viheralueen laatua ja myös hyvin pienet viheralueet voidaan kokea merkityksellisiksi. Siksi suunnittelun pitäisi lähteä toiminnoista ja elämyksistä. Tietyt toiminnot ja elämykset vaativat kuitenkin laajaa pinta-alaa. Tällaisia ovat esimerkiksi hiihto tai luonnossa liikkuminen. Käyttäjämäärä vaikuttaa alueen kulumiseen. Jos käyttöaste kasvaa hyvin korkeaksi, viheralueet vaativat intensiivisempää hoitoa.

Kaupunki- ja taajamarakenteiden eroista johtuen on haastavaa asettaa yleispäteviä sääntöjä viheralueiden tavoitelluista pinta-aloista tai etäisyyksistä. Väljästi rakennetulla pientaloalueella ei välttämättä ole suurta tarvetta rakennetuille puistoille. Sen sijaan tiheästi rakennetussa korttelikaupungissa taloyhtiöllä ei välttämättä ole omia oleskeluun ja leikkiin tarkoitettuja ulkoalueita ollenkaan, jolloin lähipuistojen merkitys korostuu. Alueen tyyli ja rakennusaikakauden ihanteet vaikuttavat myös viheralueisiin. Esimerkiksi 1950- ja 60-lukujen lähiöissä on haluttu korostaa luonnonläheisyyttä, mikä näkyy laajojen viheralueiden materiaali- ja kasvivalinnoissa sekä maaston käsittelyssä.

Ruotsissa on pitkään kehitetty eri viheralueiden mitoitustapoja sekä valtion että kaupunkien ja kuntien toimesta. Pinta-alalähtöisten mitoitustapojen lisäksi on kehitetty toimintoihin ja elämyksiin perustuvia mitoitustapoja, jossa annetaan ohjeistoja etäisyydestä toimintoihin tai elämyksiin. Tämän ohjeistustavan etuna on se, että viheralueen laatu ja monikäyttöisyys ovat keskustelun keskiössä. Korttelikohtaista viherkerrointa vastaava, mutta kaupunginosatasoinen alueellinen viherkerroin on käytössä useissa ruotsalaisissa kaupungeissa. Laskentatavassa otetaan huomioon sekä pihojen että yleisten viheralueiden tarjoamat ekosysteemipalvelut. Vastavaa työkalua kehitetään parhaillaan suomalaiseen kaupunkisuunnitteluun soveltuvaksi (FIGBC, 2025).

Yleispiirteisellä tasolla voidaan sanoa, että viheralueita tulee olla riittävästi ja tasapuolisesti. Viheralueiden riittävydestä ei ole olemassa valtakunnallisia määräyksiä, vaan se pitää arvioida tapauskohtaisesti. Apua ja ideoita saa kuitenkin tutustumalla aiheesta tehtyyn tutkimukseen sekä eri kaupunkien laatimiin ohjeistuksiin. Seuravassa kappaleessa on esitetty esimerkkejä mitoitustavoista.

Esimerkkejä viherverkoston mitoitushjeista

Viherympäristöliitto on yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa julkaissut internetsivuillaan kaupunkien viherrakennetta ja maiseman suunnittelua käsittelevän tietopankin. Tietopankki kulkee nimellä ”Virtaa viherrakenteesta”. Tietopankkiin on kerätty seuraavaa tietoa viheralueiden mitoituksesta:

Suosituksia viheralueiden ja viheryhteyksien mitoituksesta

Alle on koottu eri tahojen tähän mennessä esittämiä päätelmiä ja suosituksia viheralueiden ja viheryhteyksien mitoituksesta. Yleispäteviä oikeita mittoja ei ole, mutta päätelmät ja suositukset voivat antaa suuntaa ratkaisujen harkinnalle eri tilanteissa. Esitetyt mitat eivät tarkoita, että niitä pienemmät viheralueet olisivat merkityksellisiä. Esimerkiksi pieni puisto voi olla tärkeä virkistyspaikka tiiviisti rakennetussa ympäristössä.

Virkistystä palvelevien viheralueiden saavutettavuus

Ympäristöministeriön ja monien kansainvälisten viheralueiden suunnitteluohjeiden ja tutkimusten suositusten mukaan ihmisillä pitäisi olla virkistystä mahdollistava viheralue enintään 300 metrin tai 5 minuutin kävelymatkan päässä kodistaan. Monet kulkevat pitkiäkin matkoja päästäkseen virkistymään haluamiinsa paikkoihin, mutta erityisesti lapsille, iäkkäille ja heikosti liikkumaan pääsevälle virkistysmahdollisuudet lähellä ovat tärkeitä.

Metlan LVVI-tutkimuksen perusteella puolet virkistävistä siirtyy virkistyskohteeseen autolla eikä jalan tai pyörällä, kun matka kohteeseen ylittää 1 km. Tavoitteena voi pitää, että sekä lähivirkistysalueille että enintään 1 km etäisyydellä sijaitseville laajemmille ulkoilualueille pääsee kävely- ja pyöräilyreitit pitkin.

Viheralueiden koko

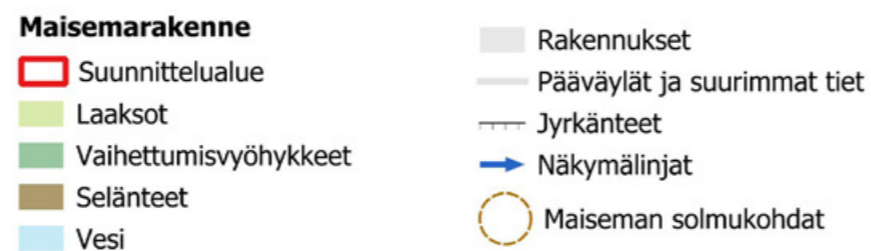
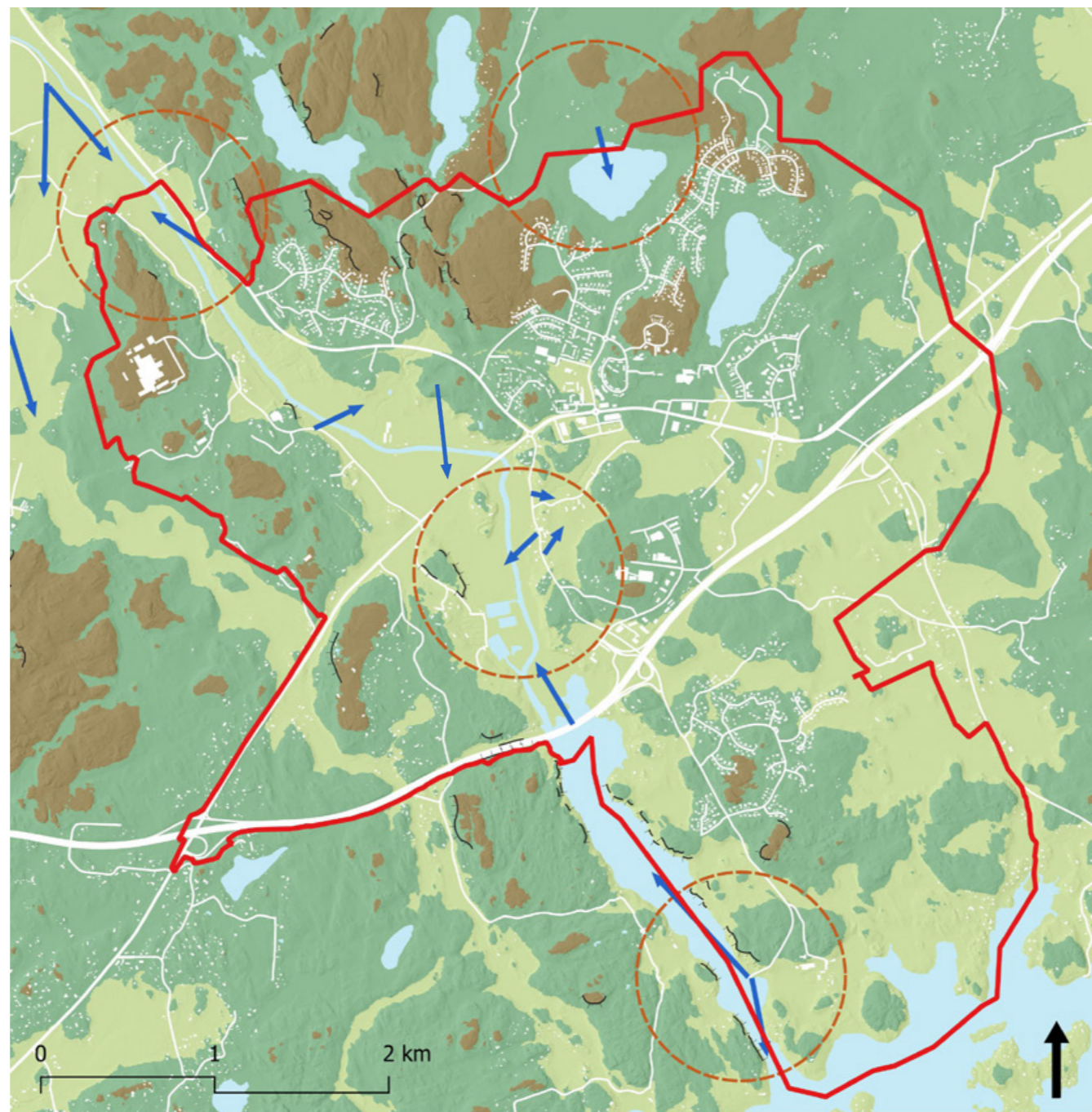
Lähivirkistystä palvelevan, enintään 300 metrin päässä kotoa sijaitsevan viheralueen minimikokona on pidetty 1,5 hehtaaria. Enintään 1 km etäisyydellä on esitetty tavoiteltavaksi laajempi, 20–25 hehtaarin kokoinen viheralue.

Kaupunkimetsä tarjoaa tutkimusten mukaan elvyttäviä virkistyskokemuksia parhaiten, kun se on vähintään 150 metriä leveä. Kapeammassa metsässä mahdollisuus virkistävään kokemukseen metsässä olemisesta heikkenee. Elvyttävyyttä edistää se, jos kasvillisuus metsän reunoilla on riittävän tiheä niin, että metsän läpi ei näy. Tämän levyinen metsä tukee myös luonnon monimuotoisuutta. Metsän uloin osa on 30–50 metrin matkalta altis reuna-vaikutukselle ja osa lajeista menestyy vasta sitä sisempänä. 150 metriä leveään metsään mahtuu siis 50–70 metriä vaativampien lajien elinaluetta.

Yhtenä viheralueen koon kynnysarvona rikkaan ja elinvoimaisen metsälajiston ylläpitämiselle on pidetty 40 hehtaaria. Arvo on määritelty erityisesti metsälinnuston näkökulmasta. Vähintään 40 hehtaarin kokoisten viheralueiden voidaan katsoa muodostavan taajamien sisäisen viherrakenteen rungon.

Luonnon ydinalueiksi voidaan laskea alueet, jotka ovat vähintään 100 ha kokoisia, kun niiden 250 metriä leveää reunavyöhykettä ei lasketa mukaan. Reunavyöhykkeellä tapahtuva rakentaminen pienentää ydinaluetta, koska se muuttaa osan aiemmasta ydinalueesta reunavyöhykkeeksi.”

Kuva 3.

2.1 Nykytilan kuvaus

Maisemarakenne

Maisemarakenne tarkoittaa maiseman fyysistä ja toiminnallista kokonaisuutta, joka muodostuu eri osatekijöistä ja niiden keskinäisistä suhteista. Suunnittelualueen maisemarakennetta leimaavat Sipoonjoen jokilaakso, joka päättyy Sipoonlahteen, sekä alueen pohjoisosan metsäiset selänteet. Sipoonjoen länsipuolella kulkee luoteis-kaakkosuuntainen matala selänteiden linja.

Alueen merkittävät laaksot sijoittuvat Sipoonjokilaaksoon luode-kaakkosuuntaisesti sekä Söderkullan keskustan eteläpuolelle itä-länsisuuntaisesti.

Sipoonjoen ja Sipoonlahden lisäksi alueen merkittäviin vesistöihin kuuluvat järvet Taasjärvi ja Grundträsket, sekä Itämeri, jonka rantaviivaa on alueella Sipoonlahden lisäksi alueen kaakkoiskulmassa.

Maiseman solmukohtissa useampi maisemarakenteen elementti (kuten selänne, laakso tai vesistö) kohtaavat. Tällaisia paikkoja löytyy suunnittelualueen pohjois-osiosta sekä Sipoonjokilaaksosta. Alueen keskeisimmät näkymälinjat avautuvat kohti vesistöjä ja peltoaukeita. Näkymälinjat tarkoittavat maisemassa tai rakennetussa ympäristössä kulkevia pitkiä visuaalia yhteyksiä eli suoraa tai rajattua näkymää kohteesta toiseen.

2

SUUNNITTELU- ALUEEN NYKYTILA

Kuva 4. 1873

Kuva 5. 1950

Kuva 6. 1978

Kuva 7. 1991

Kartat: MML ja vanhatkartat.fi

Kuva 8. 2024

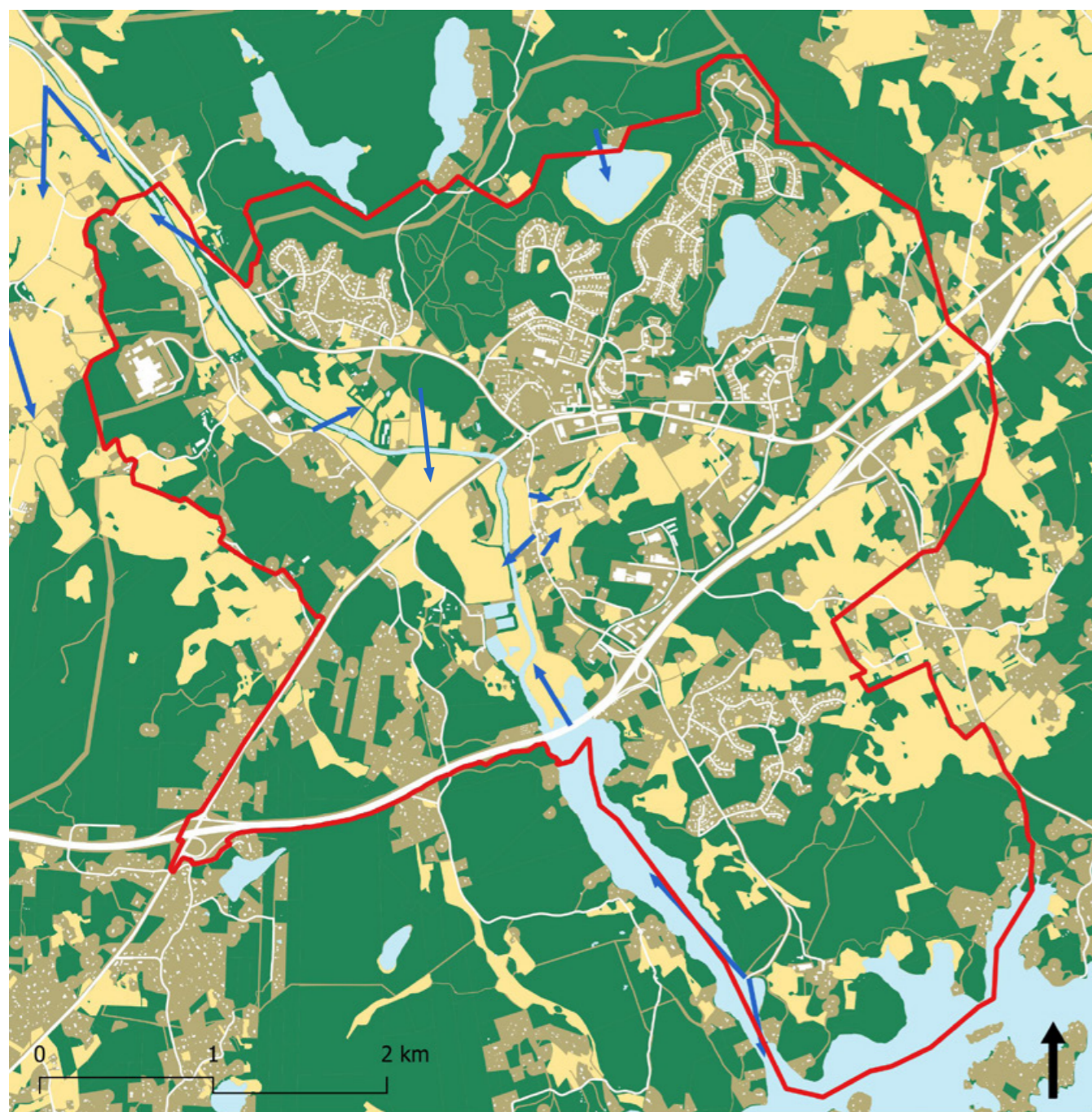
Maiseman historia

Söderkullan maisema on säilyttänyt monia piirteitään ja elementtejään läpi vuosikymmenten. Alueen nykyinen maisema on pitkälti sama, kuin se oli jo 1950-luvulla, ja aiemminkin. Maiseman historiaa on tarkasteltu vanhoista kartoista.

1873 kartassa pellot ovat pienialaisempia ja vähemmän selkeitä kokonaisuuksia. Sipoonjoen varressa, Söderkullan kartanon ympärillä, sekä Immersbyssä ja Massbyssä näkyy laajimmat pellot. Tiestöä on vain vähän ja Söderkullan keskustan alue ei ole vielä kehittynyt.

Pellot ja metsäalueet olivat laajimmat vuonna 1950, jonka jälkeen peltojen koko on pienentynyt hieman, ja metsiä on väistynyt rakentamisen tieltä.

Maisemakuva on kuitenkin pääpiirteissään pysynyt lähes samana 1950-luvulta asti. Laajimmat pellot ja metsät ovat edelleen samoilla paikoillaan. Suurin muutos on 1970-luvulla rakentunut Porvoonväylä sekä sen myötä alueelle kehittyneet työpaikka-alueet. 1970-luvulta 1990-luvulle tultaessa asutusta on tullut runsaasti Söderkullan keskustan alueelle.

Maisemakuva

- ▭ Suunnittelualue
- ▭ Sulkeutunut maisema
- ▭ Puoliavoin maisema
- ▭ Avoin maisema
- ▭ Vesi
- ➔ Näkymälinjat
- ▭ Rakennukset
- Pääväylät ja suurimmat tiet

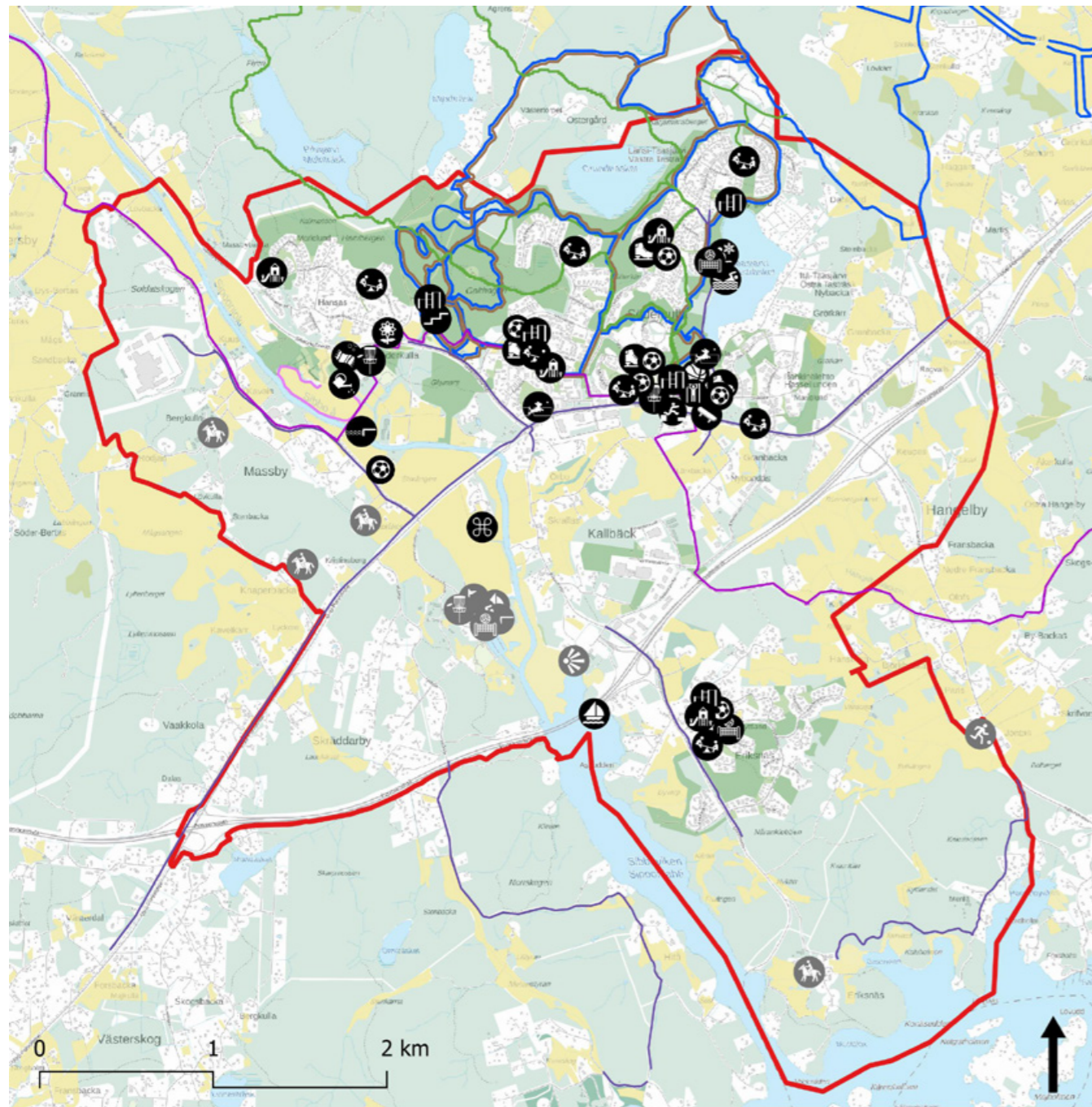
Kuva 10.

Maisemakuva

Alueen maisemakuva on vaihteleva: alueella on paljon laajoja metsiä, mutta myös peltoaukeita sekä puoliavointa rakennettua ympäristöä. Laajin avoin maisemata sijoittuu Sipoojoen varteen. Myös idässä Hangelbyn suunnalla on laajoja peltoaukeita. Lisäksi järviä ja Sipoonlahtea pitkin avautuu pitkiä avoimia näkymälinjoja.

Maisemakuvassa moottoritiesilta ja penkereelle nostettu Uusi Porvoontie katkaisevat jokilaaksoa pitkin avautuvia näkymiä ja moottoritie on myös merkittävä kulkueste alueen pohjois-eteläsuuntaiselle liikenteelle. Moottoritiesilta häiritsee suiston ja Sipoonlahden maisemakuvaa kuitenkin vain vähän, sillä tilat itsessään muodostuvat niin vahvoista elementeistä.

Maisemakuvan kannalta alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueen tärkeiden ja tunnusomaisten näkymälinjojen säilyttämiseen.

- Viheralueiden palvelut**
- ▭ Suunnittelualue
 - ▭ Pellot ja niityt
 - ▭ Virkistysmetsät ja puistot
 - ▭ Metsät
 - Hiihtolatu
 - Kävelyn ja pyöräilyn reitti
 - Koirahiihtolatu
 - Kuntorata
 - Retkeilyreitti
 - South by cycle -reitti
● Kunnan palvelu	● Yksityinen palvelu	● Talviuintipaikka	● Kuntoportaat	● Tapahtumapaikka	● Kulttuurihistoriallinen kohde	● Ratsastuskenttä	● Luistelukenttä	● Skeitti- tai rullaluistelupaikka	● Vierasvenesatama/veneilyn palvelupaikka	● Koripallokenttä	● Pallokenttä	● Frisbeegolfrata	● Ulkokuntoilupaida		
● Alueleikkipaikka	● Leikkipaikka	● Koirapuisto	● Viljelypalsta	● Matonpesupaikka	● Nuotiopaikka/taukopaikka	● Luonnontarkkailupaikka	● Maisemapelto	● Uimapaikka	● Lähiliikuntapaikka	● Parkour-alue	● Rantalentopallokenttä	● Minigolf	● Jalkapallogolf	● Melontalaituri	● Näkymäpaikka

Kuva 11.

Viherverkoston virkistyspalvelut

Suunnittelualueen nykyiset palvelut sijoittuvat alueen pohjoisosiin, Söderkullan keskustaan ja sen läheisyyteen, Söderkullan kartanon ympäristöön sekä kunnan virkistysmetsiin.

Söderkullan keskustassa Miilin alueella sijaitsee kunnan tekonurmikenttä, katukoripallokenttä, frisbeegolf-rata, skeittipuisto, parkouralue, ulkokuntoilupaida, lähiliikuntapaikka sekä kaksi pallokenttää ja talvisin kaksi luistelukenttää. Söderkullan keskustan alueella sijaitsee lisäksi leikkipaikkoja ja kaksi koirapuistoa.

Kunnan virkistysmetsissä kulkee useita ulkoilureittejä ja hiihtolatuja. Hiihtostadionin virkistysmetsästä löytyy myös kuntoportaat ja ulkokuntoilupaida.

Söderkullan kartanon ympäristöön on rakennettu frisbeegolf-rata, viljelypalstat, maisemapelto, matonpesupaikka sekä koirahiihtolatu.

Suunnittelualueen eteläosissa palveluita on vähän ja ne ovat pääasiassa yksityisiä, lukuun ottamatta Eriksnäsin pallokenttää, lentopallokenttää leikkipaikkoja ja senioriulkoilupaidaa.

Reittiverkosto on pohjoisessa kunnan virkistysmetsissä tiheä ja kattava. Reitistön haasteena on kuitenkin sen epäjatkuvuus muille alueille, eikä reitistö juuri yhdisty alueen muihin osiin. Etelässä julkiset virkistysreitit puuttuvat täysin.

Leikkipalvelut sisältyvät virkistyspalveluihin, ja ne käsitävät puistoissa sijaitsevat alueleikkipaikat ja leikkipaikat sekä koulujen ja päiväkotien leikkipihat. Koulu- ja päiväkotipihojen palveluja ei suunnitella tai ohjata tässä työssä. Ne kuitenkin huomioidaan osana virkistyspalveluiden palveluverkkoa.

Alueleikkipaikoilla tarkoitetaan isoa toiminnallista ja monipuolista leikkipaikkaa, jossa on vähintään 10 leikkivälinettä. Alueleikkipaikalla on leikkialue 0–6-vuotiaille ja 6–12-vuotiaille lapsille sekä 13–18-vuotiaille nuorille. Alueleikkipaikan palveluita voidaan täydentää leikin lisäksi muilla toiminnoilla, kuten oleskelu- tai ulkokuntoilualueella. Leikkipaikalla tarkoitetaan tässä työssä pientä leikkipaikkaa, jossa leikkivälineitä on enintään 10 kpl. Leikkipaikalla on leikkialue 0–6-vuotiaille ja noin 6–12-vuotiaille lapsille.

Ulkokuntoilupaidat ovat erikokoisia kuntoiluvälineiden ryhmiä, jotka sijaitsevat usein ulkoilureitin varrella tai puistossa. Lähiliikuntapaikka on monipuolinen leikkiin, kuntoiluun ja ulkoliikuntaan tarkoitettu alue, joita on

suunniteltu erityisesti asuinalueiden läheisyyteen ja koulujen piha-alueille. Lähiliikuntapaikat tarjoavat erityisesti lapsille ja nuorille sopivia leikkisän liikunnan ja liikkumisen mahdollisuuksia. Lähiliikuntapaikkojen toimintoja ovat esimerkiksi pelikentät ja -areenat, kuntoiluvälineet ja liikunnalliset leikkivälineet. Lähiliikuntapaikan toiminnot tarkentuvat kohdealueen tarkemmassa suunnittelussa.

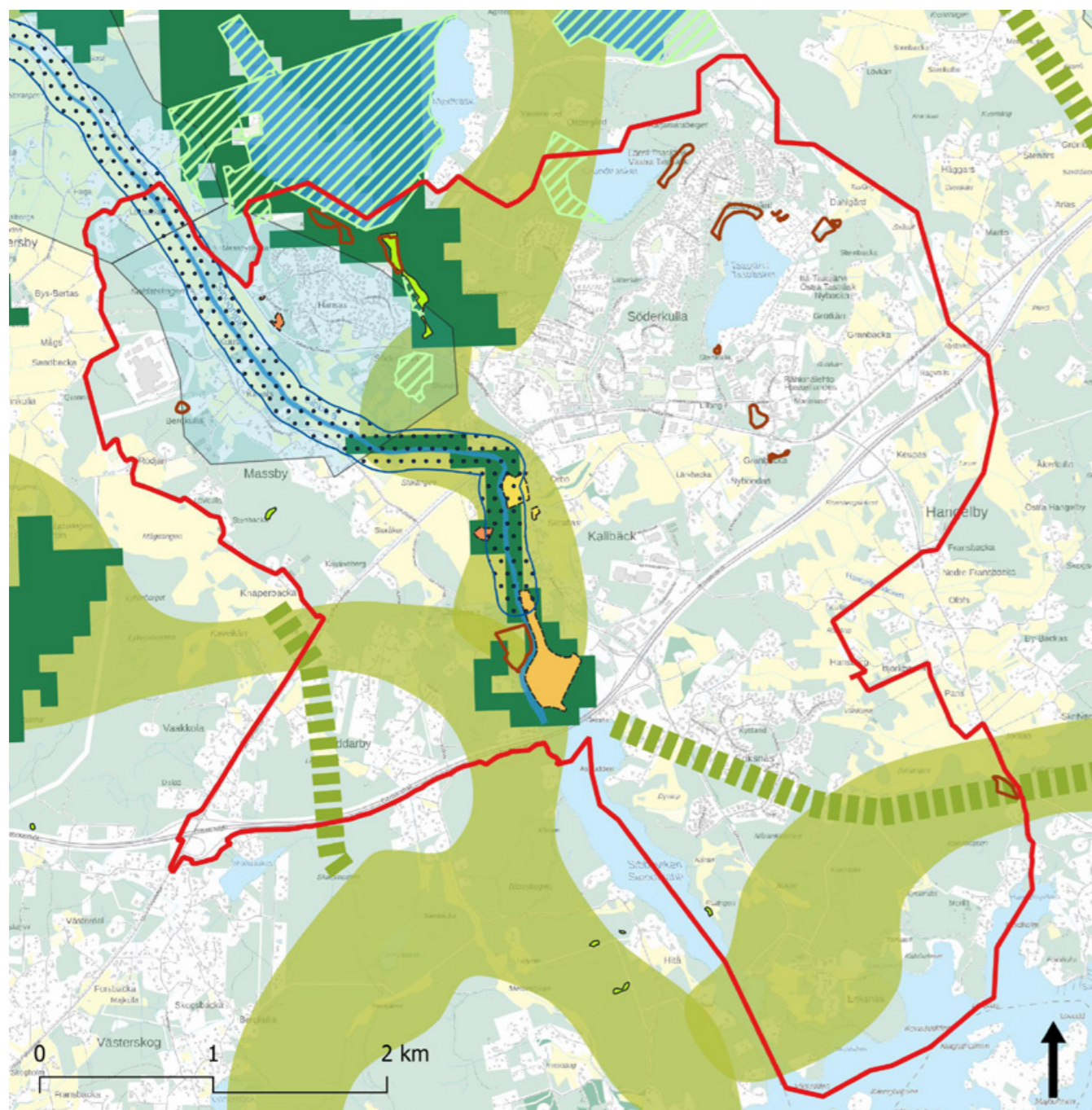
Viherverkoston palveluiden suunnittelussa on jatkossa huomioitava palveluiden riittävä määrä ja laatu, sekä niiden sijoittuminen tasapuolisesti eri asuinalueiden yhteyteen. Palveluiden laatotaso määritellään tarkemmin seuraavissa suunnitteluvaiheissa. Söderkullassa palveluita on haluttu myös tietoisesti keskittää, jolloin on syntynyt laajempia ja monipuolisia palvelukokonaisuuksia, kuten Miilin alueella. Reittiverkostoa on jatkossa kehitettävä paremmin kytkeytyneeksi myös eteläosiin.

Alueen nykyiset palvelut

- Alueleikkipaikat: 4
- Leikkipaikat: 7
- Koirapuistot: 2
- Ulkokuntoilupaidat: 5
- Lähiliikuntapaikat: 1
- Pallokentät: 7
- Koripallokentät: 1
- Rantalentopallokentät: 3 (joista 1 on yksityisomisteinen)
- Frisbeegolf-radat: 3 (joista 1 on yksityisomisteinen)
- Luistelukentät: 4
- Uimapaikat: 2 (joista 1 on yksityisomisteinen)
- Talviuintipaikat: 1
- Melontalaiturit: 2 (joista 1 on yksityisomisteinen)
- Kuntoportaat: 1
- Skeittipaikat: 1
- Parkour-alueet: 1
- Viljelypalstat: 1
- Maisemapellot: 1
- Matonpesupaikat: 1
- Kulttuurihistorialliset kohteet: 1

Muita yksityisomisteisiä palveluita:

- Jalkapallogolf: 1
- Minigolf: 1
- Ratsastuskentät: 4
- Veneylyn palvelupaikat: 1
- Näkymäpaikat: 1

Luontoarvot

Suunnittelualue

Luonnonsuojelualueet

Natura2000 Erityisten suojelutoimien alue (SAC)

Erityisen tärkeät elinympäristöt

Pohjavesialueet

Maakuntakaavan viheryhteystarve

Uudenmaan ekologisen verkostojen ydinalueet

Uudenmaan ekologisen verkostojen käytävä alueet

Perinnebiotoopit

Paikallisesti arvokas

Kunnostuskelpoinen

Ei perinnemaisema-arvoja

Sökon elinympäristö (virtavesi 100m vyöhyke)

Lähteet:

Syke 2025 (erityisen tärkeät elinympäristöt, Natura-alueet, pohjavesialueet),

MML (luonnonsuojelualueet),

Metsäkeskus 2025 (metsämaski, tausta)

Uusimaa-kaava 2050 (viheryhteystarve),

Uudenmaan liitto 2018 (Uudenmaan ekologiset verkostot),

Metsähallitus 2025 (perinnebiotoopit),

Sipoon & Faunatica n.d. (Sökon elinympäristö)

Taustakartta: Maanmittauslaitos

Luontoarvot

Luontoarvokartassa on esitetty luonnonsuojelualueet, asemakaavojen luo-kohteet ja , yleis- ja maakuntakaavatasoiset luontotiedot ja -kartoitukset. Kartassa ei ole esitetty asemakaavojen yhteydessä tehtyjä luontoarvokartoituksia. Ne tulee huomioida ja laatia tarvittaessa uusia selvityksiä asemakaavoituksen ja tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Luontoarvot suunnittelualueella painottuvat vahvasti Sipoonjoen varteen sekä pohjoisen metsäalueille. Näillä alueilla sijaitsee yksittäisiä pieniä luonnon arvokohteita, jotka on tunnistettu maakunnan tasolla ekologisen verkostojen ydinalueiksi. Ydinalueita yhdistävät ekologiset käytävät, jotka kulkevat mm. Sipoonjokivartta pitkin.

Pohjoisosan metsäalueille kohdistuu myös paljon virkistyskäyttöä, joka saattaa vaarantaa alueen luontokohteita alueen kulutuksen kasvaessa.

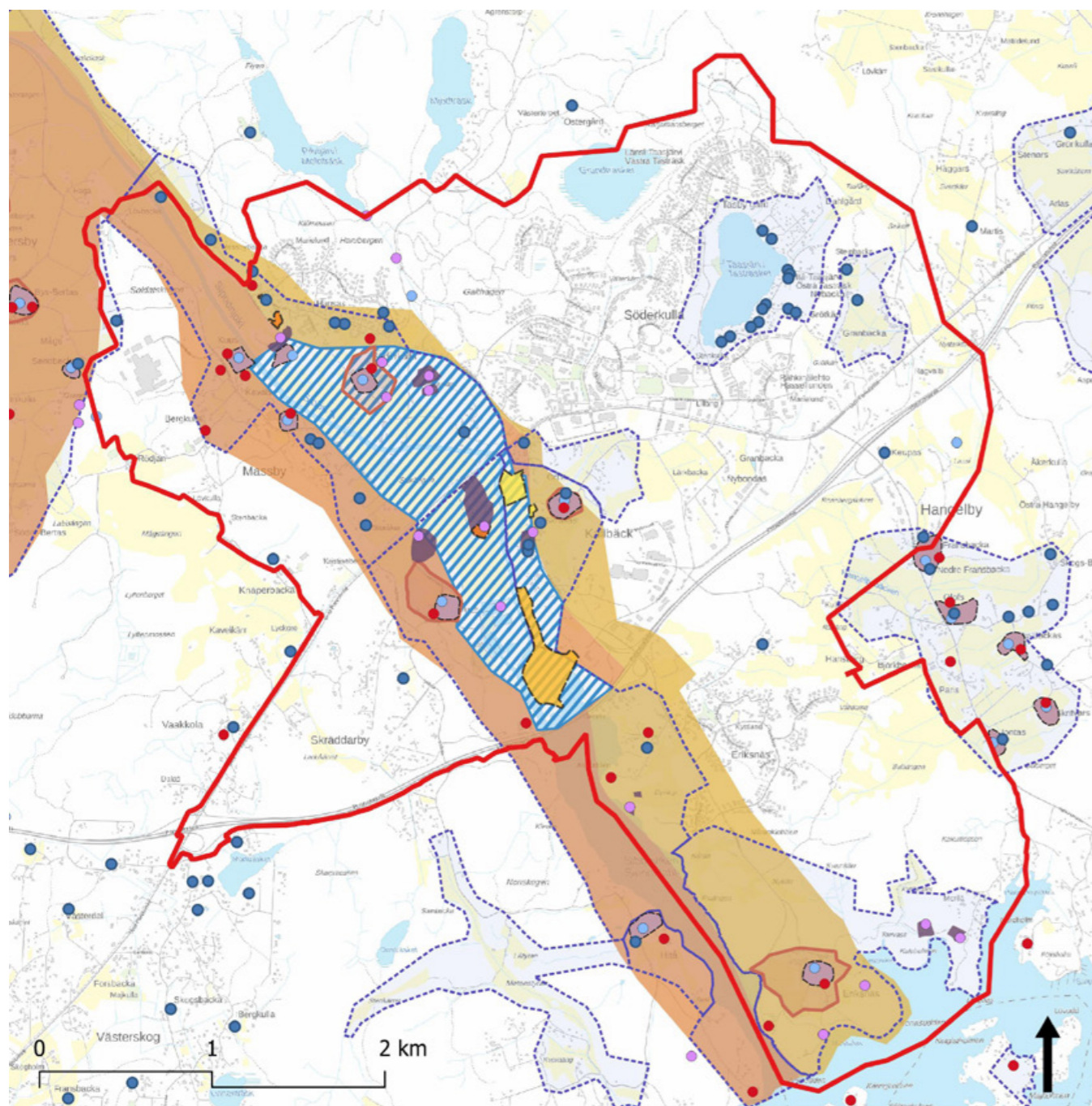
Suunnittelualueella sijaitsee muutamia pienialaisia luonnonsuojelualueita ja aivan alueen pohjoisreunassa alkaa laajempi luonnonsuojelu- ja Natura-alue, Gesterbyn järvet ja suot. Sipoonjoki on myös itsessään Natura-alueita, ja sen ympäristö mm. saukon elinympäristöä.

Alueen itä- ja koillisosassa luontoarvoja on vähemmän, mutta koillisessa sijaitsee useita pieniä asemakaavoihin merkittäviä luo-alueita. Luo-alueet ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita. Merkinnällä osoitetuilla alueilla tulee niille kohdistuvissa toimenpiteissä ja toimenpiteiden suunnittelussa ottaa huomioon alueen tunnistetut erityiset luontoarvot.

Maakuntatasoiset ekologisen verkoston käytävät sekä maakuntakaavan viheryhteystarpeet halkovat alueen eteläosia.

Alueen jatkosuunnittelussa on huomioitava erityisesti luontoarvoiltaan tärkeimpien alueiden säilyttäminen: Sipoonjoen varsi ja pohjoisosan metsät ja luonnon erityisalueet. Lisäksi suunnittelussa tulisi pohtia ja tunnistaa sellaisia alueita, joiden luontoarvoja voidaan myös lisätä.

Kuva 12.

Kulttuurihistoria

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY)	Kiinteiden muinaisjäännösten aluerajaukset	Maisema-alueet
Maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö (maakuntakaava)	Muiden kulttuuriperintökohteiden aluerajaukset	Kulttuuriympäristöt
Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue (maakuntakaava)	Kiinteät muinaisjäännökset	Paikallisesti arvokkaat rakennuskohteet
	Muut kulttuuriperintökohteet	Arvoluokka 1
		Arvoluokka 2
		Perinnebiotoopit
		Paikallisesti arvokas
		Kunnostuskelpoinen
		Ei perinnemaisema-arvoja

Lähteet:
 Museovirasto 2025
 Metsähallitus 2025
 Uusimaa-kaava 2050
 Sipoon kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvityksen päivitys 2024
 Taustakartta: Maanmittauslaitos

Kulttuurihistoria

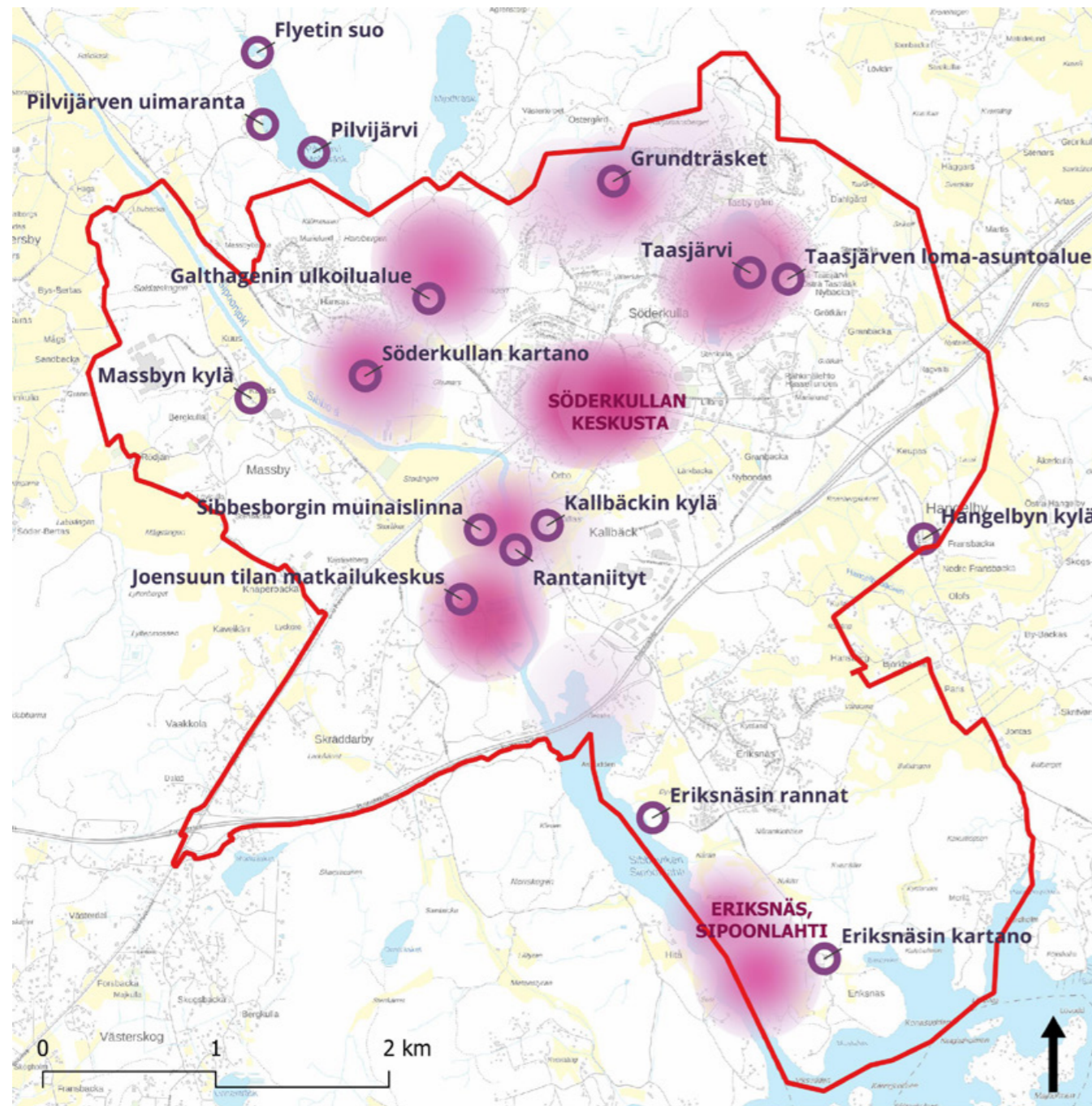
Alueella arvokkaat maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt painottuvat vahvasti Sipoonjoen ja Sipoonlahden ympärille. Merkittävin arvokohde, Sibbesborgin keskiaikainen linnasaari ja Sipoonjokilaakson viljelymaisema on laaja RKY-kohde Sipoonjoen varressa. Jokivarressa sijaitsee myös maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita, muinaisjäännöksiä ja muita kulttuuri-perintökohteita.

Paikallisesti arvokkaita maisema-alueita, kulttuuriympäristöjä ja suojelukohteita sijaitsee jokivarren lisäksi myös mm. Taasjärvellä, alueen eteläreunalla Eriksnäsin kartanon ympäristössä sekä enimmäkseen suunnittelualueen ulkopuolella sijaitsevassa Hangelbyssä.

Söderkullan alueen jatkosuunnittelussa on huomioitava erityisesti useita maiseman ja kulttuuriympäristön arvoja sisältävät alueet, joita sijoittuu etenkin Sipoonjokilaaksoon. RKY-alue on alueen merkittävin arvokohde, ja sen ympäristön suunnittelu vaatii tarkkuutta kaikilla eri suunnittelutasoilla.

Erityisiä yksittäisiä arvokohteita ovat myös alueen hienot kartanoympäristöt: Söderkullan kartano, Joensuun kartano, Eriksnäsin kartano, Skraflasin kartanoympäristö Kallbäckissa. Myös Taasjärven ympäristö ja sen monet paikallisesti arvokkaat rakennukset on huomioitava.

Kuva 13.

Vetovoimatekijät

- Suunnittelualue
- Vetovoimatekijät, yksittäiset kohteet (Sibbesborgin viheraluesuunnitelma 2015)
- Vetovoimatekijät, asukaskyselyn tulokset (Keskeinen paikka, Tärkeä paikka, Arvokas ympäristökohde, Vetovoimatekijä)

Taustakartta: Maanmittauslaitos

Kuva 14.

Alueen vetovoimatekijät

Alueen vetovoimatekijöitä on tunnistettu Sibbesborgin viheraluesuunnitelmassa 2015 ja Söderkullan kaavarungon asukaskyselyssä (2024). Alueen vetovoimatekijät ovat pysyneet pitkälti samoina viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Alueella on runsaasti luontoympäristöön ja kulttuuriympäristöön liittyviä arvoja, jotka tekevät alueesta vetovoimaisen asuinympäristön ja ovat hyviä lähtökohtia viherverkoston suunnittelulle. Vetovoimatekijöitä sijoittuu erityisesti Söderkullan pohjoisosiin, jonne on keskittynyt useita ulkoilu- ja virkistyspalveluita. Alueen järvet, Söderkullan kartanon ympäristö, Eriksnäs kartano sekä Joensuun ja Kallbäckin alueet tunnistettiin vetovoimatekijöiksi sekä vuoden 2015 viheraluesuunnitelmassa sekä kaavarungon asukaskyselyssä 2024. Uusina vetovoimatekijöinä asukaskyselystä nousi esiin viime vuosien aikana rakentunut Söderkullan keskusta, koulukeskus, Eriksnäs ranta sekä Taasjärven ranta.

Alueen suunnittelussa on huomioitava vetovoimatekijöiden säilyttäminen ja vahvistaminen.

Vetovoimatekijät-kartalla vasemmalla on esitetty Sibbesborgin viheraluesuunnitelmassa (2015) ja kaavarungon asukaskyselyssä (2024) tunnistettuja alueen vetovoimatekijöitä. Seuraavalla sivulla Sibbesborgin viheraluesuunnitelmassa (2015) tunnistetut vetovoimatekijät kuvineen.

MASSBYN KYLÄ

PILVIJÄRVEN UIMARANTA

FLYETIN SUO

JÄRVET: PILVIJÄRVI, TAASJÄRVI JA GRUNDTRÄSK

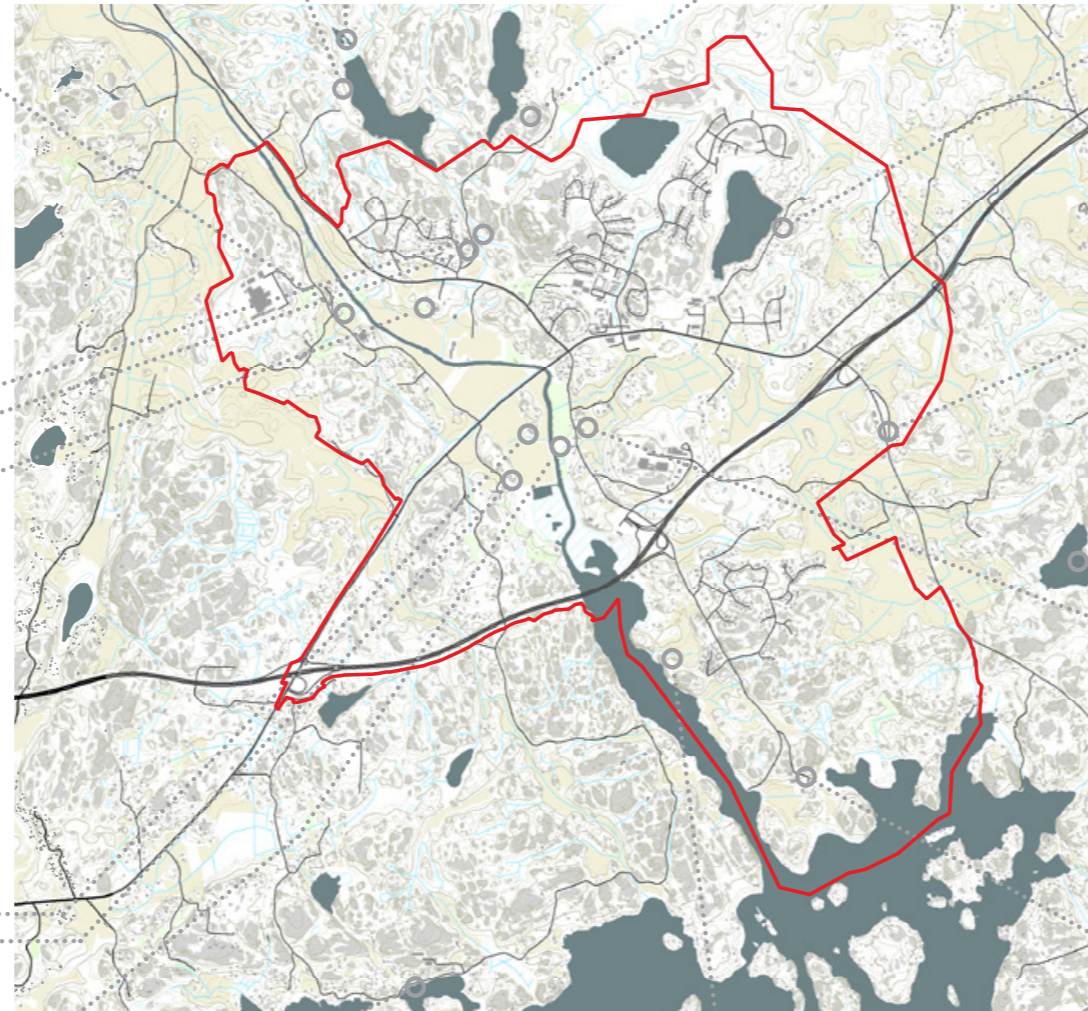
TAASJÄRVEN LOMA-ASUNTOALUE

PATO

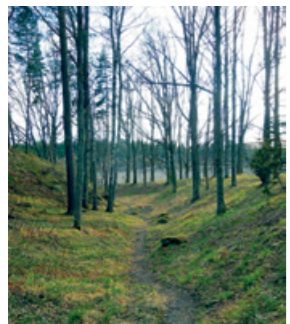
GALTHAGENIN ULKOILUALUE

HANGELBYN KYLÄ

HANGELBY TRÄSK

SIBBESBORGIN MUINAISLINNA

SÖDERKULLAN KARTANO

KALLBÄCKIN KYLÄ

JOENSUUN TILAN MATKAILUKESKUS

RANTANIITYT

ERIKSNÄSIN RANNAT

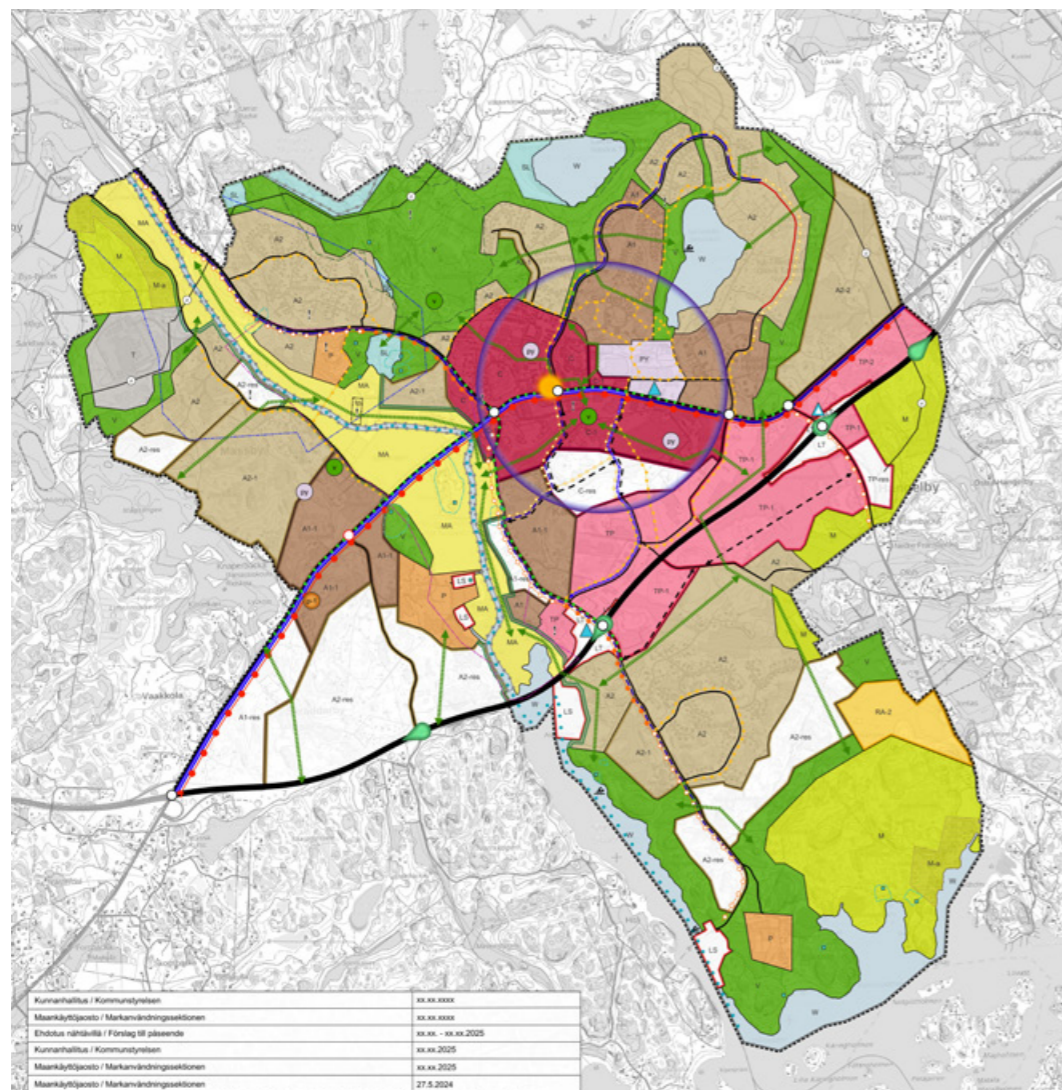
ERIKSNÄSIN KARTANO

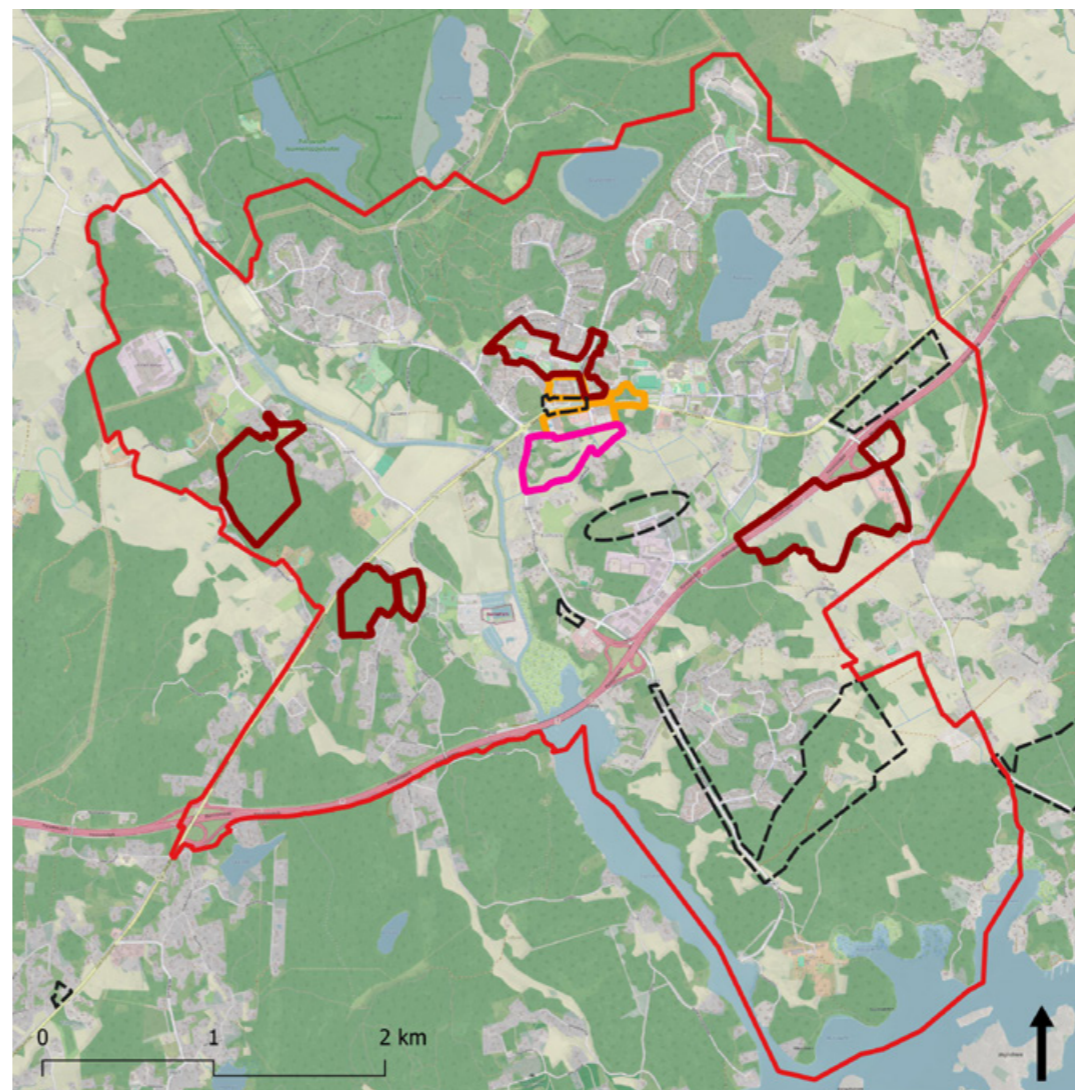
GUMBOSTRAND & ÄNGSVIKEN

Kuva 15. Kuvakollaasi.

Kuva 16. Söderkullan kaavaruonkoluonnos, 19.5.2025.

Kuva 17. Kaavoitusohjelman 2024-2026 asemakaavat Söderkullan alueella.

Maankäytön muutokset alueella

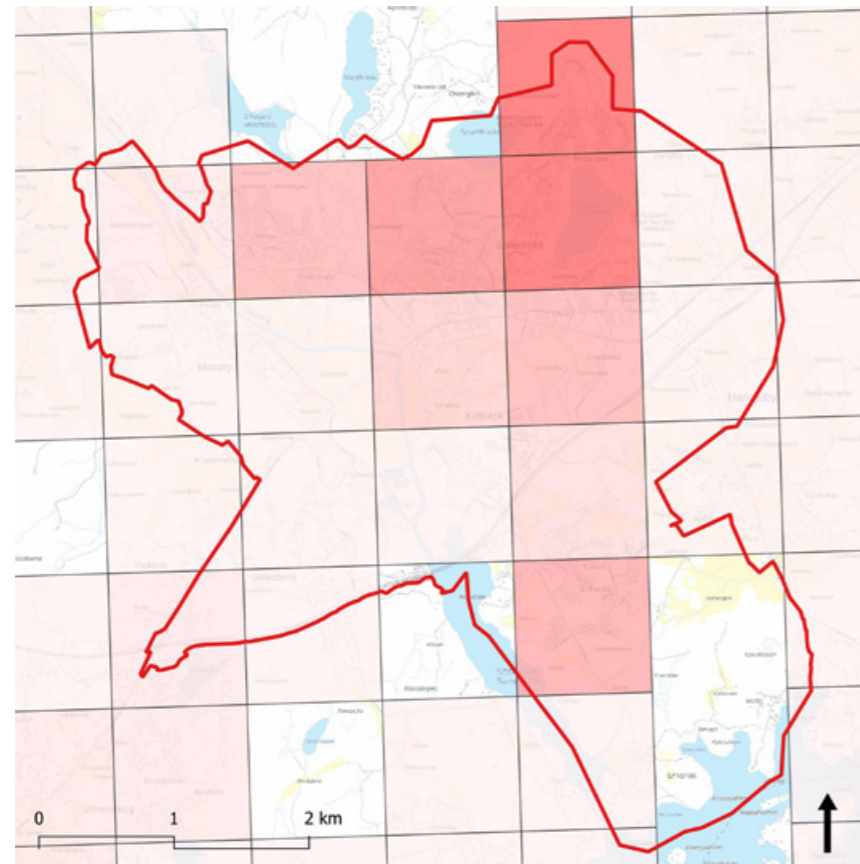
Söderkullan alueen suunnittelu on ollut käynnissä pitkään. Alueelle on ollut laadinnassa vuosien 2010-2015 aikana Sibbesborgin osayleiskaava ja Eriksnäsin osayleiskaavat, joiden valmistelut kuitenkin keskeytettiin ennen kaavojen valmistumista. Osayleiskaavojen valmistelun aikana tuotettiin myös alueen edellinen viheraluesuunnitelma, joka valmistui vuonna 2015.

Söderkullan ja Eriksnäsin kaavatyötä päätettiin jatkaa kaavarunkomuotoisena tarkasteluna vuonna 2023. Kaavarunkotyön tavoitteena on muodostaa osayleiskaavan kaltainen, asemakaavoitusta ohjaava kokonaiskuva Söderkullan ja Eriksnäsin alueen maankäytön tulevaisuudesta. Kaavarungossa keskitytään isoihin periaatekysymyksiin ja ratkaistaviin asioihin. Kaavarunkotyön lähtökohdat eroavat merkittävästi aiemmista

osayleiskaavojen tavoitteista mm. asukasmäärän mitoituksen osalta. Söderkullan kaavarunko mitoittaa 6 600 - 9 100 uutta asukasta alueelle, jolloin Söderkullan asukkaiden kokonaismäärä vuonna 2040 on 12 500-15 000. Kaavarungon sisältöön ja aineistoihin voi tutustua tarkemmin Sipoon verkkosivuilla: www.sipoo.fi/KR4

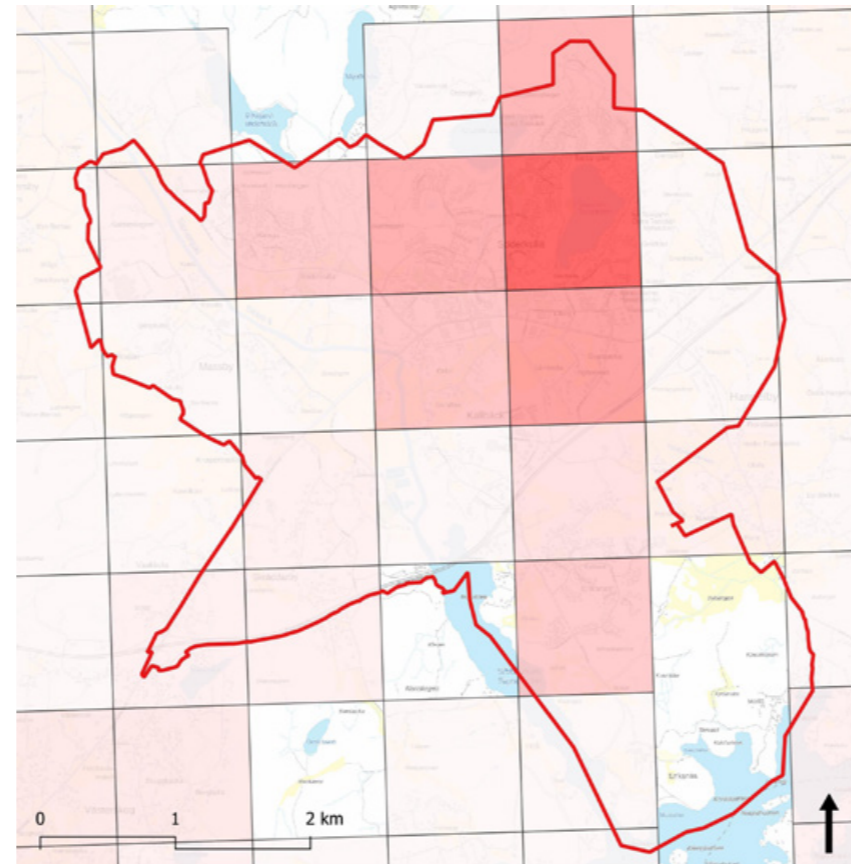
Söderkullan alueelle on kaavarunkotyön ohella suunnitella useita Sipoon kaavoitusohjelman mukaisia asemakaavahankkeita lähivuosille. Monet näistä hankkeista sijoittuvat metsäisille alueille, etenkin Massbyn asuinalue ja Joensuun tila. Hangelbyn työpaikka-alue muodostaa laajan ja pitkänomaisen uuden rakennetun alueen Porvoonväylän eteläpuolelle. Alue on nykyisellään metsää ja peltoa. Söderkullan keskustassa on myös käynnissä ja

käynnistymässä asemakaavoja, joiden alueilla on myös pienimuotoisempaa lähimetsää ja luontoa. Suunnittelualueen pohjois- ja eteläosan laajemmille yhteisille virkistysmetsäalueille ole ole osoitettu kaavoitusohjelmassa käynnistyviä hankkeita.

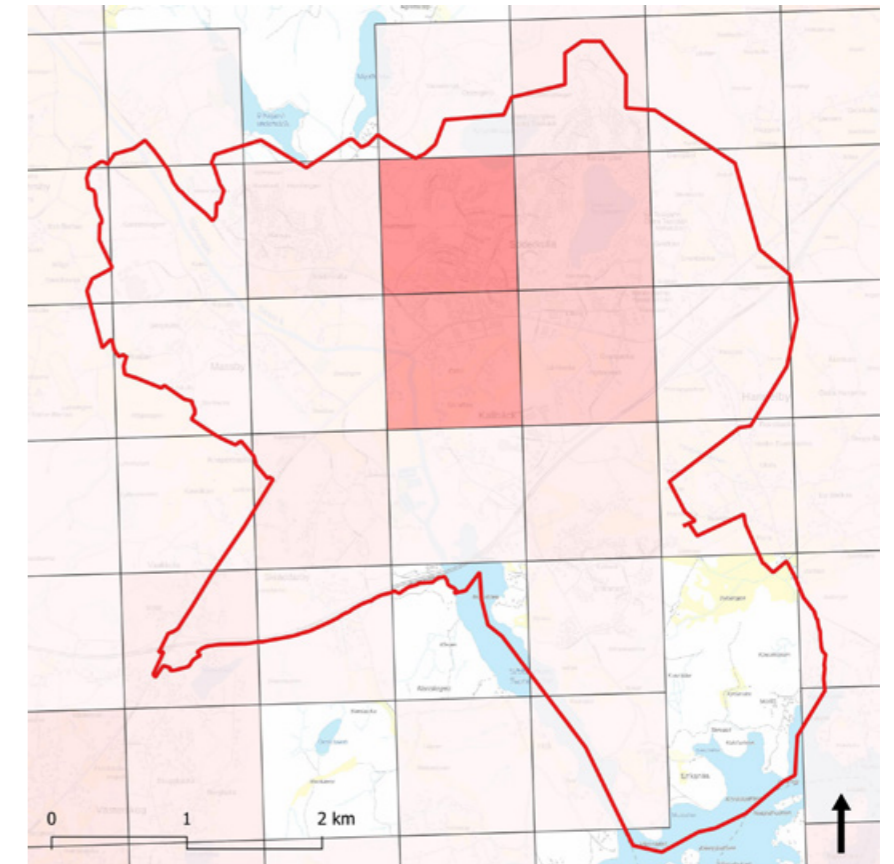
Väestö, 0-14 vuotiaat
 Suunnittelualue
 YKR väestö 0-14 vuotiaat (2023)

0 - 20	100 - 120
20 - 40	120 - 140
40 - 60	160 - 180
60 - 80	220 - 240

Väestö, 15-64 vuotiaat
 Suunnittelualue
 YKR väestö, 15-64v (2023)

1 - 50	350 - 400
50 - 100	450 - 500
100 - 150	500 - 550
150 - 200	600 - 650
300 - 350	1000 - 1050

Väestö, 65+ vuotiaat
 Suunnittelualue
 YKR väestö, 65- v (2023)

0 - 20
20 - 40
40 - 60
100 - 120
200 - 220
240 - 260

Kuvat 18-20. Väestön jakautuminen ikäryhmittäin.

Väestön nykytila

Vuoden 2023 aineiston mukaan Söderkullan väestö on pääosin keskittynyt alueen pohjoisosiin, Söderkullan nykyisen keskustan, Länsi-Taasjärven ja Pähkinälehdon alueille. Taasjärven ympäristöön keskittyy eniten väestöä. Lapsia, nuoria ja aikuisia asuu hieman enemmän myös Eriksnäsissä. Ikääntyneet (65+ vuotiaita) sen sijaan ovat keskittyneet vain Söderkullan nykyisen keskustan ympäristöön.

Väestörakenteen ja sen tulevien vuosien kehityksen huomiointi on tärkeää viheralueiden ja niiden palveluiden suunnittelussa. Viher- ja ulkoliikuntapalveluita on perusteltua sijoittaa erityisesti väestökeskittyymiin ja suunnata palveluita eri-ikäisille. Nykyisin Söderkullan keskustan ympäristössä sekä Eriksnäsissä on eniten kysyntää palveluille. Söderkullan keskustan ympäristössä on syytä kiinnittää erityistä huomioita myös ikääntyneille suunnattuihin palveluihin, kuten senioripuistoihin ja esteettömiin reitteihin.

2.2 Muut tarkastelut

Viheraluesuunnitelman tueksi työn aikana tehtiin edellä kuvattujen analyysien lisäksi myös muita tarkasteluja. Tarkasteluihin kuuluivat saavutettavuusanalyysi erikokoisten viheralueiden saavutettavuudesta nykytilassa, viheralueiden tuleva käyttöpaine -tarkastelu Söderkullan kaavarunkoluonnoksen pohjalta, ekologisten yhteyksien toimivuustarkastelu sekä ekosysteemipalvelutarkastelu. Kevyet tarkastelut antoivat lisätietoa suunnitteluun ja vahvistivat edelleen käsitystä alueen (luonto-)arvoista sekä kehittyvän kaupunkirakenteen ja luontoarvojen yhteensovitustarpeesta.

Saavutettavuus

Suunnittelualan viheralueiden saavutettavuutta on tutkittu tavoite-etäisyyksien avulla. Tarkastelun tavoite-etäisyyksinä asuinrakennuksista viheralueille on käytetty 300 m, 500 m ja 1 km etäisyyksiä. Viheralueista on tarkasteltu julkisia viheralueita, ja ne on luokiteltu pinta-alan mukaan. Lopputuloksena syntyneellä kartalla näkyy millä asuinalueilla tavoitteet nykyisin täyttyvät, ja millä asuinalueilla on puutteita viherpalveluista saavutettavuuden näkökulmasta.

Kunnan virkistysalueita sijoittuu eniten alueen pohjoisosaan, jolloin alueen pohjoisosissa viheralueiden saavutettavuus on myös parasta. Suurin osa Söderkullan pohjoisosan asuinrakennuksista sijoittuu alle 300 m etäisyydelle virkistysalueista. Myös Eriksnäsän tiheimmät asuinalueet sijoittuvat julkisten virkistysalueiden lähietäisyydelle.

Harvemmassa asutuksestakin suuri osa sijoittuu korkeintaan 1 km etäisyydelle julkisista virkistysalueista. Söderkullan suunnittelualueella Eriksnäsän eteläiset rannat ja Skraddarbyn alue jäävät kuitenkin tarkasteltujen vyöhykkeiden ulkopuolelle, eli viheralueiden saavutettavuus on heikko (yli 1km).

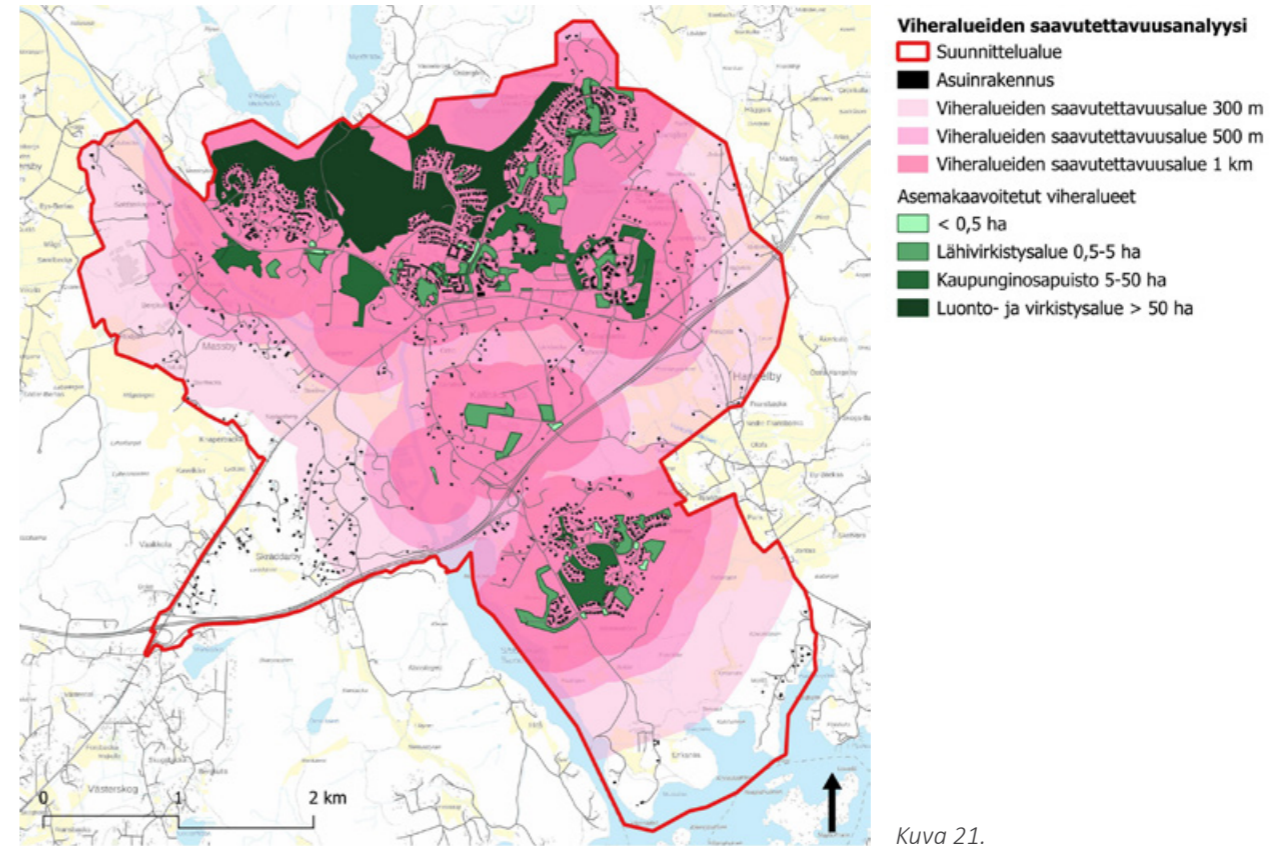
Viheralueiden tuleva käyttöpaine

Viheralueiden käyttöpainetta arvioitiin paikkatietotarkasteluna. Tarkastelussa luotiin 300 m etäisyysvyöhykkeet Söderkullan kaavarungon (luonnos 8.4.2025) alueille, joille on esitetty tulevan lisää asukkaita. Vyöhykkeitä

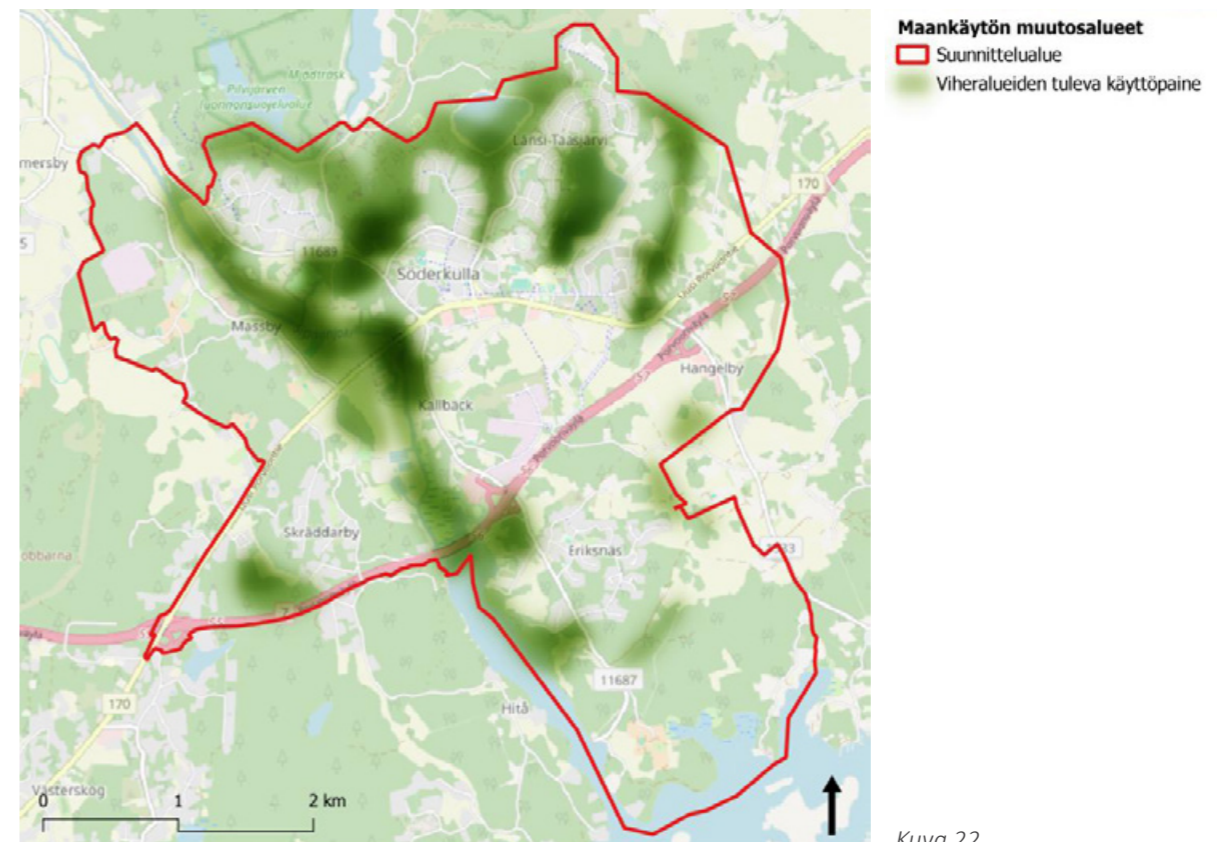
tarkasteltiin sitten päällekkäin kaavarunkoluonnoksen virkistysalueiden (sisältäen MA-alueen, vesialueet ja LS-alueet) kanssa.

Päällekkäiset vyöhykkeet näkyvät kartalla tummempina, mikä tarkoittaa sitä, että näille alueille kohdistuu käyttöpainetta useammalta suunnalta. Tummuus ei kuitenkaan kerro asukkaiden määrästä, tai palveluiden todellisesta käyttöasteesta. Yksinkertainen tarkastelu havainnollistaa kuitenkin selkeästi alueet, joissa viheralueiden käyttöpaineeseen ja kulutukseen sekä niiden ohjaamiseen on syytä kiinnittää suunnittelussa huomiota.

Tarkastelun mukaan suurin käyttöpaine sijoittuu luonnonarvoiltaan herkille alueille tai niiden läheisyyteen.

Kuva 21.

Kuva 22.

Ekologiset yhteydet

Ekologisten yhteyksien toimivuutta analysoitiin Uudenmaan liiton kehittämällä EkoVe –indeksityökalulla (kuva 24). Söderkullan alueella ekologisiksi yhteyksiksi on toistaiseksi tunnistettu vain Uudenmaan maakuntakaavan viheryhteystarpeet, joten tarkastelu keskittyi näihin kahteen maakuntakaavan viheryhteystarpeeseen (Uusimaa-kaava 2050). Työkalun avulla ekologisiksi yhteyksiksi tunnistetuille käytäville voidaan tuottaa ekologisten yhteyksien toimivuutta kuvaavaa indeksin mukainen pisteytys (ts. vastusarvo). Vastusarvo kuvaa kuinka suurta vastusta lajit keskimäärin kokevat yhteyttä pitkin liikkumiselle tai leviämislle.

Läntisemmän yhteyden vastusarvo: 41

Itäisemmän yhteyden vastusarvo: 37

Toistaiseksi ei kuitenkaan ole olemassa vertailuarvoja luvuille, joten luvuista itsestään ei juurikaan voi päätellä vielä mitään. Lukuja voi kuitenkin vertailla keskenään, sekä muihin EkoVe-työkalulla tehtyjen analyysien tuloksiin. Ajan myötä vertailutietoa kertyy enemmän. EkoVe-indeksityökalusta voi lukea lisätietoja osoitteesta: https://kartta.uudenmaanliitto.fi/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=8a80d8e683bc462298c165a8fd2f7cd&page=page_58.

Yhteyksissä on havaittavissa useita pullonkauloja, mutta eläinten liikkumisen kannalta myös paljon liikkumavaraa ja mahdollisuuksia kiertää kaventumia. Läntisempi yhteys ylittää Porvoonväylän, joka on merkittävä ekologisen yhteyden este riista-aitoineen. Itäisemmän yhteyden nykyinen maakuntakaavan mukainen linjaus on haastava alueen asemakaavoituksen kannalta. Asemakaavatyön aikana voi hyödyntää EkoVe-mallinnusta järkevämmän linjauksen asettelussa, jolla kierretään pullonkauloja.

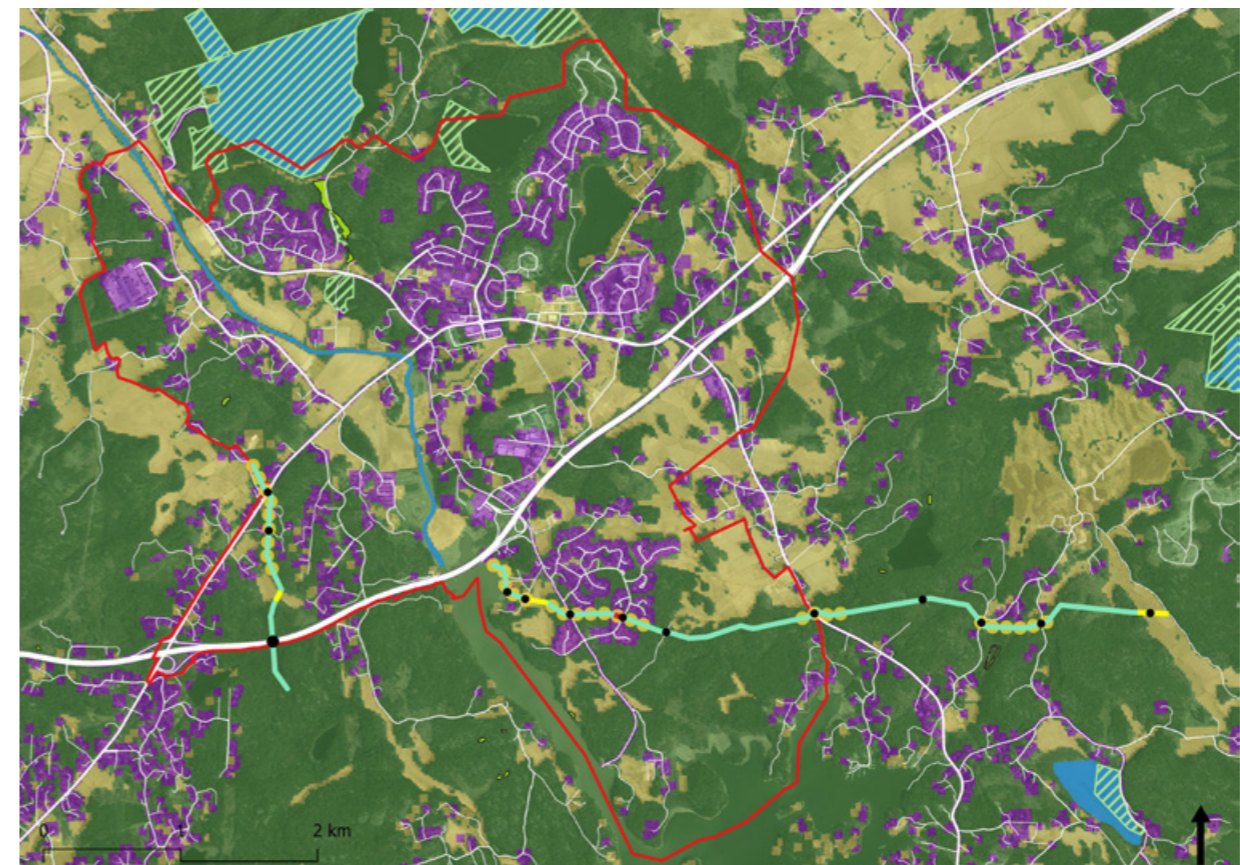
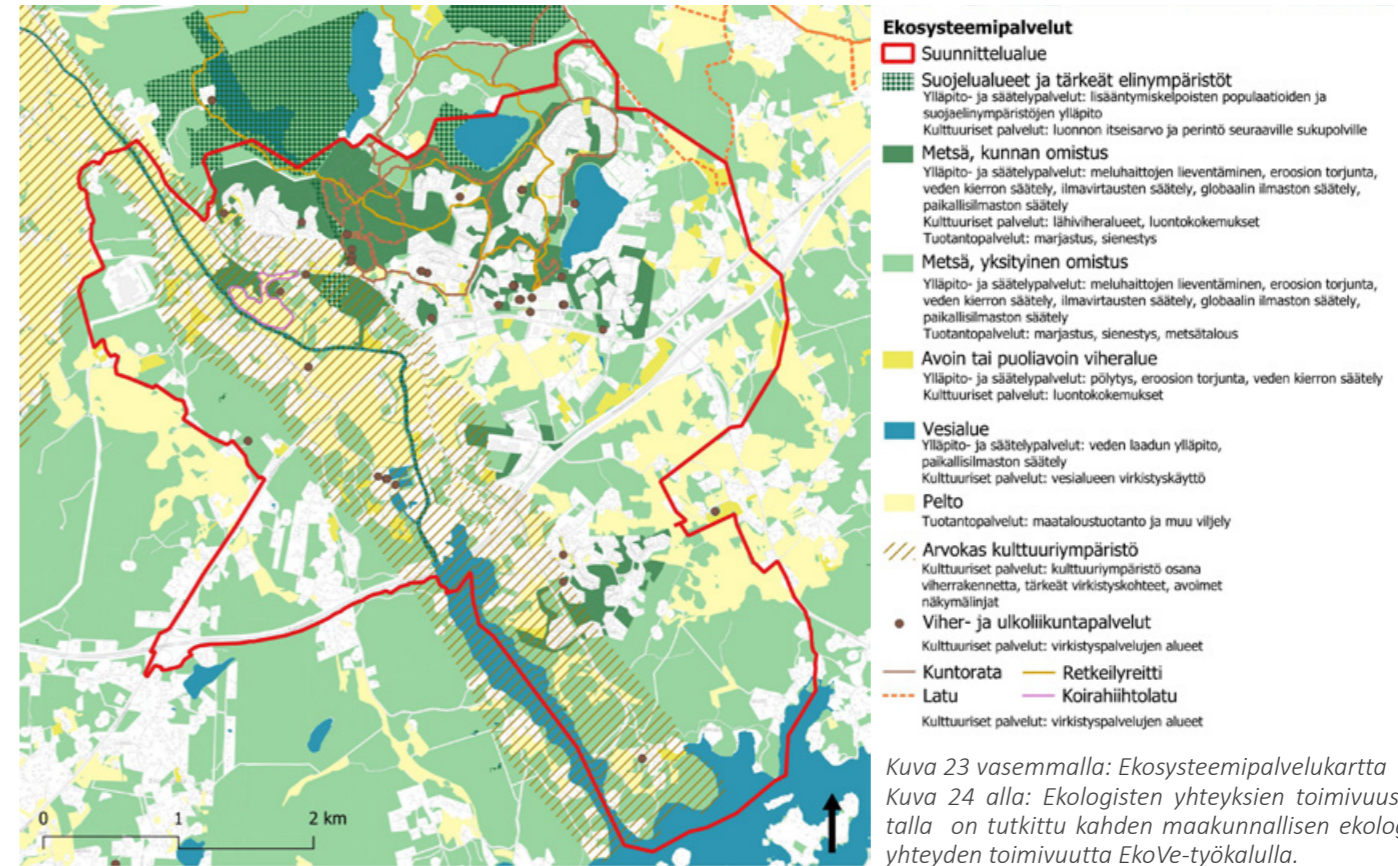
Vastusarvon laskennassa muodostuu myös paikkatietoaineistoja, jotka auttavat havainnollistamaan yhteyden ominaisuuksia ja ongelmakohtia, kuten maankäytön tai liikenteen muodostamia esteitä sekä yhteyden pullonkauloja.

Ekosysteemipalvelut

Ekosysteemipalvelut ovat luonnon tarjoamia hyötyjä ihmisten hyvinvoinnille ja yhteiskuntien toiminnalle. Nämä hyödyt voivat olla suoria ja konkreettisia, kuten ravinto ja puhdas vesi, tai epäsuoria ja osittain näkymättömiä, kuten ekologisten prosessien ylläpito. Ekosysteemipalvelut jaetaan usein kolmeen kategoriaan: ylläpito- ja säätelypalvelut, tuotantopalvelut ja kulttuuriset palvelut. Ekosysteemipalveluiden tunnistamisen tavoitteena on integroida ne alueiden suunnitteluun ja päätöksentekoon.

Söderkullan suunnittelualueen metsät tarjoavat eniten ekosysteemipalveluja, niin ylläpito- ja säätelypalveluita, kuin kulttuurisia palveluita (kuva 23). Jokivarsi ja vanhat kulttuuriympäristöt ja maisemat ovat alueen ulkoviikistyspalveluiden ja reittien lisäksi tärkeitä kulttuuristen ekosysteemipalveluiden tarjoajia. Kulttuuriset palvelut painottuvatkin alueen pohjoisosaan. Alueen pellot tarjoavat maanviljelyn kautta tuotantopalveluita.

Söderkullan suunnittelussa tulisi huomioida jatkossa erityisesti kulttuuristen ekosysteemipalveluiden tasainen tarjonta lähellä asutusta, mutta myös ylläpito- ja säätelypalveluiden säilyminen riittävällä tasolla. Nykyinen kaavarunko ottaa tilaa tuotantopalveluilta, kun asuinalueita ja muuta rakentamista kaavoitetaan nykyisille peltoalueille.

2.3 JOHTOPÄÄTÖKSET

NYKYTILA

Vahvuudet

- Sipoonjokilaakson ja Gunnarsintien suuntaiset avoimet viljelymaisemat ja pitkät näkymät. Eriksnäsin merenrantamaisema.
- Useat kulttuurihistorialliset kohteet kertovat historian kerrostumista ja luovat alueelle vahvan identiteetin: linnasaari, maatalous- ja kartanoympäristöt, loma-asutus
- Luontoarvoja Sipoonjokilaaksossa sekä pohjoisen metsäalueilla.
- Monipuoliset viher- ja ulkoliikuntapalvelut ja reitit pohjoisen metsä- ja järvi-alueilla.
- Asukkaiden ulkoliikunta ja virkistysmahdollisuuden lähiviheralueilla.

Heikkoudet

- Viheralueiden ja ulkoliikunnan palvelut keskittyneet Söderkullan pohjoisosiin.
- Kävelyn ja pyöräilyn reittien sekä ulkoilureittien vähyyks Eriksnäsinissä
- Reitistön epäjatkuvuuskohdat Söderkullan ja Eriksnäsin välillä.
- Julkisten viheralueiden ja palveluiden vähyyks merenrannassa.
- Eri liikkuemuotojen yhteensovituksen haasteet reiteillä.

TULEVAISUUS

Mahdollisuudet

- Monipuoliset virkistysalueet ja –reitit jokilaakso-, metsä- ja merenrantaympäristöissä.
- Katkeamaton viheralueverkosto ja kattava palvelutarjonta myös alueen eteläosassa.
- Uuden rakentamisen ja virkistyskäytön yhteensovittaminen luonto- ja kulttuuriympäristöarvojen kanssa erityisesti Sipoonjokilaaksossa.
- Alueen identiteetin säilyttäminen ja vahvistaminen: kulttuuriympäristöjen ja ruuantuotannon historian näkyminen viheralueilla.
- Lähivihreän säilyminen uusilla rakentamisalueilla. Keskustan läpi kulkevat viheryhteydet.

Uhat

- Isojen teiden muodostama estevaikutus reittien ja viheralueiden jatkuvuudelle.
- Ekologisten yhteyksien ja luontoarvojen heikentyminen rakentamisen ja virkistyskäytön kasvun myötä.
- Kulttuuriympäristöarvojen heikentyminen.
- Lähivihreän väheneminen uuden rakentamisen myötä.

3

VIHERALUE- SUUNNITELMA

3.1 Söderkullan viheraluesuunnitelman tavoitteet

Seuraavalla sivulla kuvatut **tavoitteet toimivat ohjenuorana Söderkullan alueen vihervestoston ja viheralueiden suunnittelulle eri kaavatasoilla tulevaisuudessa.**

Vihervestoston suunnitteluperiaatteiden lähtökohtana on ollut kaavoituksen yhteydessä asetettujen tavoitteiden edistäminen sekä alueen nykyisten maisemakuvalisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen sekä luontoarvojen vaaliminen.

Tavoitteet on muodostettu yhdessä työn ohjausryhmän kanssa ja osallistaen laajasti myös kunnan muita toimijoita.

Saavutettavuus ja kytkeytyneisyys

Alueen keskeisimmät puistoalueet sekä tärkeät luonto- ja kulttuuriympäristöt muodostavat **katkeamattoman viherverkoston**, jonka reiteillä on helppoa, turvallista ja miellyttävää liikkuu eri kulkutavoilla.

Viheralueet ovat **helposti saavutettavissa** kaikkialta kaupunkirakenteessa ja etäisyys niihin on kohtuullinen ja reitit miellyttävät.

- Reittien turvallisuutta ja saavutettavuutta lisätään valaistuksella ja selkeällä jatkuvalla opastuksella pääreiteillä. Laaditaan opastuksen periaatesuunnitelma.
- Huomioidaan talviliikunnan eri muodot ja käyttäjäryhmät ja toteutetaan kävely- ja pyöräilyreitit myös talveksi latujen lisäksi.
- Ulkoilureitit ovat jatkuvia ja niistä syntyy erilaisia kävelylenkkejä. Tunnistetaan viherverkoston ja reitistön epäjatkuvuuskohdat.
- Isojen teiden ja väylien, yksityisen maanomistuksen ja pihapiirien estevaikutuksen lieventäminen.
- Reitit ovat topografialtaan eritasoisia: haastavia ja helppoja.
- Ulkoilureitit huomioivat eri käyttäjäryhmät:
- Varmistetaan myös esteettömien ulkoilureittien riittävyys ja saavutettavuus
- Asuinalueilta on sujuvat reitit laajemmille viheralueille.
- Pysäköintipaikat huomioidaan uusien palveluiden rakentamisen yhteydessä.

Eri luonteiset alueet

Söderkullan viherverkoston luonteeltaan erilaiset osat huomioidaan suunnittelussa.

- Viherverkoston laajojen viheralueiden rungon muodostavat Sipoonjokilaakson ja Söderkullan avoimet kulttuurimaisemat, Söderkullan ja Eriksnäsin metsät sekä Eriksnäsin merenrannat.
- Profiloidaan uudet ja nykyiset asuinalueiden sisäiset viheralueet sekä keskustan puistot.
- Uudet lähipuistot nykyisten ja uusien asuinalueiden sisälle
 - Keskusta-alueen uusi rakennettu puisto: Söderkullan keskuspuisto
- Päiväkotien ja koulujen ympäristöissä säästetään nykyistä lähiluontoa ja mahdollistetaan luontoleikki lähiluonnossa
- Linjataan luonnonmukaiset ja rakennetut viheralueet

Viheralueiden palvelut

Monipuoliset viheralueet tarjoavat mahdollisuuksia ja **palveluita** liikuntaan, virkistykseen, leikkiin, oleskeluun ja yhteisöllisyyteen.

- Keskitetään palveluita ripottelun sijaan.
- Viheralueverkosto tarjoaa luontovirkistyspalveluita
- Ylläpidetään asukkaiden luontoyhteyttä lähivihreän säästämällä
- Monipuoliset reitit rannoilla ja metsissä
- Sijoitetaan istuskelupaikkoja reitien varrelle
- Mahdollistetaan esteetön pääsy rantaan
- Koulujen ja päiväkotien pihalle-alueet ovat osa viherverkostoa. Iltaisin ne ovat kaikkien asukkaiden käytössä.
- Söderkullan viheralueet ovat matkailukohde
 - Huomioidaan eri matkailijaryhmien reitit: pyöräily ja melonta.
 - Luonto- ja maaseutumatkailupalvelut

Kulttuuriympäristöt

Viher- ja virkistysalueilla edistetään luonnon monimuotoisuutta ja kulttuurimaisemien arvojen vaalimista samalla kun paikallista ruuan tuotantoa ja viljelyä tuodaan näkyväksi osaksi maisemakuvaa.

- Avoimet maaseutumaisemat ovat merkittävä osa Söderkullan kulttuurimaisemaa ja paikallista identiteettiä, ja näiden elementtien halutaan säilyvän osana viheralueverkostoa tuleville sukupolville.
- Merkittävät viljelysmaat säilytetään avoimina viheralueina tai peltoviljelykäytössä.
- Laidunalueita, viljelypalstoja ja maisemapeltoja sijoitetaan osaksi viheralueverkostoa.

Luontoarvot ja -verkostot

Taajamia ympäröivät yhtenäiset luontoalueet säilytetään sekä taajamien sisään jäävien lähiviheralueiden **luonnon monimuotoisuutta kehitetään.**

- Pyritään säilyttämään merkittävimmät lähimetsät ja olemassa oleva luonto ja mahdollistamaan pääsy lähiluontoon
- Tunnistetaan luonnon ja rakentamattoman viheralueen virkistyspalvelut: Jätetään metsiä ja muita luontoalueita virkistysalueeksi.
- Rakennettua viheraluetta vain tarpeellisiin kohtiin.
- Viheralueet muodostetaan olemassa olevasta pelto-, niitty- ja metsäverkostosta.
- Jätetään luonnonsuojelun alueiden ympärille viheraluetta, joka toimii suojavyöhykkeenä.
- Huomioidaan ekologiset verkostot. Jätetään tarpeeksi leveät yhteydet: metsä-, niitty- ja sini-verkostolle.

3.2 Viheraluesuunnitelma, synteetikartta

Metsäalueet

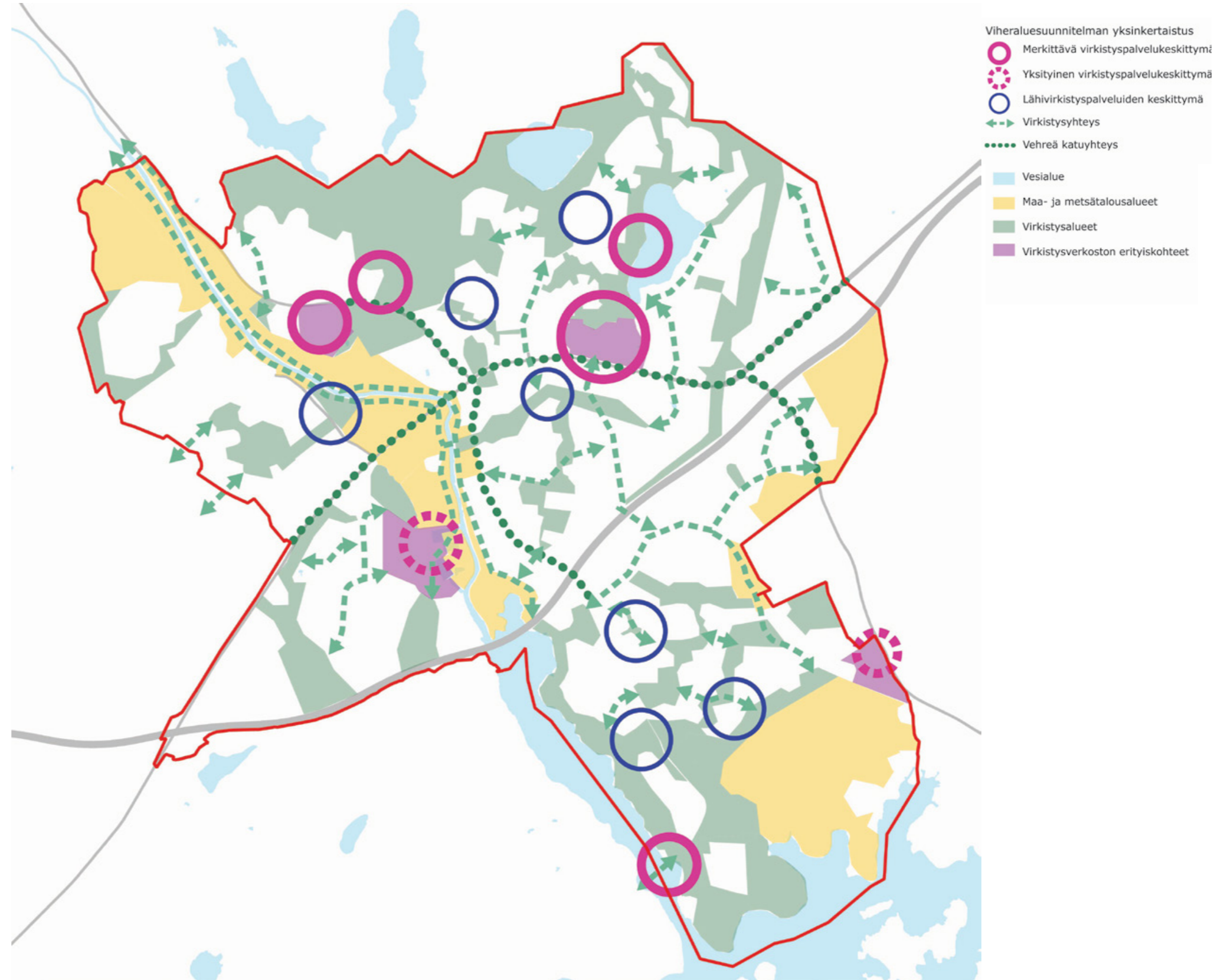
Söderkullan laajimmat metsäalueet sijoittuvat suunnittelualueen pohjois- ja eteläosiin. Pohjoisen metsät ovat virkistyskäytössä ja siellä kulkee runsaasti virkistysreittejä. Alueella on nykyiselläänkin jo useita virkistyspalveluita. Etelässä sijaitsevat Eriksnäsin metsät ovat talousmetsää, mutta jokaisen oikeudella tarjoavat myös virkistysmahdollisuuksia. Pienempiä metsäisiä ja puustoisia alueita on ympäri suunnittelualueita, ja niitä on muiden viheralueiden tuella myös yhdistetty toisiinsa metsäverkostoksi. Metsät tarjoavat mahdollisuuksia harrastaa muun muassa kävelyä, pyöräilyä, juoksua ja hiihtoa. Metsässä liikkuminen tarjoaa myös luontokokemuksia ja mahdollistaa marjastuksen ja sienestyksen. Metsäalueiden hoidossa ja kehittämisessä huomioidaan niin ulkoilu- ja liikuntamahdollisuudet, luontoarvot kuin virkistysarvot. Reitistöä kehitetään maisema- ja luontoarvot huomioiden. Asutuksen läheisyyteen voidaan sijoittaa ulkoliikuntavälineitä. Maisemallisesti merkittäviä metsänreunavyöhykkeitä pyritään säilyttämään.

Jokilaakso

Söderkullan läpi virtaa Sipoonjoki. Avoin jokilaakso on maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä ja sillä on sekä virkistysarvoja että luontoarvoja. Jokilaaksoa pitkin kehitetään jatkossa reitistöä, jonka avulla hyödynnetään Sipoonjokilaakson kulttuurimaisemaa virkistyskäytössä sekä yhdistetään reiteillä Söderkullan pohjoisosaa, ja keskustaa Sipoonlahteen ja Eriksnäsiin. Jokilaakson reiteiltä tehdään pistoja ja laitureita joelle, jotta veden kanssa pääsee kosketukseen. Jokivarren vedenlaadusta pyritään huolehtimaan jättämällä joen välitön ympäristö kasvulliseksi.

Pienemmät puistot

Taajamarakenteen sisällä on pienempiä puistoja, jotka toimivat lähivirkistysalueina ja joiden kautta pääsee kulkemaan laajemmille viheralueille, metsäalueille sekä jokilaakson reiteille. Mitoitusperiaatteena on ollut, että jokaisella Söderkullalaisella olisi viheralue enintään 300 m päässä.

Kuva 25.

3.3 Viherverkosto

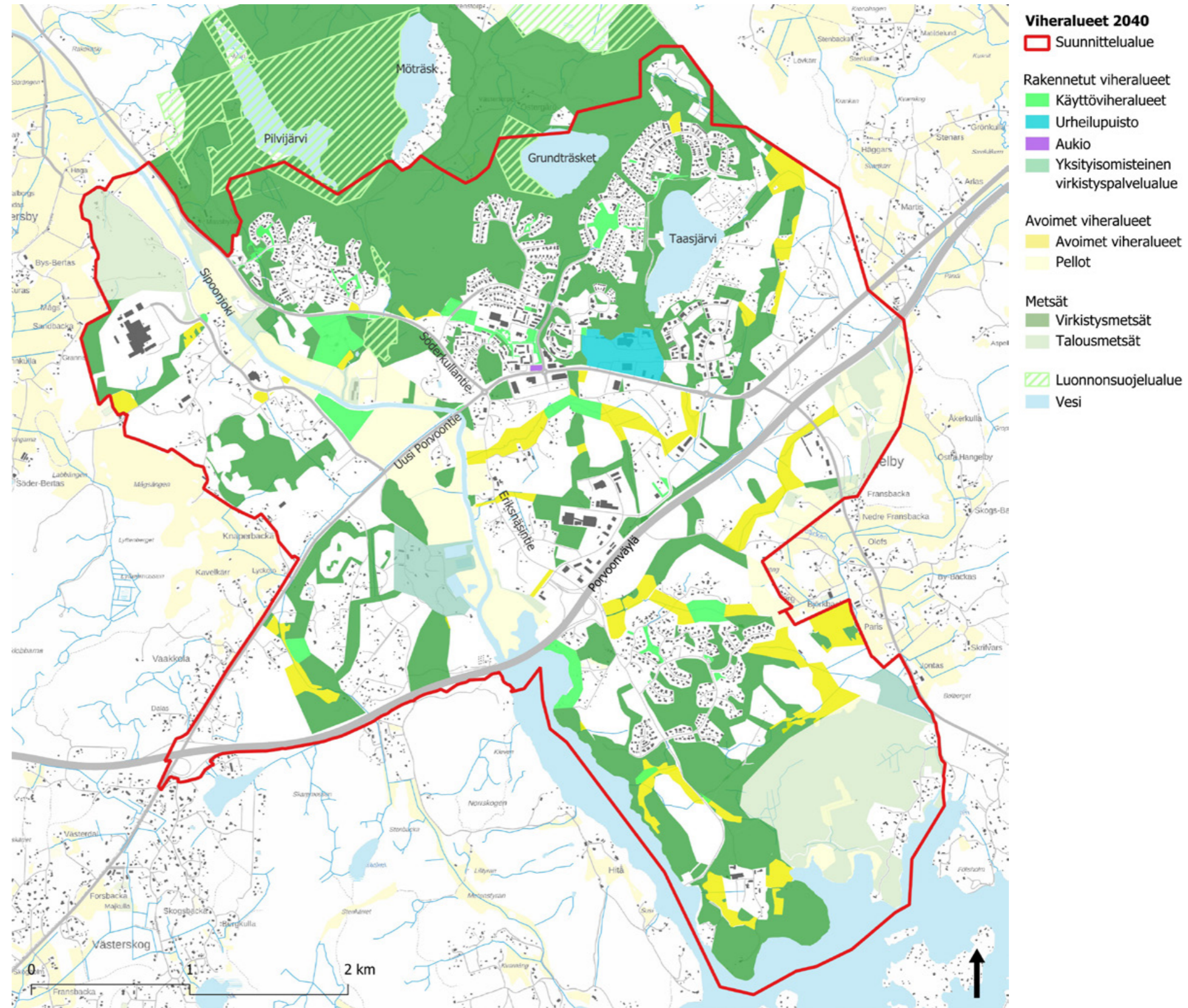
Viereisessä kartassa on esitetty yleispiirteinen suunnitelma Söderkullan viherverkostosta kaavarungon toteutuessa kokonaisuudessaan. Söderkullan kaavarungossa esitetyjä viheralueita ja -yhteyksiä on tässä suunnitelmassa täydennetty uusilla viheralueilla ja viheryhteyksillä, viheralueiden rajauksia on täsmennetty ja viheralueet on luokiteltu ominaisuuksiensa mukaan.

Söderkullan viheralueverkoston selkäranka muodostuu suunnittelualan pohjois- ja eteläosien laajemmista metsäalueista, Sipoonjokilaakson avoimista peltomaisemista sekä niiden väliin jäävästä pienipiirteisemmästä rakennettujen, puustoisten ja avoimien viheralueiden mosaiikista. Viher- ja virkistysalueiksi osoitettujen alueiden lisäksi taajamarakennetta ympäröivät maa- ja metsätalousalueet ovat osa viherverkostoa, jossa voi liikkua jokaisen oikeudella. Asemakaavoituksen ja jatkosuunnittelun yhteydessä täsmennetään myös tässä työssä esitettyjen viheralueiden kokoa, muotoa ja sijaintia.

Metsät

Suunnittelualan metsät ovat merkittävä osa nykyistä ja tulevaa viheralueverkostoa ja ne jakautuvat käyttötarkoituksensa mukaan virkistys- ja metsätalousteisiin. Alueen laajin virkistysmetsä kattavine reitistöineen ja ulkoliikuntapalveluineen sijaitsee Söderkullan pohjoispuolella ja se jatkuu suunnittelualan ulkopuolelle. Alue on metsäinen ja kalliainen ylänkö, jossa on useita järviä ja soita sekä luonnonsuojelun alueita. Sipoonlahden itäpuolella, Eriksnäsin kartanon ympäristössä sijaitsee pienialaisempi monipuolisten metsä- ja ranta-alueiden kokonaisuus, josta löytyy sekä virkistyskäyttöön että metsätalousteisiin osoitettuja metsäalueita.

Laajojen metsäalueiden lisäksi lähimetsien verkosto taajamarakenteen sisällä vastaa asukkaiden lähivirkistystarpeeseen, kuten kävelyyn, luontoleikkiin, sienestykseen ja marjastukseen. Verkosto toimii samalla puustoisina ekologisina yhteyksinä laajempien metsäalueiden välillä. Lähimetsät ovat myös merkittäviä opetus ja -virkistyspaikkoja päiväkotien ja koulujen lähistöllä.

Kuva 26.

Avoimet alueet

Söderkullan avoimet alueet **jakautuvat maatalous-alueisiin kuten viljeltyihin peltoihin ja laitumiin sekä avoimiin viheralueisiin, kuten niittyihin ja maisemapeltoihin.** Avoimet alueet liittyvät usein vanhoihin kylä- ja kartanoympäristöihin ja muihin kulttuuriympäristöihin, joiden arvo osana maisema- ja virkistysaluekokonaisuutta huomioidaan. Kulttuurihistoriallisesti merkittävin avoin alue on Sipoonjokilaakson avoin viljelysmaisema sekä Kallbäckin kartano- ja kyläympäristön viljelysaukeat. Suunnitelman yhtenäinen rantareitti pitkin jokilaaksoa mahdollistaa arvoympäristön virkistyskäytön. Lisäksi reittiä rytmittävät pienialaiset niityt ja muut käyttöviheralueet sekä Joensuun tilan yksityisomisteinen virkistyspalvelualue. Muut avoimet viheralueet toimivat käyttö- ja maisemaniittyinä sekä maisemapeltoina. Ne säilyttävät alueen maanviljelysperinteen synnyttämää identiteettiä ja samalla alueen maisemakuvalle tunnusomaisia näkymälinjoja.

Rakennetut viheralueet

Rakennetut viheralueet sisältävät luonteeltaan ja ylläpitotasoltaan erilaisia puisto- ja viheralueita, joihin keskittyy valtaosa alueen virkistys- ja ulkoliikuntapalveluista. **Käyttöviheralueet** ovat asuinalueiden toiminnallisia puistoja, joista löytyy leikki- ja ulkoliikuntapalveluita, koirapuisto, viljelypalstoja ja muita virkistyspalveluja. Käyttöviheralueet ovat tärkeä osa viheralueiden verkostoa, ja niiden kautta voi liikkua taajamista vehreitä viheryhteyksiä pitkin laajemmille metsä- ja niittyalueille. Söderkullan keskustan alueelle suunniteltu uusi keskuspuistosta kehitetään alueen puistojen kohokohta ja tärkeä kohtaamispaikka. **Urheilupuistoon** Miilin alueelle keskittyy suuri määrä erilaisia ulkoliikuntapalveluja. **Aukio** toimii Söderkullan torimyynnin ja tapahtumien keskuksena. **Yksityisomisteiset virkistyspalvelualueet** kuten Joensuun tila täydentävät kunnan tarjoamia palveluita.

3.4 Ekologiset verkostot

Suunnitelma, ekologiset verkostot:

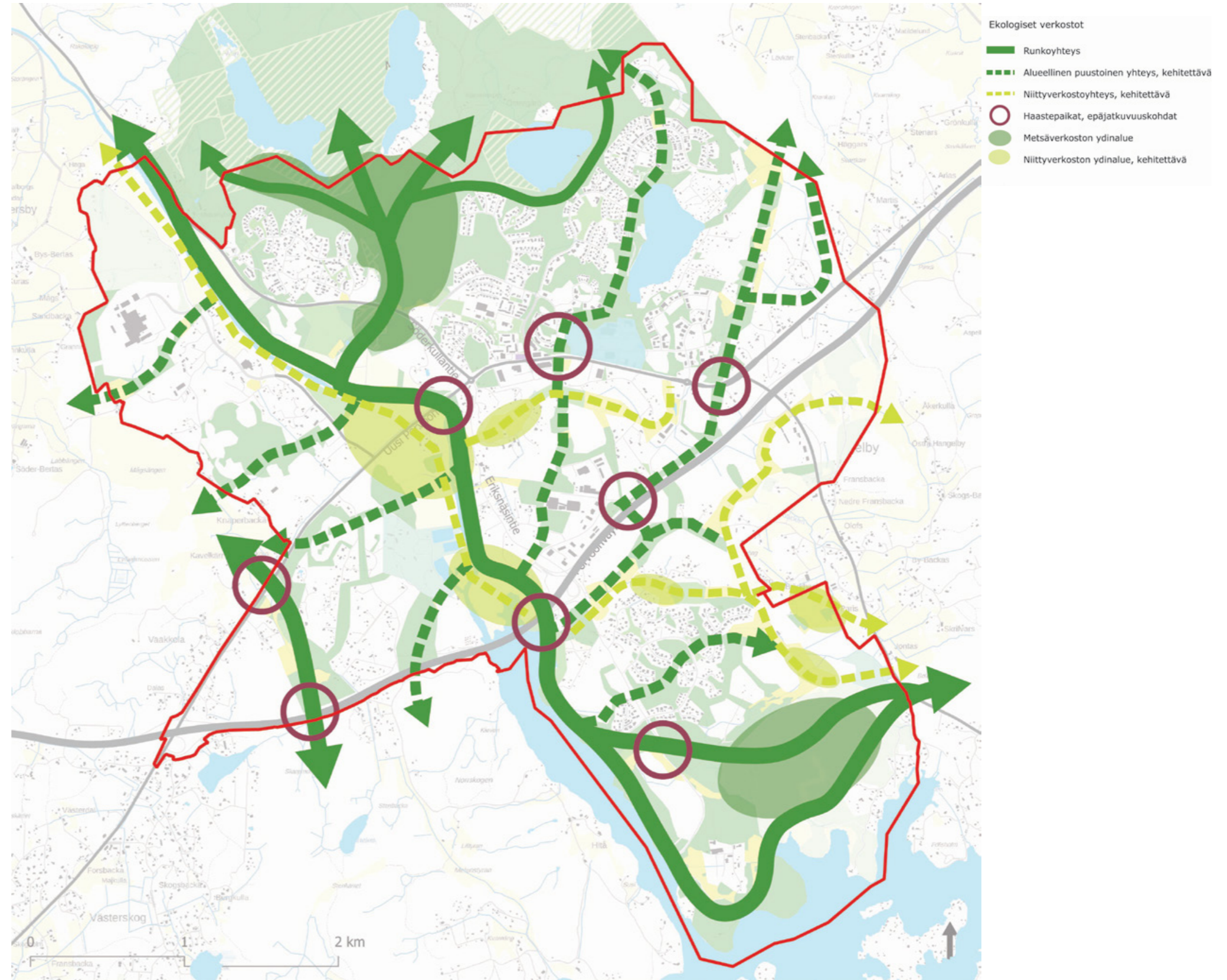
Viereisessä kaaviossa on esitetty viheraluesuunnitelman tavoitteellinen ekologinen verkosto, joka huomioi nykyiset tunnistetut maakunnalliset runkoyhteydet sekä pienipiirteisemmän laajentuvan taajama-alueen läpi kulkevan verkoston. Paksulla yhtenäisellä vihreällä viivalla on esitetty ekologisen verkoston runkoyhteydet pitkin Sipoonjokilaaksoa ja Sipoonlahden itärantaa jatkuen aina Eriksnäsin metsäalueille. Pohjoisessa runkoyhteys jatkuu laajoille metsä- ja järviolueille. Lisäksi Skräddarbyn alueen poikki on esitetty runkoyhteys maakuntakaavan viheryhteyden mukaisesti. Pohjoisen ja etelän metsissä verkosto on metsäinen, mutta muutoin yhteydet koostuvat mosaikkimaisista maisemakäytävistä eli puustoisista ja avoimista alueista sekä rantavyöhykkeiden lajistosta. Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia tarkempi alueen luontoselvitys, jonka avulla tarkennetaan ekologisten yhteyksien ja virkistysalueiden laajuutta ja yhteensovittamista.

Metsäverkosto

Alueen merkittävät metsäalueet ja metsälajiston ydinalueet sijoittuvat Söderkullan pohjoisosaan, jossa kulkee paljon virkistysreittejä sekä Eriksnäsin eteläosan talousmetsiin. Laajojen metsäalueiden pirstomista muulla maankäytöllä tulisi välttää. Yhtenäisen metsäalueen tulisi olla vähintään 40 ha kokoinen, jotta alueella viihtyy ja kehittyy metsälajistoa. Metsän ydinalueen ympärille tulee jättää 50 m metsävyöhyke, jonka lajistoon reuna-vaikutus vaikuttaa. Suunnittelualueen pohjoisen ja etelän metsäalueiden välillä ei ole nykytilassa yhtenäistä metsäyhteyttä

Toimivan metsäyhteyden tulee olla vähintään 30 m leveä puustoinen käytävä. Kapeaa yhteyttä voidaan vahvistaa monikerroksisella kasvillisuudella, jolloin eri lajistokerrokset luovat suojaa eri lajeille ja vahvistavat yhteyden kestävyyttä. Pelkkä latvusyhteys on heikko yhteys ja toimii kulkureittinä vain joillekin lajeille.

Monimuotoisuutta edistetään muun muassa säästämällä lahoppuuta ja kehittämällä kerroksellista kasvillisuutta metsänreunavyöhykkeillä. Uuden rakentamisen tieltä kaadettavan metsän uutta metsänreunaa tulee valmistaa etukäteen.

Kuva 27.

Avoimien alueiden verkosto

Viheraluesuunnitelman avoimien alueiden verkosto perustuu nykyisiin pelto-, niitty- ja ruovikkoalueisiin. Verkoston lähtökohtana on merkittävän avoimien alueiden verkoston säilyttäminen ja ekologisen laadun kehittäminen osana muuttuvaa kaavarunkoaluetta. Alueen pelto- ja niittyaukeat muotoutuneet vuosisatojen aikana osaksi alueen perinnemaisemaa. Avoimet viheralueet, kuten niityt, kedot ja pellonreunat, tarjoavat elinympäristöjä pölyttäjiille sekä useille lintulajeille. Käyttöviheralueiden yhteydessä viljelypalstat ja laidunalueet monipuolistavat avoimien alueidenverkoston lajistoa ja maisemaa. Verkoston selkärankana toimii Sipoonjokilaakson avoimet alueet, joihin kuuluu peltoja, niittyjä, ruovikoita ja tulvaniittyjä sekä puustoisempia lehtometsiä. Verkosto voi jatkua niin sanottuina askelkivinä pitkin Sipoonlahden rantakallioiden mahdollisia ketolajistolaikkuja kohti Eriksnäsin eteläkärkeä.

Kuvan 27 kaavion avoimien alueiden verkoston yhteydet on kaikki esitetty kehitettävänä, koska viheraluesuunnitelman jatkotoimenpiteenä suositellaan avoimien viheralueiden verkoston inventointia ja kehittämissuunnitelmaa, jotta arvokasta niittylajistoa voidaan lisätä ja verkostoa vahvistaa. Verkoston jatkuvuuden takaamiseksi niittyalueiden maksimietäisyys toisistaan tulisi olla enintään 200 m.

Siniverkosto

Söderkullan viheraluesuunnitelman siniverkoston selkärankana toimii Sipoonjoki, johon muu siniverkosto (pienvedet, järvet, kosteikot) tukeutuu. Söderkullan kaavarungon alueen suunnittelun lähtökohtana tulee olla Sipoonjoen vedenlaadun heikentymättömyys. Sipoonjokeen johdettavien hulevesien käsittelyn periaatteita ohjaa hulevesien johtuminen arvokkaaseen jokilaaksoon. Sipoonjoki laskee Hitän ja Eriksnäsin alueiden väliin ja on tärkeä väylä jokeen nouseville kaloille. Vesistöyhteyden lisäksi sen rannat ovat lajistoltaan monipuolisia ja monen eliön kannalta merkittävä ekologinen yhteys. Sipoonjoki on esimerkiksi saukon elinympäristöä, jonka suojavyöhyke kattaa 100 m levyisen vyöhykkeen jokilaaksossa. Saukko kuuluu luontodirektiivin IV a) liitteeseen ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskee hävittämis- ja heikentämiskielto.

Alueella on pieniä virtavesiä, jotka on otettu huomioon osana viheralueverkostoa. Näistä useat ovat nykytilassa viljeltyjen peltojen keskellä, mutta tulevaisuudessa pienvesiä voidaan kehittää osana viheralue- ja virkistysverkostoa. Pienvesien ekologista tilaa voidaan kehittää uomien kunnostuksella. Uomakunnostukseen voidaan osallistaa asukkaita, jolloin he tutustuvat lähiympäristöönsä ja luovat siihen voimakkaamman suhteen. Onkin tärkeää, että kaavarunkoalueen joen, pienvesien ja merenrannan rantavyöhykkeet säilytettäisiin ja niitä kehitettäisiin pääosin luonnontilaisina ekologisina yhteyksinä ja niiden suojavyöhykkeitä tarkennetaan asema-kaavoituksen yhteydessä.

Valaistus ja luontoarvot

Viheralueverkoston ulkoilureittien ja palveluiden valaistuksen suunnittelussa tulee huomioida luontoarvot ja viherverkoston ekologisten yhteyksien alueellinen jatkuvuus. Valaistuksen suunnittelussa tulee huomioida lepakoiden, hyönteisten ja muiden valolle herkkien lajien tarpeet sekä noudattaa yleisiä suosituksia häiriö- ja haittavalon vähentämiseen. Luontoalueiden läpi kulkevien ulkoilureittien ja virkistysalueiden valaistuksessa valon ohjaus on merkittävässä roolissa. Luonnonsuojelualueille ei rakenneta ollenkaan valaistusta. Meren rannalle, jokilaaksoon ja muiden pienvesien rannoille tulee jättää pimeä vyöhyke. Sipoonjoen ja Sipoonlahden rantareitin valaistuksen tarve tulee suunnitella harkiten, alueen luontoarvojen ja rantoja pitkin kulkevan merkittävän ekologisen yhteyden tarpeet huomioiden.

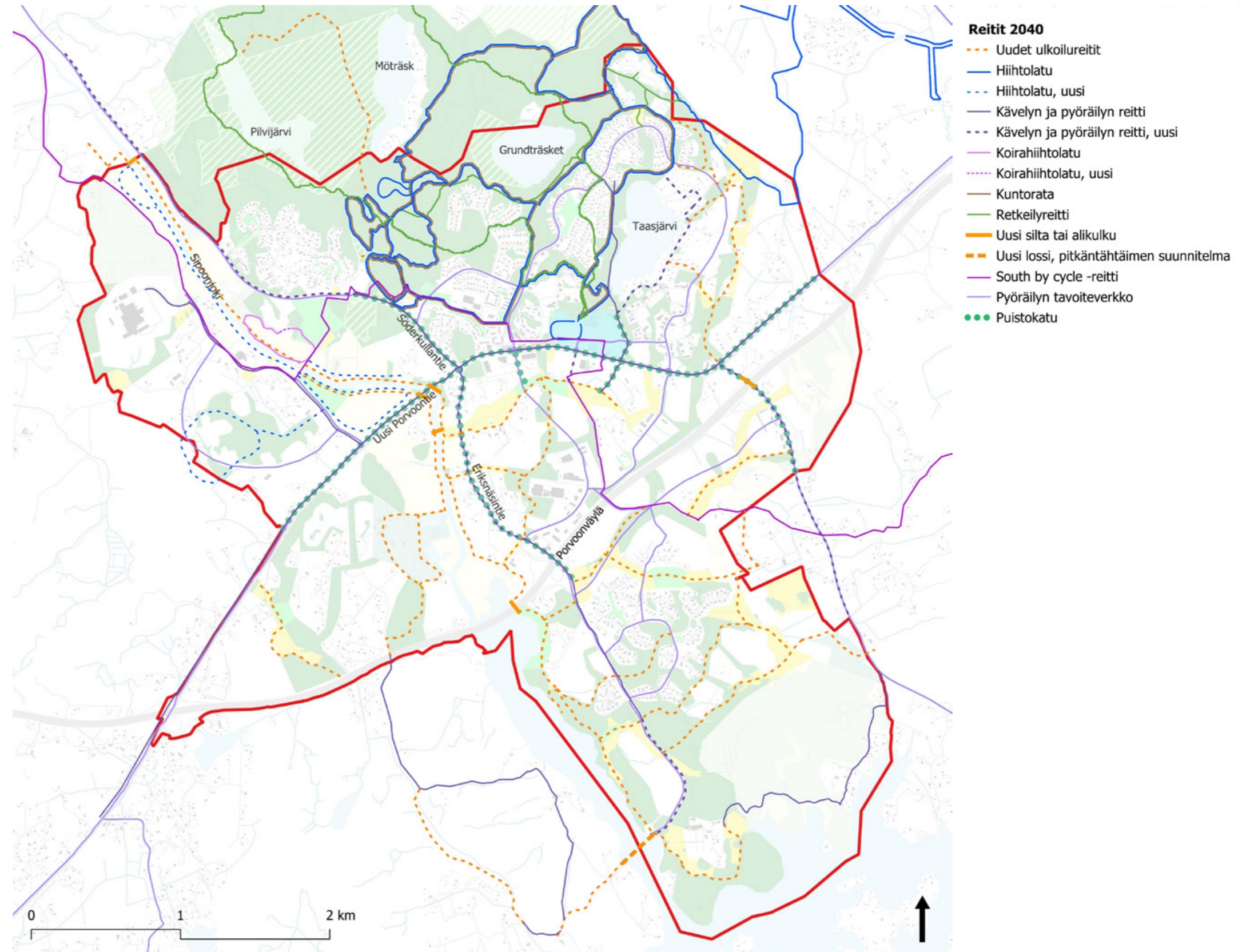
3.5 Reitistö

Viherverkosto muodostaa rungon kävely- ja pyöräilyreitistölle, jota katuverkko täydentää. Viheralueilla kulkevaa reitistöä pitkin pääsee turvallisesti ja sujuvasti miellyttävässä ympäristössä liikkumaan asuinalueiden, koulujen, päiväkotien, kaupallisten keskittymien ja työpaikkakeskittymien välillä. Viereisessä kaaviossa on esitelty kävely- ja pyöräilyreitistö sekä talvireitit reittityypin mukaan. Viheralueilla kulkevaa reitistöä pitkin pääsee myös virkistymään kaupunkia ympäröiville metsä- ja viljelyalueille sekä kyliin. Näin ollen mahdolliset kyliin syntyvät matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajanpalvelut ovat kaupunkilaisten saavutettavissa myös ilman autoa.

Metsäalueilla voidaan liikkua jokaisenoikeuden turvin, mutta kunta voi myös sopia maanomistajien kanssa ulkoilureittien perustamisesta. Tämän työn suunnitelmassa ulkoilureittejä on osoitettu Sipoonlahden länsipuolella sijaitsevalle Hitän metsäalueelle. Myös Söderkullan kaavarunkoalueen länsipuolella sijaitseva Falkbergsklobbarnan metsäalue Skräddarbyn länsipuolella olisi tulevaisuudessa mielekästä tehdä saavutettavaksi ulottamalla ulkoilureitistö sinne. Samoin peltojen laiduille voidaan perustaa reittiverkosto maanomistajan ja kaupungin välisellä sopimuksella. Tässä suunnitelmassa reittejä on osoitettu Sipoon jokilaakson peltojen laidalle, sekä Hangelbyn peltoalueiden laiduille.

Hiihtolatuverkoston kehittäminen kohdistetaan jokilaakson tasaisille pelto- ja niittyalueille sekä Massbyn metsiin. Siltayhteys Söderkullan kartanon kohdalta joen yli mahdollistaa latuverkoston laajentamisen Sipoonjoen länsipuolelle. Asukkaiden toiveissa nousivat esiin helpotasoiset ladut ja yhteydet laduille myös Söderkullan keskustasta. Opintien asemakaavan yhteydessä mahdollistetaan latuyhteyden säilyttäminen (aukioalueen pienentäminen, hulevesipainauksen siirto, latukoneen kääntösäteen huomiointi, 4 m levyinen reitti latukoneelle).

Reittien ylläpito otetaan huomioon tarkemmassa suunnittelussa. Talvikunnossapidettävät kävelyn ja pyöräilyn reitit ovat vähintään 2,5 m leveitä. Talvikävelyreitit voivat olla myös kapeita alle 2,5 m levyisiä polkumaisia reittejä, joita kunnossapidetään moottorikelkalla. Hiihtoladut kunnossapidetään pääosin latukoneella, jonka työleveys on 4,5 m. Osa laduista tehdään lumitilanteen mukaan poluille, pelloille ja niityille moottorikelkalla, jolloin koneen työleveys on kapeampi. Talvikävelyreitit on hyvä sijoittaa mahdollisuuksien mukaan etäälle laduista.

Kuva 28.

3.6 Palvelut

Söderkullan asukasmäärän kasvaessa ja asumisen levittäytyessä laajemmalle alueelle, tulee suunnittelualueen viher- ja virkistyspalveluiden määrää lisätä. Viereisellä kartalla kuvattuun palveluverkoston on esitetty sekä kunnostettavia vanhoja palveluita että uusia palveluverkoston täydentäviä palveluita. Palveluita on sijoitettu suunnittelualueelle työssä määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Suunnitelmassa esitetty palveluverkosto pyrkii takaamaan peruspalveluiden saavutettavuuden koko suunnittelualueella. Palveluiden tarkempi laatutaso määritellään seuraavassa suunnitteluvaiheessa.

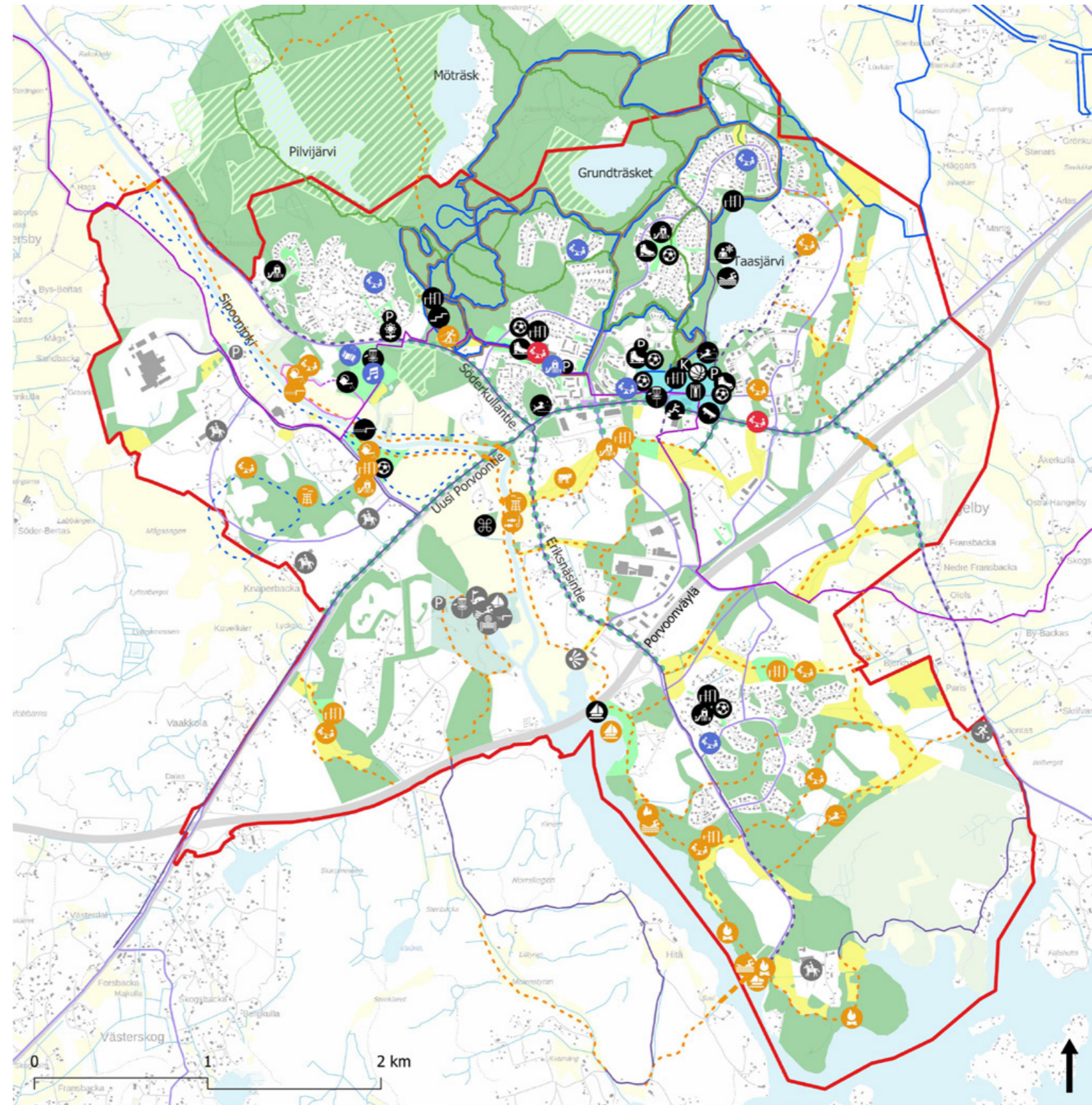
Söderkullan pohjoisosien palveluverkosto on nykyisellään jo hyvin kattava. Viheraluesuunnitelmassa esitetyt täydennykset sijoittuvat erityisesti uusille asemakaavoitettaville alueille, kuten Itä-Taasjärven alueelle, Sipoonjokilaakson ympäristöön, Massbyn ja Skräddarbyn kehityville alueelle, Söderkullan tulevaan keskuspuistoon ja Eriksnäsän täydentyville asuinalueille jarrannoille.

Leikkipalveluiden osalta alueleikkipaikat ovat leikkipaikkoja monipuolisempia ja suurempia leikkialueita. Leikkipaikat palvelevat paikallisesti leikkitarpeita matalalla kynnyksellä. Alueleikkipaikat toimivat sen sijaan alueellina kohokohtina, niitä voidaan suunnitella teemallisesti ja ne palvelevat myös varhaiskasvatusta houkuttelivina retkikohteina. Alueleikkipaikkoja on sijoitettu Massbyn ja Söderkullan keskuspuistoon.

Söderkullan alueella ei ole tällä hetkellä virallisia koirien uimarantoja, mutta niiden sijoittamista voidaan tutkia jatkosuunnittelussa.

Alueelle esitetyt uudet palvelut

- Alueleikkipaikat: 2
- Leikkipaikat: 8, poistuvat 2
- Ulkokuntoilupaikat: 5
- Koirapuistot: 1
- Uimapaikat: 2
- Laitumet: 1
- Onkipaikat: 1
- Luonnontarkkailupaikat: 2
- Nuotiopaikat: 4
- Hiihtomajat: 1
- Vierasvenesatamat tai laiturit: 3
- Viljelypalstat: 2

Viheralueiden palvelut 2040

- Säilytettävä palvelu
- Kunnostettava palvelu
- Uusi palvelu
- Poistuva palvelu
- Yksityinen palvelu
- Alueleikkipaikka
- Leikkipaikka
- Koirapuisto
- Viljelypalsta
- Matonpesupaikka
- Nuotiopaikka/taukopaikka
- Luonnontarkkailupaikka
- Maisemapelto
- Uimapaikka
- Talviuintipaikka
- Kuntoportaat
- Tapahtumapaikka
- Kulttuurihistoriallinen kohde
- Laidun
- Ratsastuskenttä
- Luistelukenttä
- Skeitti- tai rullaluistelupaikka
- Vierasvenesatama/ veneilyn palvelupaikka
- Koripallokenttä
- Pallokenttä
- Frisbeegolfrata
- Ulkokuntoilupaikka
- Lähiliikuntapaikka
- Parkour-alue
- Rantalentopallokenttä
- Onkipaikka
- Minigolf
- Jalkapallogolf
- Melontalaituri
- Hiihtomaja
- Näkymäpaikka
- Koulut
- Päiväkoti

Kuva 29.

Latuverkosto

Latuverkoston nykytila

Söderkullan alueella hiihto on lumisina talvina suosittu harrastus kaikenikäisten kuntalaisten parissa. Hiihtotunnistettiin työn aikana jopa yhdenlaisiksi vetovoimatekijäksi Sipoossa ja Söderkullassa. Hiihtoladut Söderkullan keskustan läheisillä viheralueilla on yksi Söderkullan omaleimaisista identiteettitekijöistä, joita tulisi vaalia ja huomioida myös jatkosuunnittelussa. Samalla hiihdon ja talviajan ulkoilureittien päällekkäisyydet aiheuttavat nykyisin myös haasteita niin käyttäjille kuin ylläpitäjille, kun lumikauden ulkopuolella ulkoilureitteinä toimivat yhteydet eivät ole käytettävissä ympäri vuoden. Ilmastonmuutoksen myötä ja lumisen ajan vähentyessä ei kuitenkaan ole perusteltua toteuttaa alueelle kattavaa rinnakkaisreitistöä, jossa ulkoilureitit ja ladut toteutettaisiin samoihin maastokäytäviin leventäen mm. puuston latvusaukkoja huomattavasti. Yhtenä tärkeänä tekijänä virkistysreitistön käytössä onkin riittävä reitistöä koskeva ja niiden käyttöä ohjaava opastus sekä kunta-laistiedotus talviajan reiteistä.

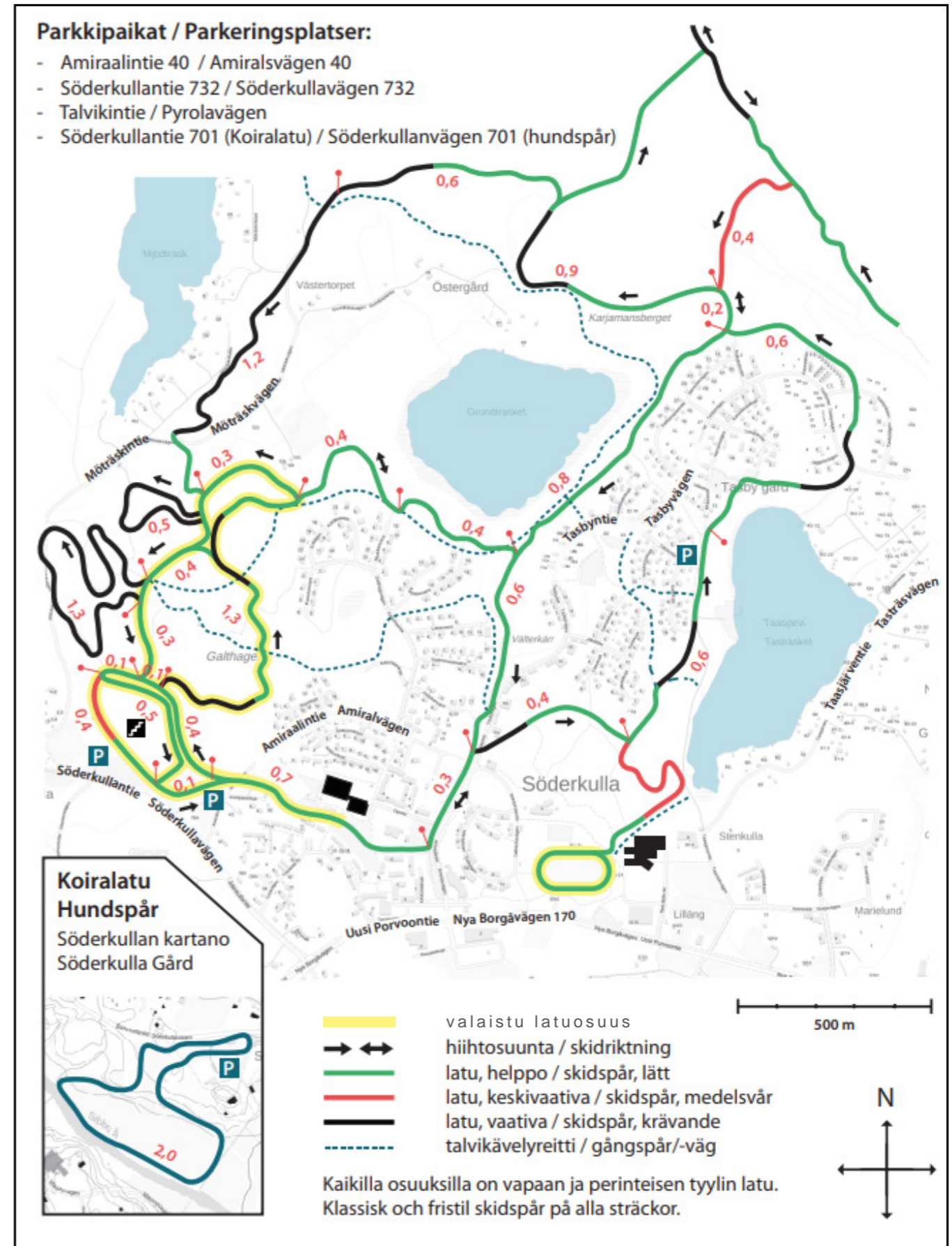
Söderkullan nykyinen latuverkosto keskittyy pääosin suunnittelualueen pohjoisosiin, pohjoisen laajoille virkistysmetsäalueille, ks. Söderkullan latukartta vieressä. Osa latureiteista sijoittuu myös rakennetumpaan ympäristöön, kuten Miilin ja Taasjärven asuinalueiden väleissä risteileville viheralueille, joiden maastot tarjoavat melko tasaisia ja kaiken tasoisille hiihtäjille soveltuvia helppoja latureittejä. Alueen asukasmäärien ja virkistyspalveluiden käyttäjien määrän kasvaessa, kasvavat myös käyttöpaineet nykyistä latuverkkoa kohden. Alueella on tunnistettu tarve laajentaa latuverkosta (erityisesti helppoja latureittejä) muuallekin Söderkullan kaavarungon alueelle. Uudet latureitit parantavat latuverkoston saavutettavuutta aluetasolla ja samalla voidaan tarjota alueen hiihtäjille myös uudenlaisia latureitistöjä, sijoittamalla latureittejä Söderkullan tunnusomaisille peltoaukeille ja jokivarteen.

Latuverkoston laajennus

Viheraluesuunnitelmassa on esitetty latuverkoston uusia osuuksia Sipoonjokilaakson viljelysmaisemaan, joen länsipuolelle. Joen varteen pääosin peltoalueille talvisin perustettavan reitin etelä- ja pohjoispäissä on mahdollista toteuttaa lenkkimäiset osuudet. Tällöin muodostuu mielekäs uusi latukokonaisuus, joka voi tukeutua tulevaisuudessa myös Söderkullan kartanon mahdollisiin virkistyspalveluihin. Vuonna 2025 Sipoonjoen yli rakennettu uusi erityisesti virkistyskäyttöä palveleva silta on mitoitettu siten, että myös latukoneella voidaan ajaa sen yli. Storängenin peltoaukealta latureittiä voidaan jatkaa kohti Massbyn kehittyvää aluetta, jonne on osoitettu myös uusi lenkkimäinen latureitti.

Viheraluesuunnitelmassa esitetyt uudet latulinjaukset ovat viitteellisiä ja tarkemmat suunnitelmat latujen sijoittumisesta maastoon tehdään seuraavissa suunnitteluvaiheissa. Alueen nykyisten hiihtolatuojen säilyttäminen ja uusien latureitistöjen toteuttaminen tiivistyvässä kaupunkirakenteessa vaatii aktiivista yhteistä keskustelua kunnan eri toimijoiden kesken. Yhteensovittamista tulee tehdä kaikilla suunnittelutasoilla. Maankäytön suunnittelun (kaavarunko, yleiskaava ja asemakaavataso) yhteydessä tulee varmistaa mm. latuverkoston kytkeytyneisyys sekä riittävät aluevaraukset hiihtopalveluille ja niiden tarvitsemille toimintoille, kuten latukoneen säilyttämiselle. Seuraavilla suunnittelutasoilla, KTYS, puisto- ja katusuunnitelmassa sekä niiden rakennussuunnitelmassa, tarkennetaan reitistön linjauksia ja turvataan latujen toteuttamismahdollisuudet (mm. alueiden pohjarakenteiden kantavuus, latukoneen kääntösäde jne.).

Söderkullan latukartta
13.6.2020, Sipoon kaupunki /
Liikuntapalvelut

Kuva 30.

VIHERALUESUUNNITELMA

ALUEKORTIT

3.7 Ideoita keskeisimpien viheralueiden suunnitteluun

1. POHJOISEN METSÄT

Viheralueen tyyppi

- Laaja viheralue

Alueen luonne

- Virkistys luonnossa, ulkoliikunta, luontoarvot
- Yhtenäinen virkistysmetsä, joka jatkuu pohjoiseen

Viher- ja ulkoliikuntapalvelut ja reitit

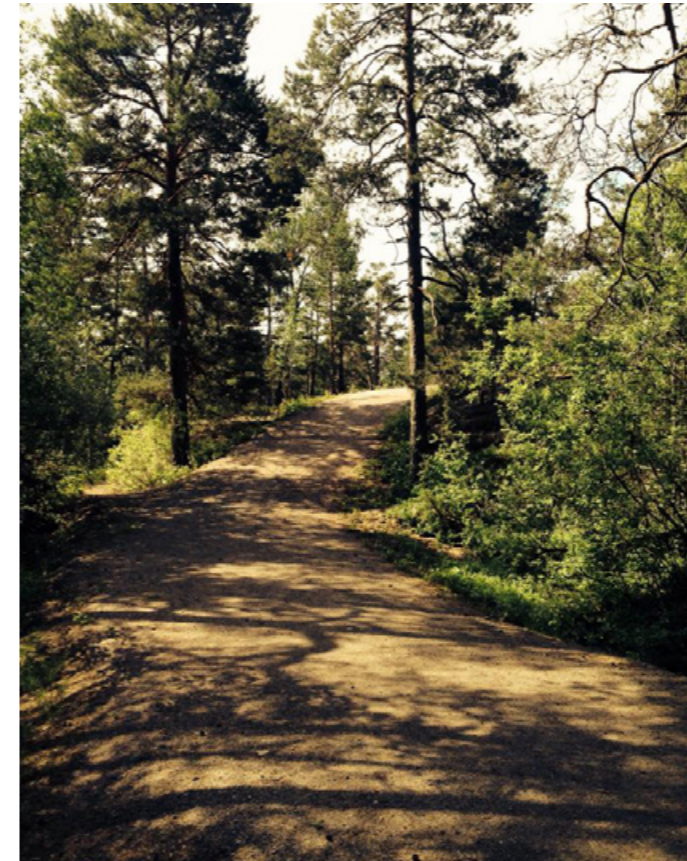
- Palveluita ympäri vuoden
- Palvelut: kuntoradat, ulkoilureitit, hiihtoladut, retkeilyreitti ja uimaranta. Alueen laidalla leikkipaikkoja, joista kolme on kunnostettavia.
- Uudet palvelut: uusi ulkoilureittiyhteys itäosaan

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

- Luontoarvoiltaan rikkaimmat alueet jätetään luonnontilaisiksi ja kulku ohjataan luontoarvoiltaan vähemmän arvokkaille alueille.
- Lähempänä asutusta metsäalue on intensiivisemmin hoidettua ja reitit helppokulkuisempia ja valaistuja.

NYKYTILANNE

2. SIPOONJOKILAAKSO JA SIPOONLAHTI

Viheralueen tyyppi

- Laajempi viheralue

Viheralueen luonne

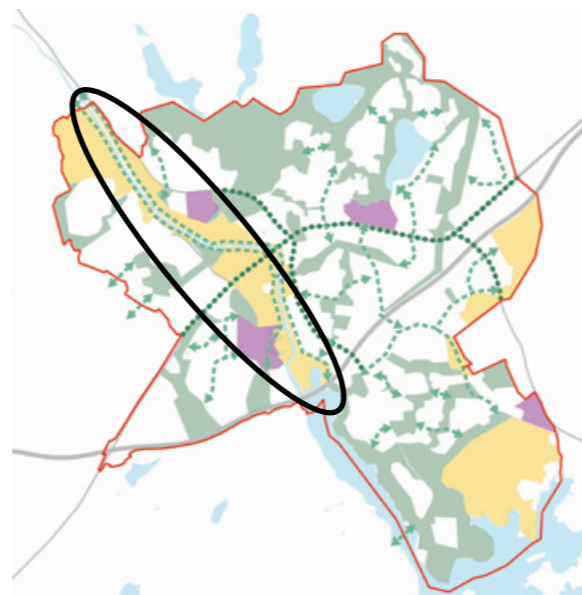
- Jokilaakso säilyy avoimena niitty-, laidun- ja viljelyalueena
- Luonnon ja avoimen maiseman tarkkailu
- Alue ilmentää maaseudun ja kaupungin kohtaamista ja muodostaa mielenkiintoisen kontrastin tiivistyville kaupunkirakenteelle.

Viher- ja ulkoliikuntapalvelut ja reitit

- Nykyiset palvelut: pallokenttä, kävelyn ja pyöräilyn reitti Uuden Porvoontien ja Massbyntien varressa, koirahiihtolatu.
- Yksityisiä palveluita Joensuussa: frisbeegolfrata, uimapaiikka, lentopallokenttä, veneilyn palvelupaikka.
- Uudet palvelut: ulkoilureittejä, luonnontarkkailupaikka, silta, vierasvenesatama, viljelypalstat, venelaituri, hiihtolatu

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

- Eriksnäsintien nykyinen linjaus säilytetään. Tietä kehitetään kävelyn ja pyöräilyn ehdoilla sekä lisätään katuvihreää.
- Joen varressa kulkee viljely- ja laidunalueista erotettu ulkoilureitti. Reitin varrella on oleskelulaitureita, jotka mahdollistavat kosketuksen veteen. Ulkoilureitin suunnittelussa hyödynnetään vaihtelevat korkeusasemat. Välillä ulkoilureitti nousee viljelylaakson reunoille, josta avautuu näkymiä laaksoon.

NYKYTILANNE

IDEAKUVIA

1 Joen rannassa kulkee ulkoilureitti, joka on erotettu viereisestä laitumesta aidalla.

2 Joen rantaan kulkevan polun varrella on laitureita, jotka mahdollistavat pääsyn veden ääreen.

3 Moottoritiesillan ali johdetaan reitti. Tila sillan alla suunnitellaan viihtyisäksi ja turvalliseksi.

4 Selänteellä, rakentamisen laidalla kulkee reitti, josta avautuu näkymiä suistolle ja jokilaaksoon.

Kuvalähteet:

1. Wet Meadow and Source of the River Norges; Territoires; Norges-la-Ville, Ranska / www.landezine.com
2. St Jacques Ecological Park; Atelier des Paysages Bruel-Delmar; Saint Jacques de la Lande, Ranska / www.landezine.com
3. Vicovaro; Alessandra Centroni and Luca Peralta Studio; Vicovaro, Italia / www.landezine.com
4. John Whitton Bridge Open Space; OCULUS; Sydney, Australia / www.landezine.com

3. SÖDERKULLAN KARTANON YMPÄRISTÖ

Viheralueen tyyppi

- Lähiviheralue

Viheralueen luonne

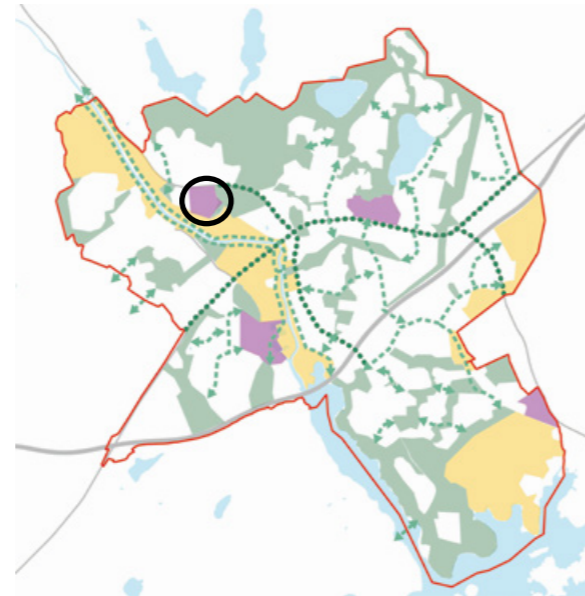
- Tapahtumakeskus yhdessä hiihtokeskuksen kanssa
- Lähiretkeily ja -matkailukohde
- Kulttuuriympäristö, viljelymaisema
- Joen rannassa on viljelyä.

Viher- ja ulkoliikuntapalvelut ja reitit

- Nykyiset palvelut: viljelypalsta-alue, koirahiihtolatu
- Uudet palvelut: ulkoilureittejä, matkailupalvelut, tapahtumainfran kehittäminen, leikkipaikka, laiturit, viljelypalstoja
- Kunnostettavat palvelut: Matonpesupaikka, frisbee-golfradan väylien uudelleen linjaus(etteivät risteä muun toiminnan kanssa) Kunnostettava reitti latukoneelle Hiihtokeskuksesta koirahiihtoladulle ja jokiakson muille laduille

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

- Läheinen luonnonsuojelualueeksi osoitettu lehto kytetään osaksi puistoaluetta reitistöllä. Alueen luontoarvoja ylläpidetään metsänhoidollisin keinoin.
- Kartanopuisto kunnostetaan lähtökohtana puiston alkuperäiset suunnitelmat. Puistossa käytetään myös hyötykasveja, siltä osin kun se suunnitelmaan sopii.

NYKYTILANNE

IDEAKUVIA

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön sovitettua kaupunkiviljelyä.

Kuvalähteet:

1. Huvudsta trädgård; Foodloopz, Blomsterlandet ja Paul Svensson Mat, Solna, Ruotsi / <https://weibulls.com/information/artiklar/cirkular-stadsodling>
2. <https://robbansbasta.se/fikatips-hufvudsta-parkcafe/>

4. HIIHTOKESKUKSEN ALUE

Viheralueen tyyppi

- Iso viheralue

Viheralueen luonne

- Ulkoliikunta-alue, tapahtuma-alue, kilpailukeskus

Viher- ja ulkoliikuntapalvelut ja reitit

- Nykyiset palvelut: hiihtorata, kuntorata, kuntosportaat, ulkokuntoilupaikka, opastuspiste
- Uudet palvelut: tapahtumainfra
- Uusi rakennus: WC-tilat ja latukoneen säilytystila.

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

- Kilpailukeskuksen kehittäminen kokonaisuutena ja laatutason parannus. Huomioidaan myös synergiat Söderkullan kartatnon palveluiden kanssa.

NYKYTILANNE

Puisto tarjoaa puitteet liikuntaan

IDEAKUVIA

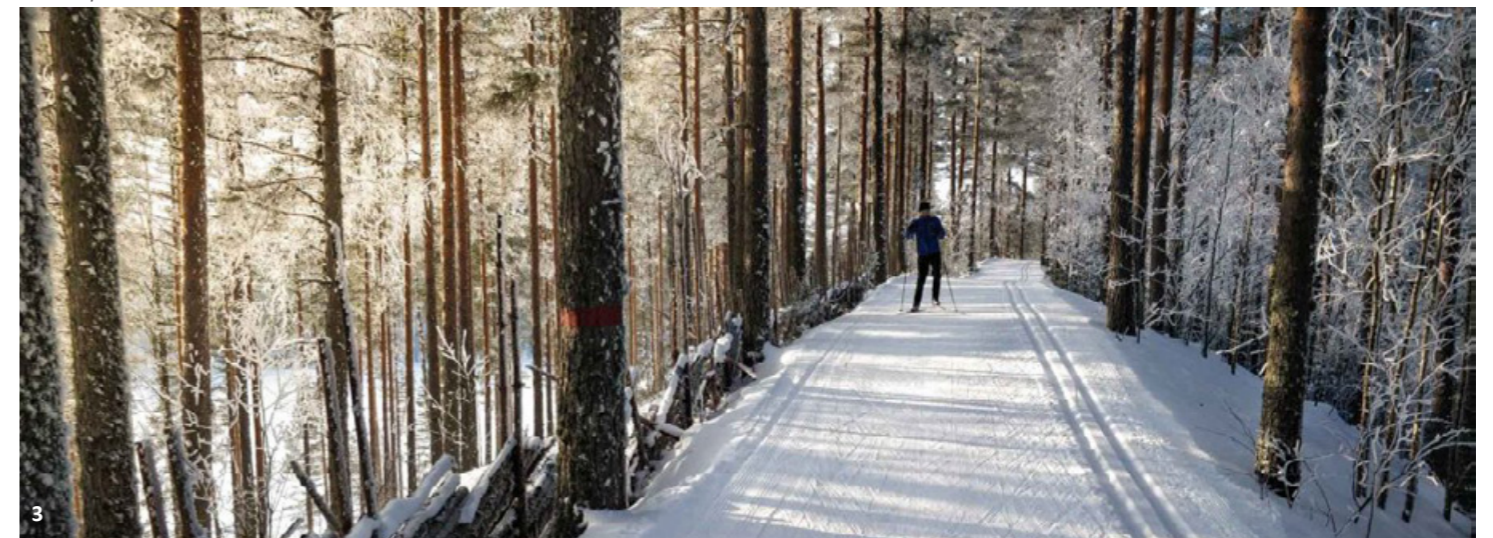
1

Stadionin alueella on urheilukenttiä, jotka liittyvät saumattomasti osaksi puiston kokonaissuunnitelmaa.

2

Puistometsä liittyy puiston avoimet osat viereisiin metsäalueisiin.

3

Maaston sovitettuja latuja.

Kuvalähteet:

1. Tussols; RCR; Olot; Espanja / www.landezine.com

2. Garden of the Familistère; BASE Landscape Architecture; Guise, Ranska / www.landezine.com

3. Suonenjoen Lintharjun latu / <https://retkipaikka.fi/tassa-on-vahva-ehdokas-savon-kauneimmaksi-hiihtoladuksi-suonenjoen-lintharju/>

5. MIILIN ALUE

Viheralueen tyyppi

- Rakennettu viheralue

Viheralueen luonne

- Ulkoliikunta, koululiikunta
- Lasten ja nuorten kohtaamis- ja harrastuspaikka
- Koulujen ja päiväkotien piha-alueet ovat osa viherverkostoa. Iltaisin ne ovat kaikkien asukkaiden käytössä.

Viher- ja ulkoliikuntapalvelut ja reitit

- Nykyiset palvelut: tekonurmikenttä, 2 pallokenttää, 2 luistelukenttää, ulkokuntoilupaikka, lähiliikunta- ja keittipaikka, parkouralue, frisbeegolfraita, koripallokenttä, leikki- ja leikkipaikka
- Alueen toimintaa monipuolistavia palveluita, joiden tarvetta tulisi jatkossa selvittää (ei esitetty kartalla eikä budjetissa):
 - pesäpallokenttä
 - tekojääkenttä
 - hiekkatekonurmikenttä
 - tenniskenttä

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

- Kokonaisuuden kehittäminen: Kulkureittien parantaminen ja hierarkia, kasvillisuuden lisääminen, ympäristöön liittymisen parantaminen

NYKYTILANNE

IDEAKUVIA

Viihtyisät ja luonnonläheiset kuntoilupaikat kannustavat liikkumaan.

Kuvalähteet:

1. Björkhagenin ulkokuntosali, Tukholma, Ruotsi / <https://motionera.stockholm/hitta-utegym/utegym/bjorkhagens-utegym>
2. Eriksdalin ulkokuntosali, Tukholma, Ruotsi / <https://www.naturkartan.se/fi/stockholms-lan/eriks-dals-utegym>

6. TAASJÄRVEN YMPÄRISTÖ

Viheralueen tyyppi

- Lähiviheralue

Viheralueen luonne

- Vehreät virkistysalueet järven rannalla
- Vehreän loma-asutusalueen kulttuuriympäristöarvot
- Taasjärven rantapuiston kehitystoimenpiteiden lähtökohtana on vehreys ja rauhallisuus.

Viher- ja ulkoliikuntapalvelut ja reitit

- Nykyiset palvelut: uimaranta, talviuintipaikka, ulkoilureitti, piknik, asuinalueen leikkipuisto ja pallokenttä
- Uudet palvelut: hiihtolatu- ja ulkoilureittiverkoston laajentaminen
- Poistuva palvelu: Frisbeegolf-rata

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

- Puustoinen ilme säilytetään, mutta paikoitellen avataan pieniä pikniknurmi- tai niittyalueita.
- Tutkitaan jatkosuunnittelussa koirauimarannan sijoittamista Taasjärven rantaan.
- Huomioidaan jatkosuunnittelussa yksityisten palveluiden, kuten välinevuokrauksen tai kioskin sijoittaminen Taasjärven rantaan.

NYKYTILANNE

IDEAKUVIA

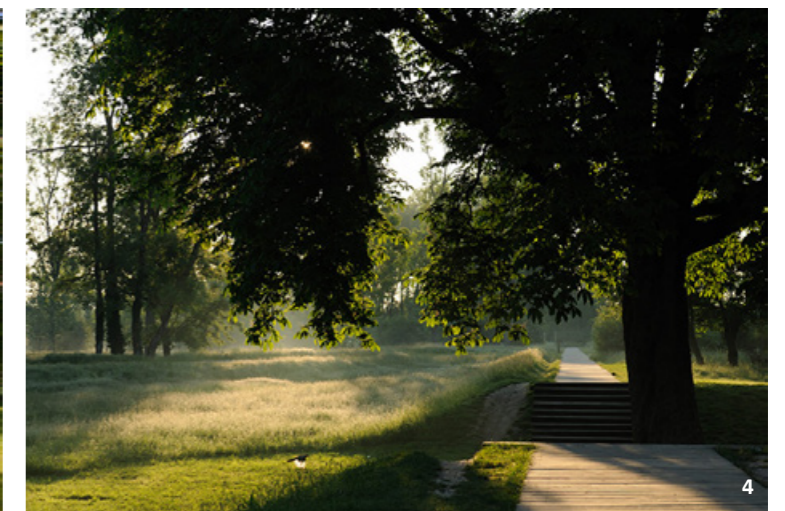
Toiminnalliset alueet rytmittävät puistoa.

Alueen koivuvaltaista puustoa vaalitaan.

Puuston lomaan avataan pieniä avoimia pikniknurmi- tai niittyalueita.

Kuvalähteet:

1. Öresjö Recreational Area; MARELD landskapsarkitekter; Trollhättan, Ruotsi / www.landezine.com
2. WSP 2015 / Daniela Rosqvist
3. Twickel Estate; Michael van Gessel; Hollanti / www.landezine.com
4. Feysine Park; Ilex landscape architecture; Villeurbanne, Ranska / www.landezine.com

7.SÖDERKULLAN KESKUSPUISTO

Viheralueen tyyppi

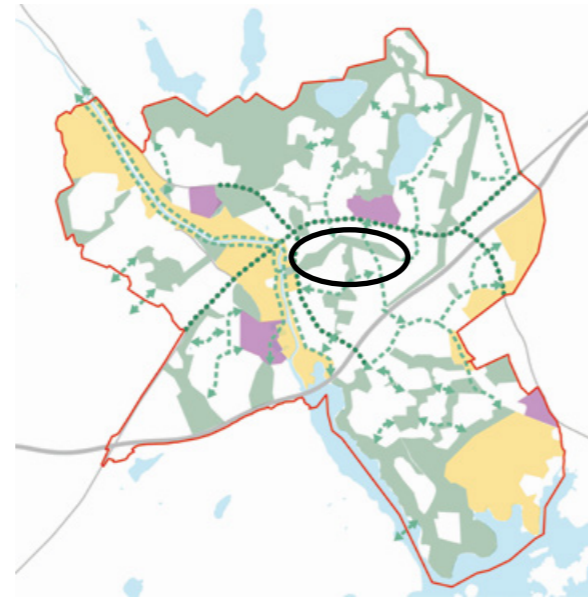
- Uusi keskustan iso viheralue, asukaspuisto, kaupunkipuisto
- Osa puistosta rakennettua viheraluetta

Viheralueen luonne

- Tärkeä keskustan kohtaamis- ja tapahtumapaikka ja virkistysalue
- Teemana avoin kulttuurimaisema, kartanoympäristöt, niityt, viljely, muisto historiasta,
- Puiston maisemassa yhdistyvät Söderkullan maataloushistoria ja toiminnallinen kaupunkipuisto.
- Puisto on tilalliselta ratkaisultaan avoin. Näkymät jokilaaksoon ja Sibbesborgin muinaislinnalle säilytetään.
- Istutettavassa kasvillisuudessa suositaan jaloja lehtipuita, kukkivia puita ja niittyajastoa.
- Puiston läpi virtaa vesiuoma, joka toimii puiston selkärankana.
- Sujuvat reittiyhteydet pohjoiseen Miilin alueelle, jokilaaksoon ja etelään.
- Puiston länsipää on portti jokilaakson avoimeen kulttuurimaisemaan Puiston päätepisteenä lännessä on rantapuisto joen varressa ja vastarannalla Sibbesborgin muinaislinna.

Viher- ja ulkoliikuntapalvelut ja reitit

- Keskuspuiston painottuu omaehtoinen liikunta ja leikki. Lisäksi on tilaa oleskelulle.
- Nykyiset palvelut: ei nykyisiä palveluita.
- Uudet palvelut: ulkoilureitti, alueleikkipaikka, ulkoilun- ja liikuntapaikka, pikniknurmi ja laidunalue.

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

- Puisto liittyy luontevasti kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen Kallbäckin kylään. Kylän säilyneitä rakennuksia, tielinjauksia, laidunalueita, puukujannetta ja muita rakenteita huomioidaan suunnittelussa.
- Skraflasin tilan edellytyksiä karjatalouden ja maanviljelyn jatkamiseen edistetään. Puiston toiminnot voisivat liittyä Skraflasin tilan toimintoihin, mikäli tilanhaltija tulevaisuudessa haluaisi kehittää tilalla maatilamatkailua ja vapaa-ajan palveluita, kuten esimerkiksi suoramyyntiä tai pieneläintarhaa. Myös Kallbäckin kylän muut vanhat tilat sopisivat hyvin vapaa-aajan-, matkailu- ja kulttuuripalveluihin.
- Peltoaukean pohjoispuolella kasvava kookas mäntypuusto säilytetään mahdollisuuksien mukaan katu- ja korttelialueilla.
- Vesiuoman kunnostustarve selvitetään ja varataan puistossa tilaa hulevesien hallinnalle.

NYKYTILANNE

IDEAKUVIA

Keskuspuistossa on tilaa leikille ja liikunnalle. Vesiaihe lisää mielenkiintoa puistoalueelle

Kuvalähteet:

1. 23° Escape; Shma Company Limited; Khao Yai, Thaimaa / www.landezine.com
2. Mangfallpark Rosenheim; A24 Landschaftsarchitektur; Rosenheim, Saksa / www.landezine.com
3. Lemvig Skatepark; EFFEKT; Lemvig, Tanska / www.landezine.com
4. Viikinojanpuisto, Helsinki. Kuva: Marli Masalin, Vihreät syyt <https://vihreatsyylit.fi/viikinojanpuisto/>

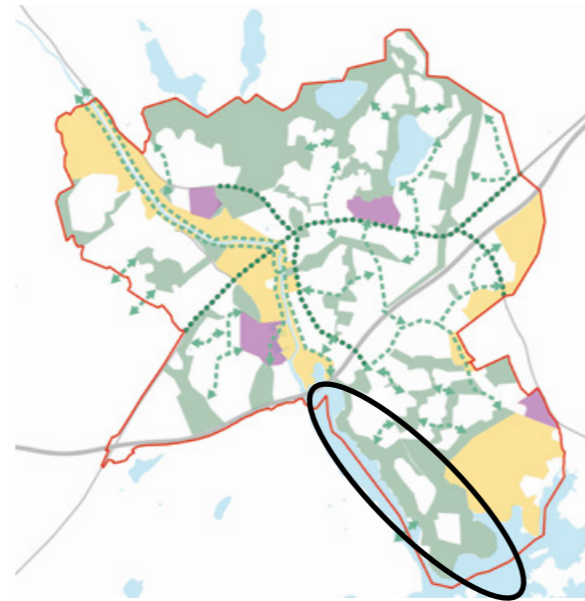
8. ERIKSNÄSIN RANTA

Viheralueen tyyppi

- Laajempi viheralue

Viheralueen luonne

- Luonnontilaisia ja rakennettuja ranta-alueita, joista pääsy veden ääreen
- Rantakallioiden ja muiden luonto- ja maisema-arvojen huomiointi
- Nuorten kohtaamispaikka
- Sipoonlahden myötäisesti kulkee kävelyreitti, joka yhdistää Söderkullan keskustan ja Eriksnäs.
- Kävelytie ja pyörätie väylä jatkuu katkeamattomana moottoritien ali.

Viher- ja ulkoliikuntapalvelut ja reitit

- Nykyiset palvelut: ei nykyisiä palveluita.
- Uudet palvelut: ulkoilureitti, leikkipaikka, ulkokuntoilupaikka, uimapaikka (hiekkaranta), nuotio-/taukopaikkoja, vierasvenesatama, vene/melontalaituri
- Esteetön pääsy rantaan Eriksnäs uimarannalla.

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

- Luontoarvoiltaan rikkaimmat alueet jätetään luonnontilaisiksi ja rantareitti ohjataan luontoarvoiltaan vähemmän arvokkaille alueille. Rantareitti sovitaan kalliiseen maastoon ja reitti voi olla paikoin myös polkumainen.
- Huomioitava nykyinen yksityinen maanomistus

NYKYTILANNE

IDEAKUVIA

Kuvalähteet:

1. Wet Meadow and Source of the River Norges; Territoires; Norges-la-Ville, Ranska / www.landezine.com
2. Suomen purjehdus ja veneily / <https://spv.fi/turun-saaristossa-nautit-luonnosta-ja-tapahtumista/>
3. The Natural Park Of Pelissier; Atelier ARCADIE; Boé, Ranska / www.landezine.com
4. Vallon Park; Ilex; Lyon, Ranska / www.landezine.com

9. ERIKSNÄSIN PUISTOT

Viheralueen tyyppi

- Lähiviheralue, virkistysyhteys

Viheralueen luonne

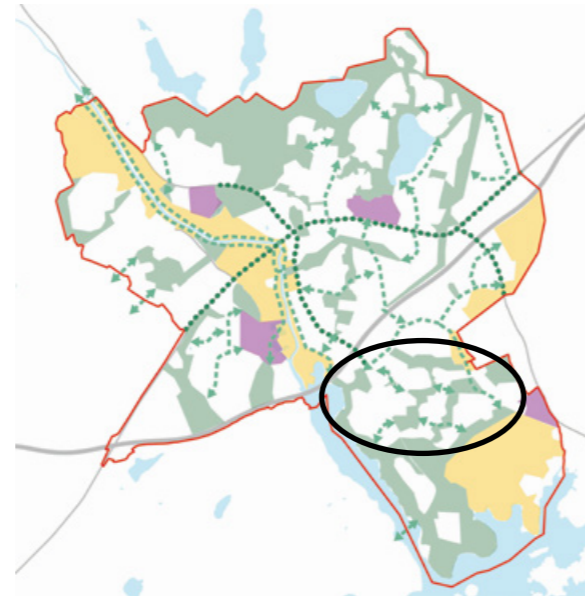
- Vehreät asukaspuistot, metsäinen luonne

Viher- ja ulkoliikuntapalvelut ja reitit

- Nykyiset palvelut: leikkipaikka ja alueleikkipaikka, ulkokuntoilupaikka (senioripuisto), pallokenttä, lentopallokenttä
- Kunnostettavat palvelut: leikkipaikka
- Uudet palvelut: ulkoilureittejä, leikki- ja ulkoliikunta-paikokja, koirapuisto

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

- Alueen viheralueet säilytetään metsäisenä. Alueen monipuolisten metsien luontoarvoja edistetään metsänhoidollisin keinoin.
- Reitistöä laajennetaan hallitusti.
- Luontoarvoiltaan rikkaimmat alueet jätetään luonnontilaisiksi ja kulku ohjataan luontoarvoiltaan vähemmän arvokkaille alueille.

NYKYTILANNE

IDEAKUVIA

Kuvalähteet:

1. Pienten Helsinki / <https://www.pientenhelsinki.fi/wp-content/uploads/2025/07/kaisaniemi2.jpg>
2. Helsingin kaupunkitilaohje / <https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/koirapalvelut/>
3. Lahden 120 juhlavuoden pyöräilyreitit / <https://www.ess.fi/paikalliset/8661920>

10. ERIKSNÄSIN ETELÄISET METSÄT JA RANNAT

Viheralueen tyyppi

- Laaja viheralue

Viheralueen luonne

- Pääosin metsätalousaluetta, virkistys jokamiehenoikeuksilla
- Hevostallit ja -reitit

Viher- ja ulkoliikuntapalvelut ja reitit

- Nykyiset palvelut: ei nykyisiä palveluita.
- Yksityiset ratsastuspalvelut ja -reitit
- Uudet palvelut: nuotio-/taukopaikka, ulkoilureittiä kehitetään kunnan omistamalla alueella
- Alueen ratsastusreitistö säilytetään

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa

- Huomioitava yksityinen maanomistus
- Alue säilytetään metsäisenä. Alueen monipuolisten metsien luontoarvoja edistetään metsänhoidollisin keinoin.
- Rannat säilytetään pääsääntöisesti luonnontilaisina.
- Luontoarvoiltaan rikkaimmat alueet jätetään luonnontilaisiksi ja kulku ohjataan luontoarvoiltaan vähemmän arvokkaille alueille.

NYKYTILANNE

IDEAKUVIA

Metsäisiä ratsastusreittejä

Nuotioapaikka kalliolla

Kuvalähteet:

1. Keskuspuiston ratsastustiet, Helsinki / <https://www.kestall.fi/talli.html>
2. Partioaitta / <https://www.partioaitta.fi/365-klubi/retkeilyreitit/porkkalanniemi-paivaretki/>

3.8 Vaiheistus ja investointitarpeet

Työn aikana määritettiin yleispiirteinen kokonaiskuva virkistyspalveluiden ja viheralueiden tulevaisuuden investoinneista ja toteuttamisjärjestyksestä.

Kustannustaulukossa on esitetty suuntaa antava kustannusarvotaso Söderkullan uusille viher- ja ulkoliikuntapalveluille sekä leikkipalveluiden tunnistetuille laajemmille peruskorjauksille. Laskelmassa ei ole ennakoitu muita palvelujen peruskorjaustarpeita eikä tavanomaisia ylläpitoon liittyviä kustannuseriä, joita varmasti ilmenee vuoteen 2040 mennessä. Viher- ja virkistysalueiden ylläpidon resursseja on lisättävä viher- ja virkistysalueiden ja niiden palveluiden määrän ja käytön lisääntyessä. Kustannusarvot sisältävät arvion suunnittelun osuudesta. Arviot perustuvat Fore-kustannuslaskentapalvelun tietoihin sekä asiantuntija-arvioon vuoden 2025 hintatasosta. Palvelukohteiden kustannusarvot tarkentuvat yleis- ja rakentamissuunnitteluvaiheissa.

Taulukossa on esitetty myös kohteiden viitteellinen priorisointijärjestys neliportaisella priorisoinnilla:

1. 2025-2030
2. 2030-2035
3. 2035-2040
4. 2040-

Ensimmäiselle kaudelle 2025-2030 on nostettu erityisesti kunnostettavia nykyisiä palveluita, sekä jo hyväksytyjen ja rakenteilla olevien uusien asemakaava-alueiden palveluita. Suunnitelman mukaiset uudet reittisuudet on esitetty yhtenä menoeränä juoksumetrimäärän mukaisesti. Alueen reittiverkostoa voidaan laajentaa vuosittain erikseen sovittalla tavalla ja kunnan investointibudjetin mukaisesti. Kustannuslaskennassa ei ole huomioitu suunnitelmassa esitettyjä uusia siltoja ja alikulkua.

* Taulukossa esitetty hinta arvioitu uudelle tuotteelle. Pohjarakentaminen, aidat ja valaistus, penkit, roskis ja info taulu on arvioissa mukana. Arviosta puuttuvat rakennukset ja tarvittavat oheispalvelut kuten parkkipaikat.

**Hinta-arvio sisältää:

Rakentamisen johtotehtävät 5%, urakoitsijan yritystehtävät 10%
 Rakentamisen työmaatehtävät ja erityiset työmaakulut 2%, Työmaapalvelut 2%, Työmaan kalusto 1%, Suunnittelutehtävät 7,5%,
 Rakennuttamistehtävät 4%, Varaukset 3%

Asemakaava	Nimi/sijainti	Palvelu	nykyinen/			Aikataulu	Hinta 2025		Yht. €
			uusi	kunnostettava	PRIO		Toteutus, € (alv 0 %)*	Suunnittelu 7,5 %	
LEIKKIPALVELUT									
S26 Opintie	Maaniityn leikkipuisto	Alueleikkipaikka	nykyinen	kunnostettava	1	2025-2030	75000	5625	80625
T4 Taasjärvi II	Tasby gård / Leikkipuisto Metsämäja	Leikkipaikka	nykyinen	kunnostettava	1	2025-2030	75000	5625	80625
E1 Eriksnäs	Eriksnäs / Lintukaaren leikkipuisto	Leikkipaikka	nykyinen	kunnostettava	1	2025-2030	75000	5625	80625
S16 Hansas II	Hansaksenkaaren leikkipuisto	Leikkipaikka	nykyinen	kunnostettava	2	2030-2035	150000	11250	161250
S6 Rakennuskaavamuutos...	Leikkipuisto karpalonvarsi (Galthagen)	Leikkipaikka	nykyinen	kunnostettava	2	2030-2035	150000	11250	161250
S10 Mäntymäki	Söderkullan keskusta / Käenpesä leikkialue	Leikkipaikka	nykyinen	kunnostettava	2	2030-2035	150000	11250	161250
M3 Massby Danielsbacka / vireillä	Massby	Leikkipaikka	uusi		2	2030-2035	150000	11250	161250
M3 Massby Danielsbacka / vireillä	Massby	Alueleikkipaikka	uusi		2	2030-2035	300000	22500	322500
T3 Pähkinälehto	Pähkinälehto (Gneissitien pohjois-puolen leikkipaikkavaraus)	Leikkipaikka	uusi		2	2030-2035	150000	11250	161250
T6 Taasjärven itäpuoli	Itä-Taasjärvi	Leikkipaikka	uusi		3	2030-2035	150000	11250	161250
-	Söderkullan uusi keskuspuisto	Alueleikkipaikka	uusi		3	2035-2040	300000	22500	322500
S20 Söderkullan kartano	Söderkullan kartano	Leikkipaikka	uusi		3	2030-2035	150000	11250	161250
-	Eriksnäs Nåran	Leikkipaikka	uusi		4	2040-	150000	11250	161250
-	Skräddarby	Leikkipaikka	uusi		4	2040-	150000	11250	161250
E2 Eriksnäs II / vireillä	Eriksnäs res	Leikkipaikka	uusi		4	2040-	150000	11250	161250
-	Eriksnäs-Hansberg	Leikkipaikka	uusi		4	2040-	150000	11250	161250
MUUT VIRKISTYSPALVELUT									
-	Söderkullan kartano	Matonpesupaikka	nykyinen	kunnostettava	1	2025-2030	150000	11250	161250
-	Söderkullan kartano	Tapahtumapaikka	nykyinen	kunnostettava	1	2025-2030	100000	7500	107500
S20 Söderkullan kartano	Söderkullan kartano	Laituri	uusi		2	2030-2035	20000	1500	21500
S20 Söderkullan kartano	Söderkullan kartano	Viljelypastat	uusi		2	2030-2035	50000	3750	53750
-	Sipoonlahti, Eriksnäsin ranta	Nuotiopaikka/taukopaikka	uusi		2	2030-2035	250000	18750	268750
-	Massby, Storängen	Viljelypalsta	uusi		2	2030-2035	50000	3750	53750
-	Sipoonjoki, Skraflas	Luonnontarkkailupaikka	uusi		2	2030-2035	250000	18750	268750
M3 Massby Danielsbacka / vireillä	Massby	Luonnontarkkailupaikka	uusi		2	2030-2035	250000	18750	268750
-	Sipoonjoki, Skraflas	Onkipaikka	uusi		2	2030-2035	50000	3750	53750
-	Söderkullan uusi keskuspuisto	Laidun	uusi		2	2030-2035	200000	15000	215000
-	Hiihtostadion	Hiihtomaja	uusi		2	2030-2035	500000	37500	537500
-	Eriksnäsin kartano	Vierasvenesatama	uusi		3	2035-2040	200000	15000	215000
-	Eriksnäs, Nåran	Nuotiopaikka/taukopaikka	uusi		3	2030-2036	250000	18750	268750
-	Eriksnäsin eteläranta	Nuotiopaikka/taukopaikka	uusi		3	2030-2036	250000	18750	268750
E1 Eriksnäs	Eriksnäs, Dyvarp	Nuotiopaikka/taukopaikka	uusi		3	2030-2036	250000	18750	268750
-	Getnäs-Aspudden	Vierasvenesatama	uusi		3	2035-2040	200000	15000	215000
-	Eriksnäs	Koirapuisto	uusi		4	2040-	70000	5250	75250
LIIKUNTAPALVELUT									
E1 Eriksnäs	Sipoonlahti, Dyvarp	Uimaranta/-paikka	uusi		1	2025-2030	150000	11250	161250
-	Söderkullan keskuspuisto	Ulkokuntoilupaiikka	uusi		2	2030-2035	20000	1500	21500
-	Eriksnäs, etelä	Ulkokuntoilupaiikka	uusi		2	2030-2035	20000	1500	21500
-	Eriksnäsin eteläranta	Uimaranta/-paikka	uusi		2	2030-2035	150000	11250	161250
-	Sipoonlahti, Nåran	Ulkokuntoilupaiikka	uusi		3	2035-2040	20000	1500	21500
M3 Massby Danielsbacka / vireillä	Massby	Ulkokuntoilupaiikka	uusi		3	2035-2040	20000	1500	21500
-	Skräddarby	Ulkokuntoilupaiikka	uusi		4	2040-	20000	1500	21500
							Toteutus, € (alv 0 %)*	Suunnittelu 7,5 %	
UUEDET REITIT		Useita sijainteja (6 766 m, 100€ / jm)	latu	uusi			676600	50745	727345
		Useita sijainteja (36180m, 450€ / jm)	ulkoilureitti, kivituhka	uusi			16281000	1221075	17502075
							Kok. summa €	18229420	

Kok. summa €	6412375
PRIO 1	671875
PRIO 2	3074500
PRIO 3	1924250
PRIO 4	741750

LÄHTEET

Julkaisut, selvitykset ja raportit:

Göteborgin kaupunki 2007. Parkprogram: Ge rum för landskapet!: Strategier för landskapet i Göteborg.

Jyväskylän kaupunki 2013. Viherpalveluohjelma - Virkistävän kaupunkielämän puolesta - : Jyväskylän viherpalveluohjelma 2013 – 2020. Jyväskylän kaupunki, kaupunkirakennepalvelut, Liikenne ja viheralueet.

Malmön kaupunki 2003. Grönplan för Malmö 2003.

Regionplane- och trafikkontoret 2001. Upplevelsevärden: Sociala kvaliteter i den regionala grönstrukturen. Rapport 4 – 2001. Tukholma.

Rosqvist, Daniela 2014. Sibbesborgin uusi kaupunki: Maalaismaiseman arvoista uuden kaupunkimaiseman piirteiksi. Diplomityö. Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu, Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu, Arkkitehtuurin laitos, maisema-arkkitehtuurin tutkinto-ohjelma.

Sipoon kunta 2011. Viher- ja virkistysaluestrategia.

Sipoon kunta ja FCG suunnittelu ja tekniikka Oy. Eriksnäsin osayleiskaava-alueen hulevesiselvitys.

Sipoon kunta ja WSP Finland 2013a. Netzdatdt Sibbesborg. Hulevesien hallinta konsepti.

Sipoon kunta ja WSP Finland 2013b. Sibbesborgin kehityskuva. Utvecklingsbild för sibbesborg. Kohti kestävästä yhdyskuntaa ja seudun tasapainoista kehitystä 2013–2065. Mot ett hållbart samhälle och en balanserad regionutveckling 2013–2065.

Suomen kuntoliikuntaliitto ry, Suomen Liikunta ja urheilu SLU ry, Nuori Suomi ry, Suomen Olympiakomitea ja Helsingin kaupunki 2010. Kansallinen liikuntatutkimus 2009-2010. SLU:n julkaisusarja 6/2010. Suomen kuntoliitto.

Sweco Infra & Rail Oy. Sipoon sisäiset reitit. Yhteenvetoraportti 20.12.2021

Tiihonen, Topi; Inkiläinen, Elina; Eitsi, Eeva 2014. Viherkerroinmenetelmän kehittäminen Helsingin kaupungille. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisu 8/2014.

Luettavissa: http://www.ymk-projektit.fi/suunnitteluopas/files/2014/07/Viherkerroin_julkaisu_ymk_08141.pdf

Tukholman kaupunki 2004. Stockholms Parkprogram: Handlingsprogrammet för utveckling och skötsel av Stockholms parker och natur. Gatu- och fastighetskontoret.

Tyrväinen, L., Halonen, J.I., Pasanen, T., Ojala, A., Täubel, M., Kivelä, S., Leskelä, A.-R., Pennanen, P., Manninen, J., Sinkkonen, A., Haahtela, T., Haveri, H., Grotenfelt-Engren, M., Lankia, T. & Neuvonen, M. 2024. Luontoympäristön terveysvaikutukset ja niiden taloudellinen merkitys. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 76/2024. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 89 s.

Örebron kunta 2006. Program för Örebro grönstruktur: Örebro med närmaste omgivning.

Internetlähteet:

Viherympäristöliitto & Suomenympäristökeskus.

Virtaa viherrakenteesta – Kaupunkien viherrakenteen ja maiseman suunnittelun tietopankki (viitattu 6.9.2015)

www.vyl.fi → Palvelut → Virtaa viherrakenteesta –tietopankki → Ohjeistuksia ja tietolähteitä viherrakenteen suunnitteluun

Luettavissa: <http://www.vyl.fi/palvelut/virtaaviherrakenteesta/ohjeistuksia-ja-tietolahteita-viherrakenteen-suunnitteluun>

<https://figbc.fi/arvo-viherrakenteen-arviointi-ja-vahvistaminen-kaupunkien-maankayton-suunnittelussa>

WSP